

AGENDA OVERLEG GEZAMENLIJK AB-BIJEENKOMST EN DINER 11 SEPTEMBER

11 september 2025, 15.00 – 22.00 uur

Deelnemers: Alle leden AB ODRA, alle leden AB ODRN, Dhr. Ruben Vlaander (kwartiermaker).

Ondersteuning: Dhr. Joris Kok (extern adviseur), mw. Elise van Leest (extern adviseur), dhr. Gilles Kalverla (directiesecretaris ODRA) en dhr. Jochem Jacobs (directiesecretaris ODRN).

A. Inloop met drankje Locatie: Galerij, Terras Parkzicht Tijd: 15:00-15:30	
	<u>Toelichting</u> Tijdens de ontvangst wordt een verse kop koffie of thee, Nijmeegs kraanwater met een twist en voor de liefhebber iets zoets aangeboden.
B. Gezamenlijke AB-sessie ODRA-ODRN Locatie: Koetszaal Tijd: 15:30-16:45	
	<u>Toelichting</u> Er volgt een plenair overleg tussen de AB'en van de ODRA en de ODRN onder begeleiding van de kwartiermaker.

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
1. Opening en mededelingen					
1a. Agenda		Vaststellen			Beslispunt 1: Instemmen met de agenda.
1b. Mededelingen		Informereren			
2.1 Stand van zaken fusieproces					
Presentatie ontwikkelingen fusieproces	Dhr. Vlaander	Ter bespreking en besluitvorming		Bijlage 2.1. Presentatie AB 11 september	Bespreekpunt 1: Kennisnemen ontwikkelingen fusieproces (middels presentatie).
	<u>Toelichting</u> Tijdens dit agendapunt verzorgt de kwartiermaker/beoogd directeur een presentatie. De presentatie bevat een overzicht van de stand van zaken rondom de fusie ODRA–ODRN en gaat in op de belangrijkste onderwerpen van de fusie.				

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
2.2 Besluitvormingsproces					
2a. Zienswijze ontwerp-GR en ontwerp-BP	Dhr. Vlaander	Ter bespreking en besluitvorming		Bijlage 2a1. Adviesnota reactie zienswijzen ontwerp-BP en ontwerp GR ODGM Bijlage 2a2. Zienswijzen en reacties ontwerp-BP en ontwerp-GR ODGM	Bespreekpunt 1: Kennisnemen van de Conceptreacties zienswijzen Ontwerp-Bedrijfsplan en Ontwerp-GR ODGM Beslispunt 1: Instemmen om mandaat te geven aan de voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter van het AB om (nadat alle definitieve zienswijzen zijn binnengekomen): - de conceptreacties op de zienswijzen op het Ontwerp-Bedrijfsplan en de Ontwerp-GR ODGM na 30 september zo nodig aan te vullen en/of te wijzigen en de conceptreacties definitief te maken. De definitieve reacties worden 1 of 2 oktober verspreid onder de deelnemers om kennis van te kunnen nemen; - op basis van de vastgestelde reacties het definitieve Bedrijfsplan vast te stellen en te verspreiden aan de deelnemers; - de definitieve GR ODGM 1 of 2 oktober aan te bieden aan de colleges voor de formele toestemmingsprocedure.
	<u>Toelichting</u> De ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling (GR) en het ontwerp-Bedrijfsplan vormen de basis voor de nieuwe organisatie ODGM. De meeste deelnemers hebben hun (concept)zienswijzen ingediend en onderschrijven het nut van de fusie, maar benadrukken ook enkele kwetsbaarheden. Belangrijke thema's zijn behoud van kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening tijdens de overgang, de onzekerheid voor personeel, en financiële consequenties zoals frictiekosten, schaalvoordelen en verschillen in bijdragen. Daarnaast zijn er enkele inhoudelijke verzoeken, bijvoorbeeld van Zevenaar (geen algemene reserve, naamskeuze) en Heumen/Berg en Dal (meer nadruk op dienstverlening richting inwoners en bedrijven). De reacties zijn verwerkt in conceptreacties.				

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
2b. Liquidatieplan	Dhr. Vlaander	Ter besluitvorming		Bijlage 2b1. Adviesnota concept liquidatieplan versie 2 september 2025 Bijlage 2b2. Concept liquidatieplan ODRA versie 2 september 2025 Bijlage 2b3. Concept liquidatieplan ODRN versie 2 september 2025. Bijlage 2b4. Beantwoording vragen van deelnemers	Beslispunt 1: Instemmen met de concept liquidatieplannen ODRN en ODRA. Beslispunt 2: Instemmen om mandaat te geven aan de voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter van het AB om (nadat alle definitieve zienswijzen op de uitgangspuntennotitie liquidatie zijn binnengekomen): a. De conceptreacties op de zienswijzen op de uitgangspuntennotitie zo nodig aan te vullen en/of te wijzigen en de conceptreacties definitief te maken. De definitieve reacties worden verspreid onder de deelnemers om kennis van te kunnen nemen; b. op basis van de vastgestelde reacties op de uitgangspuntennotitie, de liquidatieplannen vast te stellen en te verspreiden aan de deelnemers; Beslispunt 3: Instemmen met het ter kennisname delen van de definitieve liquidatieplannen aan de colleges voor de formele toestemmingsprocedure.
	<u>Toelichting</u> Het liquidatieplan regelt de juridische, financiële en administratieve afwikkeling van ODRA en ODRN per 1 januari 2026. De nadruk ligt op continuïteit van taken, middelen en verplichtingen die overgaan naar ODGM. Het gaat nadrukkelijk niet om een klassieke liquidatie, maar om een vloeiende overgang. Belangrijk hierbij is de overgang van personeel onder behoud van rechten en dienstjaren, en de financiële borging via de liquidatiebalans 2025. De concept liquidatieplannen liggen nu voor ter bespreking, zienswijze op de uitgangspuntennotitie worden na de AB vergadering d.d. 11 september nog verwerkt in de liquidatieplannen. Daarna worden de definitieve plannen, inclusief reacties op de zienswijze op de uitgangspuntennotitie, ter kennisname gedeeld met de colleges om eventueel te betrekken bij de toestemmingsprocedure.				

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
2c. Modelmandaat	Dhr. Vlaander	Ter besluitvorming		Bijlage 2c1. Adviesnota modelmandaat Bijlage 2c2. Lijst- gemeente Bijlage 2c3. Lijst- provincie Bijlage 2c4. Modelmandaatbesluit IBP VTH Bijlage 2c5. Toelichting- gemeente Bijlage 2c6. Toelichting- provincie.	Beslispunt 1: Instemmen om het Modelmandaat IBP VTH te gaan gebruiken voor het uitvoeren van de VTH taken voor ODGM.
	<u>Toelichting</u> Voor de uitvoering van VTH-taken bij de oprichting van ODGM is een nieuw mandaatbesluit noodzakelijk. De commissie van Aartsen adviseerde gebruik van het landelijk afgestemde modelmandaat IBP VTH. Dit model waarborgt uniformiteit, versterkt de onafhankelijkheid van de directeur ODGM en borgt landelijke afspraken. Inhoudelijk verandert het takenpakket niet, maar de bevoegdheden worden helder vastgelegd. Er ligt een conceptvoorstel om dit modelmandaat ook bij ODGM in te voeren.				
2d. Planning 2026	Dhr. Vlaander	Ter besluitvorming		Bijlage 2d1. Adviesnota Vergaderdata 2026 ODGM Bijlage 2d2. Vergaderschema DB- en AB bestuursvergaderingen 2026	Beslispunt 1: Instemmen met het reguliere vergaderschema DB- en AB bestuursvergaderingen 2026. Beslispunt 2: Instemmen met het opnemen van de installatie van de AB- en DB-leden als agendapunt tijdens de oprichtings- en opheffingsvergadering op 18 december 2025.
	<u>Toelichting</u> Voor 2026 is een regulier vergaderschema opgesteld voor het Ambtelijk Overleg, Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. Het schema sluit aan bij de P&C-cyclus en de schoolvakanties, zodat belangrijke documenten tijdig behandeld worden en bestuurlijke aanwezigheid is gewaarborgd. Hiermee ontstaat een logische en evenwichtige jaarcyclus die ruimte biedt voor zorgvuldige besluitvorming en planning.				

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
2e. Financiële consequenties fusie ODGM i.o.	Dhr. Vlaander	Ter bespreking en besluitvorming		Bijlage 2e1. Notitie financiële consequenties fusie ODGM i.o.	Bespreekpunt 1: Kennismaken van de financiële consequenties fusie ODGM i.o. Beslispunt 1: Deze notitie ter kennisname aan te bieden bij de toestemmingsprocedure.
	<u>Toelichting</u> Het financiële spoor richt zich op de borging van een solide fundament voor de fusieorganisatie. Daarnaast houdt het spoor zich bezig met de kosten die te maken hebben met de fusie. De fusie van ODRA en ODRN naar ODGM brengt namelijk diverse financiële gevolgen met zich mee. In het ontwerp-Bedrijfsplan is hiervoor een fusiebegroting opgenomen van circa € 1,278 miljoen, verdeeld over meerdere fasen. De kosten van fase 1 worden gedekt uit de bestaande begrotingen van ODRA en ODRN, fase 2 wordt grotendeels bekostigd door subsidies van IenW (waaronder robuustheidsmiddelen) en eventueel aangevuld door de provincie Gelderland, terwijl fase 3 in de reguliere begroting wordt opgenomen. De liquidatie van ODRA en ODRN vindt formeel plaats in 2026 bij de jaarrekening 2025; hierbij worden geen grote bijzonderheden verwacht. De snelheid en omvang van de doorontwikkeling van ODGM hangen mede af van de bestuurlijke keuzes en beschikbare middelen.				
2f. Behandeling kadernota en begroting 2027	Dhr. Vlaander	Ter besluitvorming		Bijlage 2f1. Adviesnota ODGM - Begrotingscyclus 2027 - AB 11 september 2025	Beslispunt 1: In te stemmen met het opstellen van één gezamenlijke kadernota 2027 voor ODGM i.o., en niet te starten met afzonderlijke kadernota's voor ODRN en ODRA. Beslispunt 2: De aangepaste begrotingscyclus 2027 goed te keuren. Dit betekent concreet: • behandeling van de kadernota in het DB op 17 maart 2026 en in het AB op 16 april 2026; • vaststelling van de ontwerpbegroting 2027 door het AB ODGM in juli 2026; • terinzagelegging/zienswijze bij raden en Staten aansluitend in de zomer van 2026; • definitieve besluitvorming in het AB in oktober 2026. Beslispunt 3: In te stemmen met de aangepaste begrotingscyclus 2027, onder de

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
					voorwaarde dat in februari 2026 een informerende notitie aan de deelnemers wordt gestuurd over de uitgangspunten van de kadernota. Beslispunt 4: De Dagelijkse Besturen van beide dienstenopdracht te geven om, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, een formele melding van het uitstel te doen bij het ministerie van BZK.
	<u>Toelichting</u> Beide Algemene Besturen hebben ingestemd met de voorgenomen fusie tot ODGM per 1 januari 2026. Vooruitlopend daarop is nu besluitvorming nodig over de planning- en controlcyclus 2027. Door te kiezen voor één gezamenlijke kadernota voorkomen we dubbele werkzaamheden en houden we capaciteit vrij voor de fusie. In februari 2026 ontvangen de deelnemers een informerende notitie met de uitgangspunten, zodat zij hiermee tijdig rekening kunnen houden in hun begrotingen. De kadernota wordt behandeld in het DB op 17 maart 2026 en in het AB op 16 april 2026.				

C. Besluitvorming per AB Locatie: Koetsaal (ODRA) en Weideteras met strechtent (ODRN) Tijd: 16:45-17:30	
	<u>Toelichting</u> De AB'en van de ODRA en de ODRN gaan uit elkaar en gaan afzonderlijk over op besluitvorming op de agendapunten genoemd onder agendapunt 2, namelijk: 2a. Beslispunt: Instemmen om mandaat te geven aan de voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter van het AB om (nadat alle definitieve zienswijzen zijn binnengekomen): 1. de conceptreacties op de zienswijzen op het Ontwerp-Bedrijfsplan en de Ontwerp-GR ODGM na 30 september zo nodig aan te vullen en/of te wijzigen en de conceptreacties definitief te maken. De definitieve reacties worden 1 of 2 oktober verspreid onder de deelnemers om kennis van te kunnen nemen; 2. op basis van de vastgestelde reacties het definitieve Bedrijfsplan vast te stellen en te verspreiden aan de deelnemers; 3. de definitieve GR ODGM 1 of 2 oktober aan te bieden aan de colleges voor de formele toestemmingsprocedure. 2b. Beslispunt 1: Instemmen met de concept liquidatieplannen ODRN en ODRA. 2b. Beslispunt 2: Instemmen om mandaat te geven aan de voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter van het AB om (nadat alle definitieve zienswijzen op de uitgangspuntennotitie liquidatie zijn binnengekomen): a. de conceptreacties op de zienswijzen op de uitgangspuntennotitie zo nodig aan te vullen en/of te wijzigen en de conceptreacties definitief te maken. De definitieve reacties worden verspreid onder de deelnemers om kennis van te kunnen nemen;

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
			b. op basis van de vastgestelde reacties op de uitgangspuntennotitie, de liquidatieplannen vast te stellen en te verspreiden aan de deelnemers; 2b. Beslispunt 3: Instemmen met het ter kennisname delen van de definitieve liquidatieplannen aan de colleges voor de formele toestemmingsprocedure. 2c. Beslispunt: Instemmen om het Modelmandaat IBP VTH te gaan gebruiken voor het uitvoeren van de VTH taken voor ODGM. 2d. Beslispunt 1: Instemmen met het reguliere vergaderschema DB- en AB bestuursvergaderingen 2026. 2d. Beslispunt 2: Instemmen met het opnemen van de installatie van de AB- en DB-leden als agendapunt tijdens de oprichtings- en opheffingsvergadering op 18 december 2025. 2e. Beslispunt 1: De notitie ter kennisname aan te bieden bij de toestemmingsprocedure. 2f. Beslispunt 1: In te stemmen met het opstellen van één gezamenlijke kadernota 2027 voor ODGM i.o., en niet te starten met afzonderlijke kadernota's voor ODRN en ODRA. 2f. Beslispunt 2: De aangepaste begrotingscyclus 2027 goed te keuren. Dit betekent concreet: • behandeling van de kadernota in het DB op 17 maart 2026 en in het AB op 16 april 2026; • vaststelling van de ontwerpbegroting 2027 door het AB ODGM in juli 2026; • terinzagelegging/zienswijze bij raden en Staten aansluitend in de zomer van 2026; • definitieve besluitvorming in het AB in oktober 2026. 2f. Beslispunt 3: In te stemmen met de aangepaste begrotingscyclus 2027, onder de voorwaarde dat in februari 2026 een informerende notitie aan de deelnemers wordt gestuurd over de uitgangspunten van de kadernota. 2f. Beslispunt 4: Het Dagelijks Bestuur opdracht te geven om, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, een formele melding van het uitstel te doen bij het ministerie van BZK.		

D. Pauze Locatie: Galerij en Terras Parkzicht Tijd: 17:30-18:00	
	<u>Toelichting</u> Tijdens de pauze worden drankjes geserveerd. Het drankassortiment bestaat uit frisdrank, vruchtensap, koffie en thee.
E. Gastspreker Locatie: Weideterras met strechtent Tijd: 18:00-19:00	
	<u>Toelichting</u> Er zal door een gastspreker een presentatie worden verzorgd.
F. Diner Locatie: Galerij, Terras Parkzicht Tijd: 19:00-21:00	

Nummer/ Thema	Inbrengers	Doel inbrengen	Onderwerp	Bijlage	Besluit/ Actie
	<u>Toelichting</u> Er volgt een diner waarbij rekening wordt gehouden met voedselallergieën, vegetarische of veganistische voorkeuren. Tijdens het diner worden dranken uit het drankassortiment geserveerd, waaronder frisdrank, vruchtensap, tafelwater, bier en huiswijn.				
G. Afsluitende borrel Locatie: Galerij, Terras Parkzicht Tijd: 21:00-22:00					

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 2a

Betreft : ☐ Fusie MT ☐ Klankbordgroep ☒ Stuurgroep ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur ☐ BOR

Datum van overleg: 11-9-2025

Steller(s) van het stuk: Kwartiermaker ODGM i.o

Onderwerp: Conceptreacties zienswijzen Ontwerp-Bedrijfsplan en Ontwerp-GR ODGM

Beleid: Vermeld hier onder welk beleid dit onderwerp valt.

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

1. kennisnemen van de Conceptreacties zienswijzen Ontwerp-Bedrijfsplan en Ontwerp-GR ODGM.
2. mandaat te geven aan de voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter van het AB om (nadat alle definitieve zienswijzen zijn binnengekomen):
 1. de conceptreacties op de zienswijzen op het Ontwerp-Bedrijfsplan en de Ontwerp-GR ODGM na de laatste raadsvergadering d.d. 30 september zo nodig aan te vullen en/of te wijzigen en de conceptreacties definitief te maken. De definitieve reacties worden verspreid onder de deelnemers om kennis van te kunnen nemen;
 2. op basis van de vastgestelde reacties het definitieve Bedrijfsplan vast te stellen en te verspreiden aan de deelnemers;
 3. de definitieve GR ODGM 1 of 2 oktober aan te bieden aan de colleges voor de formele toestemmingsprocedure.

Inleiding

Nadat het AB ODRN en het AB ODRA op 6 mei een adviesbesluit tot fusie hebben genomen, zijn het Ontwerp-Bedrijfsplan en de Ontwerp-GR ODGM aangeboden aan de colleges voor formele besluitvorming. De colleges hebben deze stukken voorgelegd aan de raden en Staten met het verzoek om een zienswijze in te dienen. Deze zienswijzen zijn inmiddels voor een groot gedeelte ontvangen en hierop zijn conceptreacties voorbereid.

U wordt als Algemeen Bestuur gevraagd om mandaat aan uw voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter te geven, zodat – nadat alle definitieve zienswijzen zijn binnengekomen – de (zo nodig) gewijzigde conceptreacties definitief vastgesteld kunnen worden, het definitieve Bedrijfsplan kan worden vastgesteld, en de definitieve Ontwerp-GR kan worden aangeboden aan de colleges voor toestemming.

Beoogd effect

Een verdere stroomlijning van het fusieproces om te komen tot GR ODGM.

Argumenten

Nagenoeg alle (concept-) zienswijzen onderschrijven de meerwaarde en noodzaak om te komen tot een fusie tussen ODRN en ODRA en in verschillende zienswijzen wordt gewezen op de Ontwerp-GR en het Ontwerp-Bedrijfsplan als degelijke basis voor een nieuwe GR. De zienswijzen zien veelal op aandachtspunten en kwetsbaarheden die meer in het algemeen bij deze fusie spelen. Het gaat dan om:

- Aandacht te blijven hebben voor de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening, ook tijdens de fusieperiode,
- Onzekerheid voor het personeel door de fusie,
- Financiële consequenties die nog onvoldoende in beeld zijn: de kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen die nog niet volledig inzichtelijk zijn, net als de financiële risico's van hogere deelnemersbijdragen (herverdelingseffecten) door verschil in financieringssystematiek en kosten,
- Behoud van nabijheid en dienstverlening: er wordt aandacht gevraagd voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie.

In de conceptreacties is over deze aandachtspunten – samengevat – het volgende opgenomen:

- De oproep tot aandacht voor de kwaliteit van de dienstverlening wordt ten volle onderschreven. Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangsperiode – is een leidend principe. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn ook beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau.
- Het uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie. Verder is opgenomen dat een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) is ingesteld om de stem van medewerkers goed te borgen, en dat het plaatsingsproces zorgvuldig wordt ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken.
- De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Ten aanzien van de financieringssystematiek geldt dat in het Algemeen Bestuur van 6 mei 2025 is besloten om uiterlijk op 1 januari 2028 een nieuwe systematiek te implementeren. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt op korte termijn gestart met dit traject, waarbij alle deelnemers nauw worden betrokken. Verder zal ten behoeve van de toestemmingsfase worden gezorgd voor een nadere uitwerking van de financiële implicaties. Gedurende het fusieproces zullen de financiële

ontwikkelingen nauwgezet worden gemonitord en zal er actief worden gestuurd waar nodig. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven leidend.

- Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot een verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Kanttekeningen

Er is ook een aantal inhoudelijke zienswijzen binnengekomen op specifieke punten uit de Ontwerp-GR of Ontwerp-Bedrijfsplan:

De gemeenteraad van Zevenaar heeft een zienswijze ingediend tegen de formulering van artikel 28 van de ontwerp-GR ODGM met betrekking tot het vormen van een algemene reserve. De wettelijke minimale ondergrens van 0.8% van de weerstandsratio zou als maximum van het eigen vermogen binnen de GR ODGM opgenomen moeten worden.

Overeenkomstig de Nota verbonden partijen Zevenaar 2019 dienen geen reservevormingen plaats te vinden bij een gemeenschappelijke regeling en dienen positieve jaarresultaten terug te vloeien naar deelnemende gemeenten.

Conceptreactie:

Het bestemmen van het resultaat is een aangelegenheid van het Algemeen Bestuur. Zevenaar houdt via het Algemeen Bestuur zeggenschap op de bestemming van de reserve; bij een positief resultaat besluit het Algemeen Bestuur over de bestemming van het resultaat. Daarbij geldt de nota van Zevenaar niet voor de andere deelnemers aan de nieuwe GR ODGM. Verder geldt dat het wijzigen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling een omvangrijke procedure betreft. Bij het opstellen van deze nieuwe gemeenschappelijke regeling is als uitgangspunt genomen om de regeling toekomstbestendig te maken. Vanuit het ministerie IenW en het programma Interbestuurlijk programma VTH ter verbetering van het VTH-stelsel zijn robuustheidscriteria opgesteld. Eén van die criteria is de weerstandscapaciteit. Het advies is om artikel 28 van de Ontwerp-GR ODGM daarom ongewijzigd te laten staan, want anders zouden we zeer waarschijnlijk binnen afzienbare tijd na de fusie de gemeenschappelijke regeling moeten aanpassen d.m.v. die omvangrijke procedure.

Ook heeft de gemeenteraad van Zevenaar een zienswijze ingediend tegen de nieuwe naamgeving “Omgevingsdienst Groene Metropool”, omdat de nieuw te vormen omgevingsdienst geen bestuurlijke en inhoudelijke relatie met de bestaande Groene Metropoolregio heeft. Verzocht is om te kiezen voor een naam die geen gelijkenis vertoont met de bestaande groene Metropoolregio.

Conceptreactie:

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving ‘Omgevingsdienst Groene Metropool’, geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top 2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de andere deelnemers van ODRA of ODRN geen zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam voor de nieuwe fusieorganisatie: Omgevingsdienst Groene Metropool. Overigens heeft hier ook afstemming over plaatsgevonden met de voorzitter van de Groene Metropool.

De gemeenteraad van Berg en Dal en de raad van Heumen hebben een zienswijze ingediend over het Ontwerp-Bedrijfsplan, waarin een afzonderlijke paragraaf opgenomen zou moeten worden over de manier waarop de omgevingsdienst inwoners en bedrijven centraal stelt in haar dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid. Dit omdat inwoners en bedrijven in het fusietraject onvoldoende centraal staan, terwijl de omgevingsdienst uiteindelijk bestaat bij de gratie van haar dienstverlening aan deze groepen. Dit uitgangspunt verdient expliciete aandacht.

Conceptreactie:

Wij waarderen de ingediende zienswijze en het onderstreepte belang van goede dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid. Het uitgangspunt dat inwoners en bedrijven in de uitvoering van taken te maken krijgen met de omgevingsdienst, en dat dit vraagt om zorgvuldige communicatie en benaderbaarheid, wordt door ons erkend. We nemen uw verzoek mee in de verdere inrichting van de organisatie. Wij zijn echter van mening dat het huidige ontwerp-bedrijfsplan hier op dit moment al voldoende in voorziet. Met deze reactie willen wij dit belang graag nogmaals onderstrepen.

Kosten, baten, dekking

Nog niet aan de orde.

Communicatie

Nog niet aan de orde.

Vervolg:

Na de bestuursvergadering van 11 september volgt een periode van een paar weken (t/m 30 september) waarin nog enkele definitieve zienswijzen zullen binnenkomen. Vervolgens heeft de voorzitter van het Algemeen Bestuur het mandaat om, voor zover nodig, de conceptreacties op de zienswijzen aan te vullen en/of aan te passen en definitief te maken. De definitieve reacties worden ook toegezonden aan de deelnemers om kennis van te kunnen nemen.

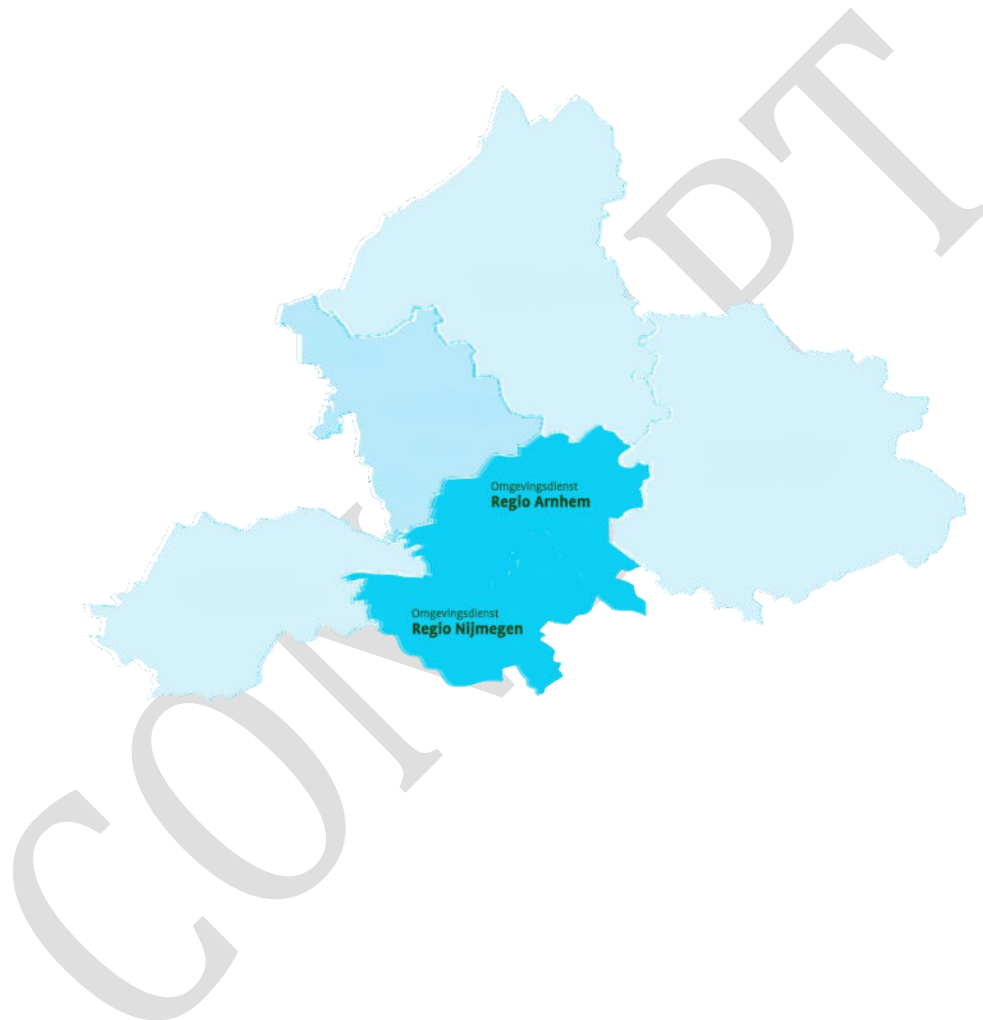
De definitieve GR wordt verzonden naar de colleges voor de formele toestemmingsprocedure. De colleges leggen dit stuk voor aan de raden en Staten voor toestemming, waarna de colleges het besluit tot het treffen van de GR ODGM op basis van die verleende toestemming kunnen nemen.

Het ontwerp-BP wordt na het verwerken van de zienswijze definitief en wordt verspreid onder de deelnemers om kennis van te nemen.

Bijlage(n)

1. Zienswijzen en reacties ontwerp-BP en ontwerp-GR ODGM

Conceptreacties zienswijzen ontwerp-Bedrijfsplan en ontwerp-GR ODGM

Auteur: kwartiermaker ODGM i.o.

Datum: 22 augustus 2025

Vergadering: gezamenlijke AB's ODRN en ODRA

Datum vergadering: 11 september 2025

Inhoud

1. Zienswijzen deelnemers ODRA	4
1.1. Definitieve zienswijzen deelnemers ODRA	4
Gemeente Duiven	4
Zienswijze	4
Conceptreactie	4
Gemeente Doesburg	4
Zienswijze	4
Conceptreactie	4
Gemeente Lingewaard	5
Zienswijze	5
Conceptreactie	5
Provincie Gelderland	6
Zienswijze	6
Conceptreactie	6
Gemeente Rozendaal	6
Zienswijze	6
Conceptreactie	6
Gemeente Westervoort	7
Zienswijze	7
Conceptreactie	7
1.2 Concept zienswijzen deelnemers ODRA	8
Gemeente Arnhem	8
Zienswijze (concept)	8
Conceptreactie	8
Gemeente Overbetuwe	9
Zienswijze (concept)	9
Conceptreactie	10
Gemeente Rheden	10
Zienswijze (concept)	10
Conceptreactie	10
Gemeente Zevenaar	11

Zienswijze (concept)	11
Conceptreactie.....	11
Gemeente Renkum (staat gepland).....	13
Zienswijze (concept)	13
Conceptreactie.....	13
 2 Zienswijzen deelnemers ODRN.....	15
2.1 Definitieve zienswijzen deelnemers ODRN	15
Provincie Gelderland	15
Zienswijze	15
Conceptreactie.....	15
2.2 Concept zienswijzen deelnemers ODRN	15
Gemeente Berg en Dal	15
Zienswijze (concept)	15
Conceptreactie.....	16
Gemeente Beuningen	16
Zienswijze (concept)	16
Conceptreactie.....	17
Gemeente Druten.....	17
Zienswijze (concept)	17
Conceptreactie.....	18
Gemeente Heumen.....	19
Zienswijze (concept)	19
Conceptreactie.....	20
Gemeente Nijmegen	21
Zienswijze (concept)	21
Conceptreactie.....	22
Gemeente Wijchen	22
Zienswijze (concept)	22
Conceptreactie.....	23

1. Zienswijzen deelnemers ODRA

1.1. Definitieve zienswijzen deelnemers ODRA

Gemeente Duiven

Zienswijze

Wij staan positief tegenover een fusie tussen ODRA en ODRN en de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling, met bijbehorende toelichting, en het ontwerp-Bedrijfsplan.

Wij verzoeken u om een zorgvuldig proces te blijven doorlopen en aandacht te blijven hebben voor de risico's, onder meer de financiële risico's van hogere deelnemersbijdragen (herverdelingseffecten) door verschil in financieringssystematiek en kosten en de financiële risico's van de (eenmalige) fusiekosten die deels nog niet inzichtelijk zijn.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Duiven voor de positieve houding ten aanzien van de fusie en de ontwerpstukken. De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Gemeente Doesburg

Zienswijze

Op woensdag 2 juli 2025 heeft de raad besloten een positieve zienswijze te geven over de fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

De raad verzoekt om een zorgvuldig proces te blijven doorlopen en aandacht te blijven hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening en de risico's van onder andere hogere deelnemersbijdrage door verschil in financieringssystematiek en kosten (herverdelingseffecten) en de financiële risico's van de (eenmalige) fusiekosten die deels nog niet inzichtelijk zijn. Uitgangspunt is dat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidige kwaliteitsniveau geborgd blijft. Bij relevante ontwikkelingen hieromtrent wenst de raad tijdig meegenomen en geïnformeerd te worden.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Doesburg voor het indienen van een positieve zienswijze op zowel de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling als het ontwerp-Bedrijfsplan voor de nieuwe Omgevingsdienst Groene Metropool. Deze steun

onderstreept het gedeelde vertrouwen in het belang van een robuuste, toekomstbestendige ODGM.

De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Gemeente Lingewaard

Zienswijze

Wij onderschrijven de meerwaarde om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Met een fusie verwachten wij dat expertise verstrekt kan worden, efficiency en dienstverlening kan worden verbeterd, en de organisatie een grotere innovatiekracht heeft. Dit alles kan leiden tot een toekomstbestendige robuuste organisatie.

Belangrijke voorwaarde is dat kosten en kwaliteit in balans zullen moeten zijn. Wij vinden het mede daarom belangrijk om u een drietal randvoorwaarden mee te geven, namelijk dat:

- de kwaliteit van de dienstverlening op het huidige niveau gecontinueerd wordt, ook tijdens de fusieperiode,
- direct wordt gestart met het ontwikkelen van een nieuwe financieringssystematiek want hiermee ontstaat op korte termijn helderheid in de tarifiering én
- de bestaande diensten na de fusie volledig worden opgeheven.

Het ontwerp-bedrijfsplan en het ontwerp van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling geven ons geen aanleiding om opmerkingen te maken. Wij hebben waardering voor de kwaliteit van de stukken die u aan ons hebt voorgelegd.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Lingewaard voor haar constructieve inbreng en het vertrouwen in het fusieproces. De meegegeven randvoorwaarden sluiten aan bij de uitgangspunten van de voorgenomen fusie.

Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangsperiode – is een leidend principe. Zoals in het ontwerp-bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRA volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen.

Ten aanzien van de financieringssystematiek geldt dat in het Algemeen Bestuur van 6 mei 2025 is besloten uiterlijk op 1 januari 2028 een nieuwe systematiek te implementeren. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt op korte termijn gestart met dit traject, waarbij alle deelnemers nauw betrokken worden.

Met het aangaan van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool worden de bestaande regelingen van ODRA en ODRN beëindigd. De

formele financiële liquidatie vindt plaats in 2026, na vaststelling en accountantscontrole van de jaarrekeningen over dat jaar.

In artikel 34 lid 4 GR ODRA en 34 lid 3 GR ODRN staat dat het Algemeen Bestuur ingeval van opheffing van de regeling vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vaststelt. De formele opheffingsbesluiten worden genomen door de colleges van de deelnemende gemeenten en provincie. Ook zal een formeel opheffingsbesluit door het Algemeen Bestuur worden genomen, waarbij het Algemeen Bestuur vaststelt hoeveel deelnemers hebben besloten tot opheffing (conform artikel 34 lid 1 GR ODRN en GR ODRA).

Provincie Gelderland

Zienswijze

De provincie heeft een voorkeur voor het ontstaan van een grote omgevingsdienst in Gelderland, omdat de provincie verwacht dat hierdoor de uitvoering van de VTH-taken kwalitatief verbetert. Het van start gaan van de Omgevingsdienst Veluwe vanaf 1 januari 2024 en een mogelijke fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen per 1 januari 2026 zien wij dan ook als een opmaat tot een dergelijke robuuste omgevingsdienst c.q. robuust VTH-stelsel in Gelderland.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de Provincie Gelderland voor haar zienswijze. De ODGM is straks een van de vijf omgevingsdiensten binnen Gelderland. Daarmee is zij onderdeel van en draagt zij bij aan het hebben van een robuust VTH-stelsel.

Gemeente Rozendaal

Zienswijze

De stukken geven geen aanleiding tot inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u laten weten dat wij de proactieve houding van ODRA en haar bestuur in de zoektocht naar een toekomstbestendige omgevingsdienst waarderen. Wij verzoeken u ook in het vervolg van het fusieproces scherp te blijven letten op kosten en kwaliteit, zodat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidige kwaliteitsniveau geborgd blijft.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeente Rozendaal voor de uitgesproken waardering en het vertrouwen in het fusieproces. De zienswijze wordt gezien als een belangrijke bevestiging van de gekozen koers.

De aandacht voor een budget neutrale fusie en het behoud van kwaliteit wordt onderschreven. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het beperken van financiële risico's en het waarborgen van een stabiel kwaliteitsniveau in de dienstverlening. Deze uitgangspunten blijven leidend bij de verdere inrichting van de nieuwe organisatie.

Gemeente Westervoort

Zienswijze

Wij ondersteunen de voorgenomen fusie van de ODRA en de ODRN. Fusies zijn meestal bedoeld om efficiënter te werken en meer slagkracht te genereren, en dat is ook onze verwachting bij deze fusie. Hoewel onze invloed op beleid en uitvoering door de fusie en de verdubbeling van het aantal deelnemende gemeenten verder zal afnemen, vertrouwen wij erop dat de fusieorganisatie, zoals wij van de ODRA al gewend zijn, haar diensten op goede en voortvarende wijze zal blijven uitvoeren.

Wij willen graag een zorgpunt onder uw aandacht brengen met deze zienswijze, namelijk de financiering. De raad van Westervoort heeft zich jarenlang ingezet voor de output-financiering van de ODRA. Als kleine gemeente zijn wij zeer tevreden over deze vorm van financiering: we betalen voor wat we afnemen. De toekomstige fusieorganisatie streeft echter naar een andere wijze van financiering, die mogelijk niet in overeenstemming is met het genoemde uitgangspunt. Wij verzoeken u dringend ervoor te zorgen dat de diensten van de fusieorganisatie betaalbaar blijven en zo veel mogelijk aansluiten bij dit uitgangspunt. Wij vragen u om zich in het verdere verloop van het fusieproces hiervoor in te zetten.

Vanwege een digitale raadsbijeenkomst eind augustus maken wij bij deze zienswijze over de ontwerp-fusiestukken het uitdrukkelijke voorbehoud deze zienswijze nader aan te vullen of te wijzigen als de bijeenkomst daar aanleiding toe geeft. Onder dit voorbehoud kunnen wij instemmen met de ontwerp-fusiestukken en wensen wij u veel succes in het verdere fusieproces.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Westervoort voor het vertrouwen in de fusieorganisatie.

De oproep tot zorgvuldigheid in het proces wordt ten volle onderschreven. De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van de financieringssystematiek geldt dat in het Algemeen Bestuur van 6 mei 2025 is besloten uiterlijk op 1 januari 2028 een nieuwe systematiek te implementeren. Vanwege de benodigde voorbereidingstijd wordt op korte termijn gestart met dit traject, waarbij alle deelnemers nauw betrokken worden.

Bij de ontwikkeling van de nieuwe financieringssystematiek wordt aangesloten bij de landelijke ontwikkelingen, waarbij is uitgesproken dat output financiering niet de meest gewenste financiering is voor de omgevingsdiensten. Zoals aangegeven vindt ontwikkeling plaats in nauw overleg met onze partners, wij kunnen nu niet aangeven wat de uitkomsten zullen zijn.

Uitgangspunt voor de nieuwe organisatie blijft om de dienstverlening te leveren tegen zo laag mogelijke kosten.

1.2 Concept zienswijzen deelnemers ODRA

Gemeente Arnhem

Zienswijze (concept)

De Arnhemse gemeenteraad heeft met belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor de gemeenschappelijke regeling van de nieuw op te richten Omgevingsdienst Groene Metropool.

Het fuseren van de twee omgevingsdiensten ODRA en ODRN is een ingrijpende stap. Wij begrijpen de noodzaak en zien het perspectief van een grotere, steviger omgevingsdienst. Het is een goede zaak dat beide diensten anticiperen op een veranderende samenleving. Tegelijkertijd willen wij wijzen op de kwetsbaarheid die dit ook oplevert.

Allereerst als het gaat om de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening. Tijdens de verbouwing, blijft de winkel open. Dat betekent dat wij er van uit gaan dat bewoners en bedrijven op een goede manier geholpen worden en blijven worden. We zijn blij met de extra maatregelen die ODRA voor de dienstverlening in Arnhem heeft ingesteld en gaan er van uit dat het grotere schaalniveau niet ten koste zal gaan van de zorgvuldigheid en klantgerichtheid van de nieuwe omgevingsdienst. Wij vragen u om regelmatig te rapporteren over de kwaliteit van de dienstverlening.

Ten tweede, het eigen personeel. Een fusie levert onzekerheid op voor het personeel. Wellicht ten overvloede roepen wij op om hier zorgvuldig mee om te gaan en de consequenties voor medewerkers zo beperkt mogelijk te houden.

Tot slot, de kosten. Het is lastig om vooraf alle kosten en ook de mogelijke opbrengsten bij zo'n ingrijpende bedrijfsoperatie in beeld te hebben. Het is dan ook van belang om gedurende de totale looptijd van het fusietraject de kosten en opbrengsten goed te monitoren en sturingsmogelijkheden te benutten. Het is goed om te zien dat één van de uitgangspunten bij de fusie is dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Wij zien dat hierop al geanticipeerd wordt door de tarieven de komende twee jaar niet te laten stijgen als gevolg van eventuele kosten van het fusieproces. Wij gaan er daarnaast van uit dat een grotere omgevingsdienst minimaal zo efficiënt zal kunnen werken als de huidige.

Wij worden graag op de hoogte gehouden van de voortgang van de fusie en wensen u alle succes met de oprichting van de Omgevingsdienst Groene Metropool.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Arnhem voor de betrokken en zorgvuldige zienswijze. De zorgen en aandachtspunten met betrekking tot de kwaliteit van dienstverlening, de positie van personeel en de beheersing van kosten worden

erkend en dit heeft onze volledige aandacht. Hieronder worden ze per punt verder uitgewerkt.

Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangperiode – is een leidend principe. Zoals in het bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRA volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat.

Het Algemeen Bestuur herkent en onderschrijft het belang van zorgvuldigheid bij de plaatsing van personeel. Medewerkers vormen het hart van de organisatie; het personele traject vraagt dan ook om extra aandacht. Uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie, de Omgevingsdienst Groene Metropool. Om de stem van medewerkers goed te borgen is een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) ingesteld. Deze vertegenwoordiging wordt actief betrokken bij de voorbereiding van het plaatsingsproces en alle daaruit voortvloeiende besluiten. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken. Alle noodzakelijke stappen worden gezet om duidelijkheid, continuïteit en vertrouwen te bieden aan de medewerkers. Doel is om de gevolgen van de fusie voor het personeel zoveel mogelijk te beperken, met oog voor zowel individuele belangen als het collectief.

Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

Gemeente Overbetuwe

Zienswijze (concept)

De gemeenteraad van Overbetuwe heeft de stukken in zijn vergadering van 9 september 2025 besproken en besloten in te stemmen met de voorliggende stukken. Wij zien de samenwerking als een mooie kans om de steeds complexer wordende milieutaken ook in de toekomst hoogwaardig te blijven uitvoeren.

Ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling hebben wij geen opmerkingen. Met betrekking tot het bedrijfsplan constateren we dat deze zich vooral richt op de totstandkoming van de nieuwe dienst. Wij vragen u met klem ook in de volgende fase te werken aan een duidelijk plan gericht op de kwaliteit van dienstverlening in een sterk veranderend landschap van wetgeving. Daarnaast verzoeken wij u ook in het vervolg van het fusieproces scherp te blijven letten op kosten en kwaliteit, zodat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidig kwaliteitsniveau gewaarborgd blijft.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Overbetuwe voor de positieve houding en instemming met de voorliggende stukken.

Ten aanzien van het ontwerp-bedrijfsplan is terecht opgemerkt dat de focus in deze fase ligt op de inrichting van de nieuwe organisatie. Het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening is een van de punten die in de volgende fase aandacht krijgt en waarvoor een plan wordt opgesteld. Dit plan en de daarin voorgestelde stappen zal inspelen op de veranderende eisen vanuit wet- en regelgeving.

Omgevingsdienst Groene Metropool (verder: ODGM) zal op een professionele en doelmatige manier milieu en bouwtaken uitvoeren die wezenlijk bijdragen aan de regionale opgaven en leiden tot een veilige, gezonde en leefbare leefomgeving. ODGM zal op alle fronten aan de robuustheidscriteria voldoen. De basis is op orde. Dat is waar de organisatie naar streeft.

ODGM wil echter méér zijn dan een kwalitatief goede, professionele uitvoeringsorganisatie. De complexiteit van de opgaven in de fysieke leefomgeving vraagt om meer dan toetsen en handhaven. De bij ODGM aanwezige expertise is het fundament van haar organisatie. Die expertise wil (en moet) ODGM optimaal laten renderen ten behoeve van de opgaven van gemeenten en provincie. Zowel op reguliere als op innovatieve manieren. En door meer aan de voorkant van de beleidscyclus betrokken te zijn. De inrichting en werkwijzen van ODGM moeten dit faciliteren en versterken.

Uw oproep om in het vervolgtraject scherp te blijven op kosten en kwaliteit wordt volledig gedeeld. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de verdere uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool.

Transparantie over kostenontwikkeling en dienstverlening zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Gemeente Rheden

Zienswijze (concept)

De stukken geven geen aanleiding tot inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u laten weten dat wij de proactieve houding van ODRA en haar bestuur in de zoektocht naar een toekomstbestendige omgevingsdienst waarderen. Wij verzoeken u ook in het vervolg van het fusieproces scherp te blijven letten op kosten en kwaliteit, zodat de kosten van de nieuwe omgevingsdienst minimaal gelijk blijven en het huidige kwaliteitsniveau geborgd blijft.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt u voor de positieve houding en de uitgesproken waardering voor de proactieve rol van ODRA en haar bestuur in het fusieproces. Uw vertrouwen in de ingezette koers wordt zeer gewaardeerd.

Uw oproep om in het vervolgtraject scherp te blijven op kosten en kwaliteit wordt volledig gedeeld. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de verdere uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool.

Transparantie over kostenontwikkeling en dienstverlening zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Gemeente Zevenaar

Zienswijze (concept)

De voorgestelde fusie is ingrijpend maar wij begrijpen de noodzaak van een robuuste omgevingsdienst. Het is goed om te constateren dat beide diensten oog hebben op een veranderende en steeds complexer wordende samenleving en hierop anticiperen.

Wij gaan ervan uit dat de kwaliteit en de continuïteit van de dienstverlening door de schaalvergroting niet ten koste zal gaan van de zorgvuldigheid en klantgerichtheid van de nieuwe omgevingsdienst. Uiteraard levert de fusie ook onzekerheid op voor het personeel. Wij vragen u om hier zorgvuldig mee om te gaan.

Het is goed om te zien dat één van de uitgangspunten bij de fusie is dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Wij constateren dat de tarieven de komende jaren niet stijgen als gevolg van het fusieproces.

Tegen de formulering van artikel 28 van het ontwerp van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (GR ODGM) met betrekking tot het vormen van een algemene reserve dienen wij een zienswijze in. Overeenkomstig onze Nota verbonden partijen Zevenaar 2019 dienen geen verdere reservevormingen plaats te vinden bij een gemeenschappelijke regeling en dienen positieve jaarresultaten terug te vloeien naar deelnemende gemeenten.

De wettelijke minimale ondergrens van 0.8% van de weerstandsratio zou als maximum van het eigen vermogen binnen de GR ODGM opgenomen moeten worden.

Daarnaast dienen wij een zienswijze in tegen de nieuwe naamgeving 'Omgevingsdienst Groene Metropool'.

De nieuw te vormen omgevingsdienst heeft geen bestuurlijke en inhoudelijke relatie met de bestaande Groene Metropoolregio. De gekozen naamgeving is daarom niet wenselijk.

Wij verzoeken bij de verdere besluitvorming rond de fusie rekening te houden met deze overweging en te kiezen voor een naam die geen gelijkenis vertoont met de bestaande Groene Metropool regio.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Zevenaar voor de zorgvuldige zienswijze. Het continueren van de kwaliteit, zorgvuldigheid en klantgerichtheid van

de nieuwe organisatie is een leidend principe. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt u via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat. Verder is een van de uitgangspunten dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand.

Ook onderschrijft het Algemeen Bestuur het belang van zorgvuldigheid bij de plaatsing van personeel. Een ander uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie. Om de stem van medewerkers goed te borgen is een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) ingesteld. Deze vertegenwoordiging wordt o.a. actief betrokken bij de voorbereiding van het plaatsingsproces en alle daaruit voortvloeiende besluiten. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken. Doel is om de gevolgen van de fusie voor het personeel zoveel mogelijk te beperken, met oog voor zowel individuele belangen als het collectief.

Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

Ten aanzien van de zienswijze tegen de formulering van artikel 28 van de ontwerp-GR ODGM met betrekking tot het vormen van een algemene reserve, geldt het volgende. ODGM wordt een samenwerkingsverband van 17 partners. De nota van Zevenaar geldt niet voor de overige 16 partners. Het bestemmen van het resultaat is een aangelegenheid van het Algemeen Bestuur. Zevenaar houdt zeggenschap via het Algemeen Bestuur op de bestemming van de reserve. Bij een positief resultaat besluit het Algemeen Bestuur over de bestemming van het resultaat. Daarbij is het geen automatisme hoe een positief jaarresultaat wordt bestemd.

De tekst van de gemeenschappelijke regeling wordt één keer in de zoveel jaren gewijzigd vanwege de omvangrijke procedure. Bij de totstandkoming van deze nieuwe GR is ook als uitgangspunt genomen om de regeling toekomstbestendig te schrijven.

Vanuit het ministerie IenW en het programma Interbestuurlijk programma VTH ter verbetering van het VTH-stelsel zijn robuustheidscriteria opgesteld. Een van die criteria is de weerstandscapaciteit. Daarom wordt ervoor gekozen artikel 28 van de Ontwerp-GR ongewijzigd te laten staan, want als we dit niet doen moeten we waarschijnlijk binnen afzienbare tijd na de fusie een wijzigingsproces van de GR ODGM starten.

Ten aanzien van de zienswijze tegen de nieuwe naamgeving 'Omgevingsdienst Groene Metropool', geldt het volgende. Onder de medewerkers van ODRA en ODRN is een uitvraag gedaan naar namen voor de nieuwe fusieorganisatie. Uit de inzendingen zijn enkele namen geselecteerd waarop medewerkers hun stem konden uitbrengen. De top

2 die daaruit naar voren kwam is voorgelegd aan de Stuurgroep. De Stuurgroep heeft vervolgens een definitief besluit genomen over de naam en gekozen voor Omgevingsdienst Groene Metropool. Hoewel juist is dat de nieuwe fusieorganisatie geen formele bestuurlijke en inhoudelijke relatie heeft met de bestaande Groene Metropoolregio, is er natuurlijk wel enige verwantschap tussen het samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de nieuwe fusieorganisatie. De deelnemende gemeenten zijn immers hetzelfde, behoudens dat Mook en Middelaar wel deelneemt aan het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio, maar niet aan de nieuwe fusieorganisatie. Nu er geen nadelige gevolgen bestaan voor het kiezen van een naam die gelijkenissen vertoont met het bestaande samenwerkingsverband Groene Metropoolregio en de andere deelnemers van ODRa of ODRN geen zienswijze tegen de naamgeving hebben ingediend, blijft de naam Omgevingsdienst Groene Metropool staan. Overigens goed om te vermelden dat over deze naamgeving goedkeuring is gevraagd aan de voorzitter van de Groene Metropoolregio.

Gemeente Renkum

Zienswijze (concept)

Wij verwachten dat door deze fusie een robuuste, toekomstbestendige organisatie ontstaat, die de taken voor gemeenten en provincie doeltreffend kan blijven uitvoeren.

Wel willen wij de volgende aandachtspunten meegeven. Op dit moment hebben wij nog onvoldoende inzicht in de fusiekosten in fase 3 (implementatie), de frictiekosten en de mogelijke schaalvoordelen. Wij verzoeken u daarom om ons, voorafgaand aan de toestemmingsprocedure, hierover meer duidelijkheid te verschaffen.

Daarnaast willen wij benadrukken dat schaalvergroting niet ten koste mag gaan van de nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur bedankt de gemeenteraad van Renkum voor de duidelijke en constructieve zienswijze. Wij waarderen de steun voor de fusie en de kansen die deze met zich meebrengt.

Ten aanzien van de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie. Voor de toestemmingsfase zullen wij, waar mogelijk, de financiële implicaties nader uitwerken. Ons uitgangspunt is zoveel mogelijk binnen de bestaande budgetten te blijven en uitsluitend met instemming van de deelnemers hogere uitgaven te doen. De monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie pakken wij actief op. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

Wat betreft nabijheid geldt dat de fusie niet mag leiden tot een grotere afstand tot de deelnemers. Daarom is afgesproken dat de beide bestaande locaties in Arnhem en Nijmegen voorlopig behouden blijven, zodat de korte lijnen met de regio gewaarborgd blijven. Daarnaast zetten wij in op een herkenbare en toegankelijke organisatie, zowel

in de communicatie als in de dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

CONCEPT

2 Zienswijzen deelnemers ODRN

2.1 Definitieve zienswijzen deelnemers ODRN

Provincie Gelderland

Zienswijze

De provincie heeft een voorkeur voor het ontstaan van een grote omgevingsdienst in Gelderland, omdat de provincie verwacht dat hierdoor de uitvoering van de VTH-taken kwalitatief verbetert. Het van start gaan van de Omgevingsdienst Veluwe vanaf 1 januari 2024 en een mogelijke fusie tussen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen per 1 januari 2026 zien wij dan ook als een opmaat tot een dergelijke robuuste omgevingsdienst c.q. robuust VTH-stelsel in Gelderland.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt Provincie Gelderland voor haar zienswijze. De ODGM is straks een van de vijf omgevingsdiensten binnen Gelderland. Daarmee is zij onderdeel van en draagt zij bij aan het hebben van een robuust VTH-stelsel.

2.2 Concept zienswijzen deelnemers ODRN

Gemeente Berg en Dal

Zienswijze (concept)

De voorgenomen fusie tussen ODRA en ODRN is een ingrijpende stap. Wij begrijpen de noodzaak en erkennen het perspectief dat een grotere en krachtigere omgevingsdienst biedt. Het is positief dat beide organisaties anticiperen op maatschappelijke veranderingen.

Tegelijkertijd willen wij aandacht vragen voor de kwetsbaarheden die deze overgang met zich mee kan brengen.

De gemeente Berg en Dal hecht veel waarde aan de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening. U geeft zelf al aan: tijdens de fusie blijft de 'winkel' open; wij gaan er dan ook van uit dat inwoners en bedrijven goed geholpen worden én blijven worden. Wij verzoeken u om periodiek te rapporteren over de kwaliteit van de dienstverlening en vooraf afspraken met ons te maken over de onderwerpen, frequentie en wijze waarop gerapporteerd zal worden.

Daarnaast vinden wij dat inwoners en bedrijven in het fusietraject onvoldoende centraal staan. De omgevingsdienst bestaat uiteindelijk bij de gratie van haar dienstverlening aan deze groepen. Dit uitgangspunt verdient expliciete aandacht. Wij verwachten daarom dat u in het bedrijfsplan een afzonderlijke paragraaf opneemt over de manier waarop de nieuwe omgevingsdienst inwoners en bedrijven centraal stelt in haar dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid.

Tot slot: bij een dergelijke organisatieverandering is het lastig om vooraf alle kosten en baten volledig in beeld te krijgen. Daarom is het van belang om gedurende het hele

fusieproces de financiële ontwikkelingen nauwgezet te monitoren en actief te sturen waar nodig. Wij vinden het positief dat als uitgangspunt geldt dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Het besluit om de tarieven de komende twee jaar niet te verhogen vanwege fusiekosten sluit daar goed op aan. Wij gaan ervan uit dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal zo efficiënt zal functioneren als de huidige organisatie.

Wellicht ten overvloede wijzen wij erop dat, voordat toestemming wordt verleend, de financiële gevolgen verder uitgewerkt moeten zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt u voor uw zorgvuldige zienswijze.

Het behouden van de kwaliteit en continuïteit van dienstverlening is, ook tijdens de overgangsperiode, een leidend principe. Zoals ook in het bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRN volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt u via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat.

Wij waarderen de ingediende zienswijze en het onderstreepte belang van goede dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid. Het uitgangspunt dat inwoners en bedrijven in de uitvoering van taken te maken krijgen met de omgevingsdienst, en dat dit vraagt om zorgvuldige communicatie en benaderbaarheid, wordt door ons erkend. We nemen uw verzoek mee in de verdere inrichting van de organisatie. Wij zijn echter van mening dat het huidige ontwerp-bedrijfsplan hier op dit moment al voldoende in voorziet. Met deze reactie willen wij dit belang graag nogmaals onderstrepen.

In het belang van het vooraf in beeld krijgen van de kosten en baten, zullen wij ten behoeve van de toestemmingsfase zorgen voor een notitie waarin we nader ingaan op de financiële implicaties. Verder zullen wij gedurende het fusieproces de financiële ontwikkelingen nauwgezet monitoren en actief sturen waar nodig. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn verder beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool. Transparantie over kostenontwikkeling en dienstverlening zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Gemeente Beuningen

Zienswijze (concept)

Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap.

De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u twee aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet volledig inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, dienen de financiële gevolgen verder uitgewerkt te zijn.

2. Behoud van nabijheid en dienstverlening

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Beuningen voor de duidelijke en constructieve zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en zullen wij ten behoeve van de toestemmingsfase zorgen voor, daar waar mogelijk, een nadere uitwerking van de financiële implicaties. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk binnen de bestaande budgetten te realiseren en alleen met instemming van de deelnemers tot hogere uitgaven over gaan. Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Gemeente Druten

Zienswijze (concept)

Allereerst danken wij u voor uw inzet en bijdragen om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een

degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u twee aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

2. Behoud van nabijheid en dienstverlening

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Wij danken u hartelijk voor alle voorbereidende werkzaamheden en opgeleverde producten in het kader van het fusietraject ODRA-ODRN en vertrouwen erop dat u onze zienswijzen meeneemt in uw besluit.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Druten voor de zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en zullen wij ten behoeve van de toestemmingsfase zorgen voor, daar waar mogelijk, een nadere uitwerking van de financiële implicaties. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk binnen de bestaande budgetten te realiseren en alleen met instemming van de deelnemers tot hogere uitgaven over gaan. Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande

locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Gemeente Heumen

Zienswijze (concept)

Wij begrijpen de noodzaak van de voorgenomen fusie tussen ODRA en ODRN. Het is positief dat beide organisaties anticiperen op maatschappelijke veranderingen en daarom de samenwerking hebben gezocht om te komen tot een grotere en krachtigere omgevingsdienst.

De ontwerp GR, het ontwerp Bedrijfsplan en uitgangspunten voor liquidatie die u aan ons voorlegt, vormen wat ons betreft een degelijke basis voor de financiële afwikkeling van beide regelingen en voor een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Wij zien daarom om dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen over die documenten.

Tegelijkertijd willen wij u een aantal aandachtspunten meegeven voor het vervolgproces en voor de nieuw op te richten omgevingsdienst.

Ten aanzien van het vervolgproces:

- *De financiële consequenties zijn nog onvoldoende in beeld*

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

- *Behoud dienstverlening tijdens fusietraject*

Een fusie is een grote wijziging voor een organisatie, waarin veel wordt gevraagd van de flexibiliteit van de werknemers en gemeentelijke en provinciale opdrachtgevers. Om die reden is één van de bestuurlijke uitgangspunten voor de fusie dat het fusietraject niet ten koste mag gaan van de dienstverlening. Tijdens het traject loopt die dienstverlening gewoon door en we verwachten van u dat onze inwoners en bedrijven in die periode goed geholpen blijven worden.

- *Oog voor kosten*

Bij een organisatieverandering zoals een fusie is het lastig om vooraf alle kosten en baten volledig in beeld te krijgen. Daarom is het van belang om gedurende het hele fusieproces de financiële ontwikkelingen nauwgezet te monitoren en actief te sturen waar nodig. Het is goed dat als uitgangspunt is bepaald dat de kosten voor de dienstverlening niet mogen stijgen. Het besluit om de tarieven de komende twee jaar niet te verhogen vanwege fusiekosten sluit daar goed op aan. Wij gaan ervan uit dat de nieuwe omgevingsdienst minimaal zo efficiënt zal functioneren als de huidige organisaties.

- *Belang van nabijheid en dienstverlening in de nieuwe organisatie*

Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening. Gemeente Heumen hecht veel waarde aan de nabijheid. Zo heeft de gemeente er in het verleden voor gekozen om een eigen balie te behouden, en dat zal ook na de fusie zo blijven. Daarnaast heeft het werken met units door de ODRN sinds 1 januari 2025 positief bijgedragen aan een groter gevoel van nabijheid. Het is wenselijk dat die werkwijze ook een plaats krijgt in de nieuw te vormen omgevingsdienst.

Daarnaast vinden wij dat inwoners en bedrijven in het fusietraject onvoldoende centraal staan. De omgevingsdienst bestaat uiteindelijk bij de gratie van haar dienstverlening aan deze groepen. Dit uitgangspunt verdient expliciete aandacht. Wij verwachten daarom dat u in het bedrijfsplan een afzonderlijke paragraaf opneemt over de manier waarop de nieuwe omgevingsdienst inwoners en bedrijven centraal stelt in haar dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid.

- *Oog voor personeel*

Tot slot: een fusie levert onzekerheid op voor het personeel van beide diensten. Wellicht ten overvloede roepen wij op om hier zorgvuldig mee om te gaan en de consequenties voor medewerkers zo beperkt mogelijk te houden.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur bedankt de gemeenteraad van Heumen voor haar zorgvuldige zienswijze.

Als reactie op de aandachtspunten voor het vervolgproces het volgende: Met betrekking tot de financiële consequenties, alsmede in het belang van het vooraf in beeld krijgen van de kosten en baten, erkennen wij het belang van volledige transparantie en zullen wij ten behoeve van de toestemmingsfase zorgen voor een nadere uitwerking van de financiële implicaties. Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. In het ontwerp-bedrijfsplan zijn verder beheersmaatregelen opgenomen die gericht zijn op het voorkomen van kostenstijgingen en het borgen van het huidige kwaliteitsniveau. Deze uitgangspunten blijven leidend in de uitwerking en implementatie van de fusie naar de Omgevingsdienst Groene Metropool. Transparantie over kostenontwikkeling zal gedurende het proces nadrukkelijk worden bewaakt en periodiek worden gedeeld met de deelnemers.

Het continueren van de kwaliteit van dienstverlening – ook tijdens de overgangperiode – is een leidend principe. Zoals in het bedrijfsplan is opgenomen, blijft ODRN volledig operationeel tijdens het fusietraject om de dienstverlening aan inwoners en bedrijven te waarborgen. Binnen het fusieproces zijn maatregelen getroffen om de dienstverlening richting inwoners en bedrijven op peil te houden. Over de kwaliteit van de dienstverlening wordt via de reguliere rapportages gerapporteerd en ook wordt u bestuurlijk en ambtelijk periodiek bijgepraat. Ten aanzien van nabijheid

is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Wij waarderen de ingediende zienswijze en het onderstreepte belang van goede dienstverlening, communicatie en bereikbaarheid. Het uitgangspunt dat inwoners en bedrijven in de uitvoering van taken te maken krijgen met de omgevingsdienst, en dat dit vraagt om zorgvuldige communicatie en benaderbaarheid, wordt door ons erkend. We nemen uw verzoek mee in de verdere inrichting van de organisatie. Wij zijn echter van mening dat het huidige ontwerp-bedrijfsplan hier op dit moment al voldoende in voorziet. Met deze reactie willen wij dit belang graag nogmaals onderstrepen. Het Algemeen Bestuur herkent en onderschrijft het belang van zorgvuldigheid bij de plaatsing van personeel. Medewerkers vormen het hart van de organisatie; het personele traject vraagt dan ook om extra aandacht. Uitgangspunt binnen het fusieproces is dat alle medewerkers overgaan naar de nieuwe organisatie, de Omgevingsdienst Groene Metropool. Om de stem van medewerkers goed te borgen is een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) ingesteld. Deze vertegenwoordiging wordt actief betrokken bij de voorbereiding van het plaatsingsproces en alle daaruit voortvloeiende besluiten. Het plaatsingsproces wordt zorgvuldig ingericht conform de geldende regelgeving en afspraken. Alle noodzakelijke stappen worden gezet om duidelijkheid, continuïteit en vertrouwen te bieden aan de medewerkers. Doel is om de gevolgen van de fusie voor het personeel zoveel mogelijk te beperken, met oog voor zowel individuele belangen als het collectief.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Gemeente Nijmegen

Zienswijze (concept)

Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u twee aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

2. Behoud van nabijheid en dienstverlening

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Nijmegen voor de constructieve zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en zullen wij ten behoeve van de toestemmingsfase zorgen voor, daar waar mogelijk, een nadere uitwerking van de financiële implicaties. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk binnen de bestaande budgetten te realiseren en alleen met instemming van de deelnemers tot hogere uitgaven over gaan. Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

Gemeente Wijchen

Zienswijze (concept)

Allereerst danken wij u voor uw inzet om te komen tot een fusie tussen ODRA en ODRN. Wij onderschrijven de noodzaak én het perspectief van een grotere, krachtigere omgevingsdienst. Gezien de gedeelde beleidsambities binnen de Groene Metropool Regio en de al bestaande samenwerking, achten wij de fusie tussen ODRN en ODRA een logische en kansrijke stap. De voorgestelde uitgangspunten vormen een degelijk

fundament voor een zorgvuldige financiële afwikkeling van beide regelingen. Op basis van de voorgelegde documenten zien wij op dit moment geen aanleiding voor inhoudelijke opmerkingen.

Wel willen wij u twee aandachtspunten meegeven voor het vervolg:

1. Financiële consequenties nog onvoldoende in beeld

De kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen zijn nu nog niet inzichtelijk. Voordat wij toestemming kunnen verlenen, moeten de financiële gevolgen verder uitgewerkt zijn. Alleen dan kunnen wij beoordelen of er sprake is van een verantwoord financieel traject.

2. Behoud van nabijheid en dienstverlening

Bij de inrichting van ODGM vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de bereikbaarheid en herkenbaarheid van de organisatie. Gelderland koos in 2013 bewust voor kleinschalige diensten vanwege de directe lijnen met gemeenten, inwoners en bedrijven. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van die nabijheid en de kwaliteit van de dienstverlening.

Conceptreactie

Het Algemeen Bestuur dankt de gemeenteraad van Wijchen voor de zienswijze. De steun voor de fusie en het vertrouwen in het voorgestelde fundament wordt gewaardeerd.

Met betrekking tot de financiële consequenties erkennen wij het belang van volledige transparantie en zullen wij ten behoeve van de toestemmingsfase zorgen voor, daar waar mogelijk, een nadere uitwerking van de financiële implicaties. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk binnen de bestaande budgetten te realiseren en alleen met instemming van de deelnemers tot hogere uitgaven over gaan. Met betrekking tot de kosten geldt dat monitoring en beheersing van de financiële gevolgen van de fusie actief worden opgepakt. De uitgangspunten van een kostenneutrale fusie en een efficiënte organisatie blijven daarbij leidend. Wij houden u graag op de hoogte van de voortgang.

De aandacht voor financiële risico's, waaronder mogelijke herverdelingseffecten en de nog niet volledig inzichtelijke fusiekosten, is terecht. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking en besluitvorming binnen het fusietraject. Transparantie en monitoring van de financiële gevolgen blijven daarbij leidend.

Ten aanzien van nabijheid is het uitgangspunt dat de fusie niet mag leiden tot verdere afstand tot haar deelnemers. Om dit te borgen, is afgesproken dat beide bestaande locaties (Arnhem en Nijmegen) voorlopig behouden blijven. Hiermee blijven de korte lijnen met deelnemers in de regio in stand. Daarnaast wordt ingezet op een herkenbare en toegankelijke organisatie, ook in de communicatie en dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven.

CONCEPT

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 2b

Betreft : ☐ Fusie MT ☐ Klankbordgroep ☒ Stuurgroep ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur ☐ BOR

Datum van overleg: 11-9-2025

Steller(s) van het stuk: Kwartiermaker ODGM i.o

Onderwerp: Concept liquidatieplan versie 1 september 2025

Beleid: Vermeld hier onder welk beleid dit onderwerp valt.

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

1. instemmen met de concept liquidatieplannen ODRN en ODRA.
2. mandaat geven aan de voorzitter en plaatsvervangend/vicevoorzitter van het AB om (nadat alle definitieve zienswijzen uiterlijk 30 september op de uitgangspuntennotitie liquidatie zijn binnengekomen):
 - a. De conceptreacties op de zienswijzen op de uitgangspuntennotitie zo nodig aan te vullen en/of te wijzigen en de conceptreacties definitief te maken. De definitieve reacties worden verspreid onder de deelnemers om kennis van te kunnen nemen;
 - b. op basis van de vastgestelde reacties op de uitgangspuntennotitie, de liquidatieplannen vast te stellen en te verspreiden aan de deelnemers;
3. instemmen met het ter kennisname delen van de definitieve liquidatieplannen aan de colleges voor de formele toestemmingsprocedure.

Inhoud

Op 6 mei 2025 hebben de beide besturen ingestemd met een procesvoorstel voor het opstellen van liquidatieplannen. Daarin is vastgelegd dat de plannen in twee fasen zouden worden voorbereid. In de eerste fase zijn de uitgangspunten voor de liquidatie opgesteld. Deze uitgangspuntennotitie, waarin onder meer afspraken zijn opgenomen over de financiële verwerking, de overdracht van personeel en contracten en de juridische kaders, is besproken met de deelnemende gemeenten en de provincie. Tevens is de uitgangspuntennotitie aangeboden voor zienswijze. In de tweede fase zijn deze uitgangspunten uitgewerkt tot de concept-liquidatieplannen die nu voorliggen.

Bijzonder aan deze liquidatie is dat ODRN en ODRA niet worden opgeheven omdat hun taken verdwijnen, maar omdat zij opgaan in een nieuwe, grotere en toekomstbestendige organisatie: ODGM. Dat maakt deze liquidatie anders van karakter dan een gebruikelijke ontbinding. De nadruk ligt niet op het beëindigen van activiteiten, maar juist op het waarborgen van een vloeiende overgang. ODGM neemt per 1 januari 2026 alle taken, bezittingen, verplichtingen en contracten van ODRN en ODRA over. De beide oude regelingen worden administratief leeg achtergelaten en daarna formeel beëindigd. Het personeel gaat volgens het principe van 'overgang van onderneming' automatisch mee over, met behoud van rechten, plichten en opgebouwde dienstjaren.

De concept-liquidatieplannen die voorliggen vormen een gedetailleerd en juridisch correct kader voor de afwikkeling van de oude regelingen en de overdracht naar ODGM.

Inhoud en betekenis van de concept-liquidatieplannen

De concept-liquidatieplannen beschrijven in samenhang alle stappen die nodig zijn om ODRN en ODRA te beëindigen en hun activiteiten over te dragen aan ODGM. Zij beginnen met een uiteenzetting van het opheffingsproces: van de eerdere besluiten van de Algemeen Besturen, via de opheffingsbesluiten van de colleges, tot de formele uitschrijving bij de Kamer van Koophandel. Daarbij is vastgelegd hoe de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende bestuurlijke gremia eruitzien tot het moment dat de liquidatie volledig is afgerond.

De plannen geven vervolgens een uitgebreide toelichting op de financiële afwikkeling. De jaarrekening 2025 vormt de basis voor de liquidatiebalans, waarin alle activa en passiva worden opgenomen. Ook wordt beschreven hoe reserves en voorzieningen worden verwerkt en hoe eventuele saldi worden verrekend. Daarnaast is nauwkeurig vastgelegd hoe alle bezittingen, schulden en contracten overgaan naar ODGM, zodat er geen losse eindjes achterblijven.

In de plannen is verder veel aandacht voor het personeel. Alle medewerkers gaan mee over naar ODGM en behouden hun rechten, plichten en opgebouwde dienstjaren. Dit voorkomt onduidelijkheid en geeft rust in het proces. Ook niet uit de balans blijvende verplichtingen, zoals leasecontracten, huurafspraken en opgebouwde verlofsaldi worden meegenomen, zodat ODGM niet achteraf met onverwachte verplichtingen wordt geconfronteerd.

Financiën

Naar aanleiding van het eerdere due diligence-onderzoek en het opgestelde liquidatieplan, delen wij hierbij de professionele conclusie van de financials per augustus 2025.

Financiële conclusie

Het samenvoegen van ODRA en ODRN is op termijn naar verwachting een financieel verstandige keuze voor de deelnemers. Bij de fusie en tijdens de liquidatie van activa en passiva van de latende deelnemers voorzien wij geen grote financiële risico's of onverwachte tegenvallers.

Definitieve zekerheid kan echter pas worden gegeven na de vaststelling van de jaarrekeningen van de latende diensten (medio 2026). Pas dan kan exact worden aangegeven wat dit per deelnemende gemeente of provincie financieel betekent. Op basis van de huidige inzichten – extreme scenario's daargelaten – verwachten wij dat de afrekening grotendeels vergelijkbaar zal zijn met voorgaande jaren.

Communicatie

Nog niet aan de orde.

Vervolg

Hoewel de financiële risico's beheersbaar lijken, blijft de fusie als proces complex. Met name de liquidatie en de benodigde overdrachten vergen een zorgvuldige aanpak en veel inzet van de professionals binnen de betrokken organisaties.

Nadat alle zienswijze binnen zijn op de uitgangspuntennotitie worden de liquidatieplannen waar nodig aangepast. De definitieve plannen inclusief de reactie op de zienswijze worden ter kennisname bijgevoegd bij de stukken voor de toestemmingsprocedure.

Met de vaststelling van de definitieve plannen kan per 1 januari 2026 de liquidatie daadwerkelijk worden uitgevoerd. Dat omvat de juridische overdracht van activa, passiva en verplichtingen naar ODGM, de financiële en administratieve afronding, en uiteindelijk de uitschrijving van de rechtspersonen ODRN en ODRA.

Wij blijven de deelnemers en de raden via overleggen en stukken zorgvuldig informeren over de voortgang en de verdere stappen.

Bijlage(n)

1. Concept liquidatieplan ODRA versie 2 september 2025
2. Concept liquidatieplan ODRN versie 2 september 2025
3. Beantwoording vragen van deelnemers

Liquidatieplan ODRA

*Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst
Regio Arnhem*

Leeswijzer

Dit liquidatieplan beschrijft de noodzakelijke stappen voor de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het plan bestaat uit drie hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1 – Inleiding**

Dit hoofdstuk bevat algemene informatie over de aanleiding en context van de liquidatie. Er wordt ingegaan op de status van het plan, de juridische grondslag, de uitgangspunten, het doel en de besluitvorming rondom de opheffing van ODRA.

- **Hoofdstuk 2 – Proces van opheffing**

In dit hoofdstuk wordt het opheffingsproces van ODRA beschreven. Dit omvat de fasering van het traject, de financiële afhandeling van activa en passiva, en de overdracht aan de nieuwe entiteit: Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Ook de gevolgen voor personeel, contracten en verplichtingen komen aan bod. Het hoofdstuk eindigt met een toelichting op de liquidatiebalans.

- **Hoofdstuk 3 – Planning en besluitvorming**

Hierin wordt de tijdsplanning voor de liquidatie uiteengezet. Het gaat om de kritische mijlpalen in de besluitvorming, waaronder de opstelling van de jaarrekening 2025, de juridische afronding en uitschrijving van ODRA.

Bijlagen:

In de bijlagen worden ondersteunende documenten opgenomen, zoals:

- de uitgangspuntennotitie,
- de beantwoording van vragen van deelnemers.
- voorbeeld opheffingsbesluit.

Inhoudsopgave

LEESWIJZER	2
1. INLEIDING	4
1.1 ALGEMEEN.....	4
1.2 STATUS VAN HET LIQUIDATIEPLAN	5
1.3 AFBAKENING	6
1.4 UITGANGSPUNTEN.....	6
1.5 OPHEFFINGSBESLUITVORMING.....	6
1.6 KADERSTELLING	7
1.7 DOELSTELLING LIQUIDATIEPLAN	8
2. PROCES VAN OPHEFFING.....	9
2.1 FASERING OPHEFFING	9
2.2 VERWERKING VAN HET VERMOGEN	10
2.3 BEDRIJFSECONOMISCHE/ FINANCIËLE INVALSHOEK: LIQUIDATIEBALANS	12
2.3.1 <i>Waardebepaling activa</i>	12
2.3.2 <i>Liquidatiebalans</i>	12
3. PLANNING BESLUITVORMING	13
BIJLAGEN	15
BIJLAGE 1: UITGANGSPUNTENNOTITIE LIQUIDATIE	15
BIJLAGE 2: VOORBEELD OPHEFFINGSBESLUIT	22

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst Regio Arnhem (hierna te noemen ODRA) betreft een samenwerking tussen de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar en de provincie Gelderland. ODRA behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van:

- Het uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening/advisering, toezicht, handhaving (VTH) in het kader van het omgevingsrecht;
- ODRA is onderdeel van een stelsel van omgevingsdiensten in de Provincie Gelderland waarbij bepaalde taken bovenregionaal zijn belegd, complexe en bovenregionale taken;
- Het team meten en advies van ODRA voert metingen uit naar de uitworp van milieubelastende stoffen;
- ODRA voert verder taken uit op het gebied van vuurwerk en toezicht op bodemsaneringen.

Vanwege de behoefte aan een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst die beter is toegerust op complexe maatschappelijke opgaven is aan de colleges, na een positief adviesbesluit van het AB, voorgesteld om te besluiten tot een juridische fusie van ODRA met de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Deze fusie resulteert in de oprichting van een nieuwe gemeenschappelijke regeling: Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het Algemeen Bestuur van ODRA heeft positief geadviseerd over het oprichten van de nieuwe gemeenschappelijke regeling en de overdracht van taken, personeel en middelen van ODRA aan ODGM. Met het oprichten van de nieuwe gemeenschappelijke regeling besluit het college ook tot het opheffen van de huidige GR ODRA. Dat betekent dat ODRA als rechtspersoon zal verdwijnen en dus in juridische zin geliquideerd zal worden.

Door het oprichten van een nieuwe dienst de ODGM wordt een toekomstbestendige, robuuste organisatie gecreëerd die in staat is om:

- Een geïntegreerde en hoogwaardige uitvoering van bouw- en milieutaken in de regio te realiseren;
- Eén aanspreekpunt te bieden voor inwoners, bedrijven en overheden binnen het werkgebied van ODGM;

- De strategie, governance en expertise binnen het fysieke domein te bundelen voor een effectievere aanpak van regionale opgaven;
- Beter in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, en op maatschappelijke opgaven zoals klimaat, energie en duurzaamheid.

Het opheffen van ODRA vindt plaats bij voldoende eensluidende besluiten van de Colleges van de deelnemende gemeenten en provincie conform de bepaling in de GR ODRA. Het instellen van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) vindt plaats bij eensluidende besluiten van de Colleges van de deelnemende gemeenten en Provincie na toestemming van alle gemeenteraden en Provinciale Staten.

1.2 Status van het liquidatieplan

Dit plan is geschreven als leidraad om te komen tot opheffing van ODRA per 1 januari 2026. Het plan gaat in op de bedrijfseconomisch/financiële aspecten van de opheffing, waarbij op hoofdlijnen wordt geadviseerd over de wijze van uitvoering van de opheffing van ODRA en de overdracht van personele rechten en plichten aan de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het plan wordt afgesloten met een opstelling van de financiële weergave van de stand van zaken, zijnde de liquidatiebalans. De liquidatiebalans wordt opgesteld op basis van de jaarrekening 2025. In de versie die nu voorligt, is logischerwijs nog geen ingevulde liquidatiebalans opgenomen. Wel worden de onderdelen benoemd die geraakt worden door de liquidatie.

Om te komen tot het liquidatiesaldo is een aantal financiële overwegingen noodzakelijk. Deze overwegingen hebben betrekking op de waardering van de activa, het saldo van rechten en verplichtingen, en de kosten van de liquidatie. Op basis van de liquidatiebalans zal het liquidatiesaldo worden bepaald. Hierbij geldt:

- Reserves en eventuele voorzieningen die niet meer worden benut, zullen vrijvallen ten bate van het liquidatiesaldo.
- Het saldo over de afwikkeling van rechten en plichten komt ten gunste of ten laste van het liquidatiesaldo.

1.3 Afbakening

Het plan gaat in op de bedrijfseconomisch/financiële aspecten bij de opheffing van ODRA en de overheveling van het vermogen naar de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Waarbij goed is om te benadrukken dat GR ODRA wordt opgeheven en vrijwel alles overgaat in de nieuwe GR ODGM.

Dit plan gaat niet in op organisatorische aspecten van de bedrijfsvoering na 1 januari 2026 van de ODGM.

1.4 Uitgangspunten

Het voorliggende liquidatieplan is geschreven op basis van de navolgende uitgangspunten:

1. Opheffing van ODRA per 1 januari 2026, en
2. Definitieve overdracht van de activa en passiva aan ODGM na afronding van de jaarrekening van ODRA over 2025.

Er is na 1 januari 2026 tijd nodig om tot een eindbalans te komen (jaarrekening 2025). De jaarrekening 2025 dient als uitwerking van dit liquidatieplan en vormt de uiteindelijke liquidatiebalans. De overdracht van activa en passiva zal plaatsvinden conform de in dit liquidatieplan vastgelegde regels. De resterende rechten en verplichtingen van ODRA gaan na opheffing over naar ODGM.

1.5 Opheffingsbesluitvorming

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem is op 14 november 2012 opgericht. In artikel 34 van GR ODRA is vastgelegd hoe moet worden omgegaan met een voornemen tot opheffing van de regeling. Dit artikel bevat bepalingen over de wijze van besluitvorming, de vaststelling van een liquidatieplan en de afwikkeling van de liquidatie.

Artikel 34 van de GR ODRA bepaalt onder meer het volgende met betrekking tot opheffing en liquidatie:

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste 9 deelnemers hiertoe besluiten.
2. Deelnemers en het Algemeen Bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het Dagelijks Bestuur zendt het voorstel van het Algemeen Bestuur toe aan de deelnemers.

3. Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur in kennis van de situaties die niet als wijziging worden beschouwd.
4. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld.
5. Het Dagelijks Bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
6. De organen van de regeling blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

In dit geval hebben de beide Algemeen Besturen op 6 mei positief geadviseerd over een juridische fusie van ODRN met ODRA, welke fusie resulteert in opheffing van de ODRN en de ODRA en de overdracht van taken aan de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Vervolgens stelt het Algemeen Bestuur, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast.

Het definitieve opheffingsbesluit bevat een opsomming van de colleges die hebben besloten tot opheffing van de GR en de data daarvan (zie voorbeeld in bijlage 3). Het besluit tot opheffen wordt conform de Wet gemeenschappelijke regeling (artikel 26) en het bepaalde in de GR ODRA, artikel 38 lid 2 en 3, door Gedeputeerde Staten bekendgemaakt in het Provinciaal blad. De colleges van de deelnemers dragen zelf zorg voor de bekendmaking van hun eigen collegebesluit in het Gemeenteblad danwel Provinciaal blad.

De formele uitschrijving van ODRA uit het gemeentelijk register en bij de Kamer van Koophandel zal plaatsvinden na afronding van de liquidatie.

1.6 Kaderstelling

Dit liquidatieplan is opgesteld op basis van een aantal (beleids)kaders, te noemen:

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr),
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA),
- Begroting 2026.

1.7 Doelstelling Liquidatieplan

De doelstelling van dit liquidatieplan betreft het verstrekken van inzicht in de bedrijfseconomische/financiële en personele consequenties van de opheffing van ODRA.

Dit liquidatieplan dient daarmee als input voor het besluit tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling ODRA en de overheveling van het vermogen van ODRA naar ODGM.

2. Proces van opheffing

2.1 Fasering opheffing

De opheffing van de ODRA geschiedt aan de hand van een aantal processtappen. De te volgen stappen dienen gebaseerd te zijn op hetgeen in de gemeenschappelijke regeling is bepaald en op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Processtappen

1. Adviesbesluit van het Algemeen Bestuur van ODRA om aan colleges van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland voor te stellen om de gemeenschappelijke regeling op te heffen.
2. Besluit tot opheffing door de Colleges van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.
3. Definitieve opheffingsbesluit (zie voorbeeld in bijlage): een opsomming van de colleges die hebben besloten tot opheffing van de GR en de bijbehorende data.
4. Het definitieve opheffingsbesluit wordt op gebruikelijke wijze bekend gemaakt (ingevolge artikel 26 Wgr).
5. Overdracht van rechten en plichten aan de rechtsopvolger, de GR Omgevingsdienst Groene Metropool.
6. Afronding liquidatie op basis definitieve jaarrekening 2025.
7. Uitschrijven bij de KVK als de vereffening is afgerond.

Het is van belang dat het proces van opheffing van ODRA en de voortgang hiervan nauwgezet wordt gevolgd. In hoofdstuk drie wordt daartoe ingegaan op de tijdsplanning van de bovenstaande processtappen.

Het streven is dat het Algemeen Bestuur uiterlijk in december 2025 (na zienswijze op het concept-liquidatieplan) het liquidatieplan zal hebben vastgesteld. Dit definitieve plan wordt uiteraard opnieuw met de colleges gedeeld, waarbij inzichtelijk is gemaakt wat met de zienswijzen is gedaan.

Kanttekening bij het liquidatieplan is dat de eindbalans en saldi van diverse activa en passiva pas na 31 december 2025 opgemaakt zullen worden. De eindbalans wordt op basis van de jaarstukken 2025 van ODRA opgesteld. Zodra de cijfers bekend zijn, kan de financiële overdracht naar de ODGM plaatsvinden. Een definitief resultaat wordt dus uiteindelijk kenbaar gemaakt aan de hand van de jaarrekening 2025 van ODRA.

Conform artikel 34 van ODRA wordt het besluit tot opheffing genomen door ten minste 9 deelnemers. De deelnemers zijn in dit geval de colleges van

Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. De weg hiertoe is op 6 mei 2025 ingezet met het nemen van het adviesbesluit om over te gaan tot een juridische fusie met de ODRN, welke overgaat in ODGM.

2.2 Verwerking van het vermogen

Uitgangspunt is dat de ODGM alle onderdelen die bedoeld worden met betrekking tot dit liquidatieplan van ODRA één op één (as-is) overneemt. Het gaat dan om alle bezittingen, activa, passiva, verplichtingen etc..

2.2.1 Waardebepaling van de bezittingen

Ten aanzien van de aanwezige bezittingen wordt uitgegaan van de in de jaarrekening 2025 opgenomen waarde.

2.2.2 Overname van de verplichtingen

Inzichtelijk zal worden gemaakt welke niet uit de balans blijkende verplichtingen er per 31 december 2025 bestaan, die overgenomen zullen worden door ODGM. Ook wordt voor de liquidatie aandacht besteed aan verplichtingen en kosten voortvloeiend uit het besluit tot opheffing. De gevolgen van de opheffing voor het personeel worden in paragraaf 2.2.5 beschreven

2.2.3 Overdracht van vermogen ODRA

De overdracht van het vermogen en eigendommen van ODRA vindt plaats op basis van de liquidatiebalans. Die komt overeen met jaarrekening 2025. In deze liquidatiebalans is daarnaast rekening gehouden met eventuele juridische risico's die ook in hoofdstuk drie zijn beschreven. De financiële overwegingen zijn in paragraaf 2.3 verder toegelicht en dienen als input voor de besluitvorming inzake uitkeren liquidatiesaldo aan de deelnemers. Vervolgens wordt op basis van het benodigde weerstandsvermogen voor de nieuwe dienst ODGM en de verdeelsleutel van de ODGM bepaald welke bijdrage iedere deelnemer van de ODGM moet leveren in het weerstandsvermogen van de ODGM.

2.2.4 Juridische kader

Door de fusie gaat het vermogen van de fuserende rechtspersonen (ODRN en ODRA) onder algemene titel over op de verkrijgende rechtspersoon (ODGM). In juridisch opzicht geldt dat de rechten en verplichtingen van ODRA blijven bestaan en van rechtswege overgaan naar ODGM. Dit gebeurt door uitvoering te geven aan artikel 34 van de gemeenschappelijke regeling, waarbij het liquidatieplan geldt als een bij opheffing in te vullen plan van vermogensoverdracht. Na een inventarisatie van de nog resterende rechten en plichten zal worden bezien hoe de levering daarvan moet plaatsvinden. Het is gebruikelijk om één en ander in afstemming met de accountant te laten plaatsvinden.

Bij deze liquidatie en overname door ODGM is geen btw-heffing aan de orde. Ook de overdracht van activa is niet btw-belast, omdat sprake is van een overdracht van onderneming.

Eventuele gevolgen voor de ODGM op de BTW na 1 januari 2026, dus na de overname en liquidatie van ODRA, worden op dit moment nog uitgezocht, maar vallen buiten dit liquidatieplan dat onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van ODRA valt.

2.2.5 Personeel

Huidige contractvormen en afspraken

De opheffing van ODRA heeft geen directe gevolgen voor het personeel in dienst van ODRA. Er is sprake van overgang van onderneming, rechten en plichten blijven zoals ze waren en gaan één op één over naar de ODGM. Personeel in dienst van het openbaar lichaam krijgt formeel wel een nieuwe werkgever, het Openbaar Lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool.

Sociale paragraaf

Er wordt uitgegaan van overgang van onderneming en het principe "mens volgt werk". De taken behorende bij de huidige functies van de medewerkers blijven (in eerste instantie) ongewijzigd. De individuele arbeidsvoorwaarden worden overgenomen met behoud van de opgebouwde dienstjaren en verlof.

Personele aspecten, aandachtspunten

Met betrekking tot de overgang van de medewerkers zijn de besturen van beide gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk. Omdat de activiteiten van ODRA worden overgenomen in ODGM, betekent het feitelijk dat medewerkers van ODRA het werk blijven uitvoeren zoals zij gewend waren,

maar wel een nieuwe werkgever krijgen, het Openbaar Lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool. Er zijn verder geen bijzonderheden die extra aandacht vragen.

2.2.6 Overige rechten en verplichtingen

Andere bestaande rechten en verplichtingen van ODRA dienen per 1 januari 2026 overgenomen te worden door ODGM.

De voor de opheffing en overdracht van bezittingen en vermogen relevante rechten en verplichtingen worden per onderdeel in beeld gebracht. De contracten die de ODRA heeft gesloten met derde partijen zullen worden overgenomen door ODGM op basis van de rechtsfiguur van contractsovername (artikel 6:159 BW), en worden gedurende het jaar 2025 verder in beeld gebracht.

2.3 Bedrijfseconomische/ financiële invalshoek: liquidatiebalans

2.3.1 Waardebepaling activa

ODRA beschikt op de liquidatiedatum nog over een inventaris die als materiële vaste activa gekwalificeerd kan worden. Zoals aangegeven wordt voor de materiële vaste activa uitgegaan van de jaarrekening 2025.

2.3.2 Liquidatiebalans

De liquidatiebalans wordt opgesteld op basis van de jaarrekening 2025. In de liquidatiebalans wordt daarnaast rekening gehouden met de hiervoor beschreven juridische aspecten bij de opheffing van ODRA.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat in de begroting 2025 geen rekening is gehouden met de kosten inzake opheffing van ODRA. Deze kosten worden gedekt uit de verkregen middelen voor de fusie.

Activa

Voor de activa behorende bij ODRA geldt dat deze overgaan naar de ODGM op basis van de cijfers van de jaarrekening 2025.

2.3.7 De wijze van overdracht van bezittingen en opheffing van de ODRA

Het liquidatieplan, waarin de wijze van overdracht van vermogen en bezittingen en het voorstel tot opheffing van ODRA, dient door het Algemeen Bestuur van ODRA te worden voorgelegd aan de colleges van de deelnemers.

Tenminste 9 deelnemers moeten tot opheffing besluiten, zoals gesteld in artikel 34 van de tekst van ODRA.

Hierna kan ODRA worden opgeheven. Door het genomen adviesbesluit op 6 mei 2025 is dit proces in gang gezet. Het besluit tot opheffing als zodanig betekent echter niet dat ODRA als entiteit in het recht ophoudt te bestaan. Dit is pas het geval als de liquidatie is voltooid en de melding 'geen baten' is gedaan bij de Kamer van Koophandel. Dit betekent dat alle (financiële) zaken zijn afgehandeld.

3. Planning besluitvorming

In hoofdstuk 2 zijn de stappen van het opheffingsproces beschreven. Gezien de tijdsplanning is het van belang dat de besluitvorming op de juiste momenten plaatsvindt. In dit hoofdstuk worden daartoe de volgende stappen van de besluitvorming gepresenteerd teneinde te komen tot opheffing van ODRA.

1. Opstellen uitgangspuntennotitie liquidatieplan mei/juni 2025.
2. Opstellen van het concept liquidatieplan in de zomer 2025.
3. Vaststellen concept liquidatieplan door Algemeen Bestuur op 11 september 2025 en doorzenden naar de raden en Staten voor zienswijzen.
4. Ontvangen zienswijzen van raden en Staten op concept liquidatieplan (termijn is 8 weken).
5. Toestemming raden en Staten van de deelnemende gemeenten en provincie voor de ontwerp-GR van ODGM, in de periode na begin oktober 2025.
6. Opheffingsbesluiten van de colleges (die tegelijk besluiten tot het treffen van de nieuwe GR) vóór 18 december 2025.
7. Vaststelling van het liquidatieplan door het Algemeen Bestuur op 18 december 2025, gehoord de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten en toezending van het definitieve vastgestelde liquidatieplan aan de colleges.
8. Bekendmaking van het opheffen van de GR ODRA conform artikel 38 lid 3 en 1 GR ODRA.
9. Doorrekening maken van de concept-jaarrekening 2025 naar de opheffingsdatum 1-1-2026.

Uitvoering liquidatieplan, fase na 1 januari 2026 tot uiterlijk 1 juli 2026

1. Uitvoering liquidatieplan

- a. Administratieve afwikkeling (inschrijven/uitschrijven in registers e.d.).
 - b. Financiële afwikkeling (waaronder de jaarstukken 2025).
 - c. Overdracht van eventuele registergoederen per akte bij de notaris.
2. Uitschrijving Kamer van Koophandel.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitgangspuntennotitie liquidatie

In deze notitie worden de afspraken weergegeven die betrekking hebben op de financiële liquidatie zoals vermeld in punt 4 van het Procesvoorstel Liquidatieplan – AB 6 mei 2025.

De Jaarrekening 2025 van beide latende diensten is een belangrijke basis voor de overdracht aan rechtsopvolger ODGM en de feitelijke afwikkeling van de financiële liquidatie van de latende diensten nadien. Om deze reden bevat deze notitie mede belangrijke uitgangspunten die dienen te worden betrokken bij de opstelling van de Jaarrekening 2025 van de beide latende Omgevingsdiensten.

Feitelijke afwikkeling van de liquidatie zal in 2026 plaatsvinden binnen elk van de latende Omgevingsdiensten afzonderlijk. Nadat al de hier uit voortvloeiende administratieve verplichtingen zijn afgewikkeld kan de liquidatie vervolgens ook in juridische zin worden afgewikkeld.

Ten aanzien van de financiële liquidatie worden op basis van balans/vermogenspositie van de latende Omgevingsdiensten de op de hierna volgende pagina's beschreven van belang zijnde punten onderscheiden:

1. Vaste activa

Immateriële vaste activa: ODRN en ODRA hebben geen immateriële vaste activa op de balans staan.

Materiële vaste activa: Materiële vaste activa in gebruik en eigendom van de latende OD wordt overgedragen aan de nieuwe ODGM. Dit uitgangspunt geldt eveneens voor materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen. Materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen worden "om niet" overgedragen aan de nieuw opgerichte dienst ODGM. Rechten en verplichtingen die hier (m.b.t. gebruik dan wel onderhoud) aan vastzitten komen toe aan de nieuwe dienst ODGM.

Financiële vaste activa: ODRA en ODRN hebben geen financiële vaste activa op de balans staan.

2. Vlottende activa

Voorraden: ODRA en ODRN hebben geen voorraden op de balans staan.

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen: Dit zijn de openstaande debiteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Uitzettingen in Rijks schatkist: Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA in de schatkist van het Rijk hebben gestort. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Overige vorderingen: N.v.t.

Liquide middelen

Bank- en girosaldi: Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA hebben gestort op hun bankrekening bij de BNG. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

3. Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen: Dit zijn de bedragen die ODRN en ODRA in 2026 nog moeten ontvangen van andere overheden uit hoofde van exploitatie van de latende OD in het voorgaande boekjaar. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Vooruitbetaalde bedragen: Dit betreft de bedragen die de latende OD in 2025 of eerder heeft betaald voor een prestatie in 2026 of later. Vooruitbetaalde bedragen die tot nut zijn voor de exploitatie van ODGM worden via de liquidatie-/openingsbalans overgebracht naar ODGM. Het ontstaan van nieuwe posten per ultimo 2025 wordt bij voorkeur vermeden. In dit verband worden contractpartners van de latende OD's proactief aangeschreven om aan te geven dat in 2026 doorlopende verplichtingen worden overgenomen door ODGM en hen te verzoeken in te stemmen met wijziging van de contractant en tenaamstelling. Waar nodig/gewenst zullen lopende contracten van de latende OD's worden beëindigd en nieuwe worden aangegaan (bijv. enkele verzekeringen).

Als er bij het opstellen van de jaarrekening 2025 posten worden vergeten of later naar voren komen, dan vallen deze in de exploitatie van het nieuwe jaar. Dat betekent dat eventuele nadelen (of voordelen) voor rekening van de nieuwe organisatie komen. Dit is een gebruikelijke gang van zaken in het jaarrekeningproces.

4. Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve: ODRN en ODRA beschikken over een algemene reserve, zij laten het saldo van de algemene reserve vrijvallen in het rekeningresultaat 2025. Via dat resultaat vindt vervolgens een verrekening plaats met de deelnemende gemeenten, wat leidt tot een incidentele baat.

Tegelijkertijd is het van belang om een helder uitgangspunt te formuleren voor de vorming van de algemene reserve in de nieuwe organisatie. Daarbij geldt dat beide deelnemende organisaties naar evenredigheid financieel vermogen moeten inbrengen, op basis van gelijke waarderingsgrondslagen.

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van een gewenste weerstandsratio. Hiervoor worden de risico's van de nieuwe organisatie in kaart gebracht. Op basis van de analyse van deze risico's wordt vervolgens berekend welk bedrag nodig is als algemene reserve om financiële schokken op te vangen.

Bestemmingsreserves: Deze zijn gevormd voor specifieke doelen. Als de uitvoering van die doelen door de nieuwe organisatie wordt voortgezet, dan gaan zowel het doel als de bijbehorende middelen over naar de nieuwe organisatie. In dat geval vallen de bestemmingsreserves niet vrij, maar worden zij overgeheveld.

Gerealiseerde resultaat: Het gerealiseerde resultaat wordt conform het gestelde in de GR-tekst van de latende OD's afgewikkeld. In basis betekent dit dat een positief rekeningresultaat 2025 door de latende OD in 2026 wordt uitgekeerd aan de (latende) deelnemers van de betreffende OD. Een negatief rekeningresultaat 2025 wordt door de latende OD in 2026 in rekening gebracht bij de (latende) deelnemers van de betreffende OD. De ontwikkeling van de uitvoering 2025 wordt door beide diensten gevolgd en gerapporteerd via de reguliere rapportages, met daarin de prognose voor het te verwachten resultaat 2025.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Beide latende OD's hebben een voorziening voor verlofsparen c.q. arbeidskosten gerelateerde verplichtingen¹. De betreffende voorzieningen zullen worden overgedragen aan ODGM, aangezien deze strekken ter dekking van

¹ ODRN: harmonisatietoelage en verlofstuwmeren. ODRA: harmonisatievergoeding, verlofsparen en personele kosten.

personele verplichtingen die eveneens door ODGM van de latende OD's worden overgenomen. Uitgangspunt is dat de voorzieningen bij elk van de latende OD's op gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd.

<nog bekijken of gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd. Indien dit niet het geval is dan treden ODRN en ODRA in overleg over welke acties nodig zijn om de voorziening gelijkwaardig te waarderen en stemmen hierover af met de accountant. Indien nodig wordt er ten laste van de exploitatie 2025 gedoteerd dan wel vindt er mogelijk vrijval plaats ten gunste van de exploitatie 2025. De budgettaire effecten hiervan vormen onderdeel van het rekeningsaldo 2025 van de latende OD. *N.B. Dit aspect vertoont nauwe samenhang met wat op pagina 6 van deze notitie geschreven is onder het punt "Niet uit de balans blijkende verplichtingen".* >

Schulden met een looptijd > 1 jaar: ODRN heeft geen schulden met een looptijd van meer dan 1 jaar op de balans staan, ODRA wel. Het gaat hier vooral over huur en leasefietsen, leasecontracten van auto's. Praktische zaken die de nieuwe dienst ook nodig heeft. De omvang wordt geïnventariseerd en gaan in principe over naar de nieuwe dienst.

5. Vlottende passiva

Schulden met een looptijd < 1 jaar

Overige schulden: Dit zijn de openstaande crediteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's

Overlopende passiva

Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen: Dit zijn kosten voor producten of diensten die in 2025 of eerder aan ODRA en ODRN zijn geleverd, maar waarvan de factuur in 2026 wordt betaald. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Voorschot bedragen van overheidslichamen: Dit zijn in 2025 of eerder van gemeentes en andere overheidsinstellingen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen als dekking voor lasten in 2026 of later. Deze bedragen worden meegenomen naar ODGM, tenzij uit overleg met de verstrekker blijkt dat het ontvangen voorschotbedrag per ultimo 2025 dient te worden afgerekend.

6. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In het kader van de fusie is sprake van "overgang van onderneming". Dit betekent o.a. dat werknemers overgaan naar de nieuwe organisatie met

behoud van hun arbeidsvoorwaarden. Overeenkomstig dit principe behouden de medewerkers de opgebouwde rechten zoals positieve verlofsaldi en worden deze niet per ultimo 2025 vereffend binnen de latende OD. De betreffende rechten en de daaraan vanuit het oogpunt van de werkgever verbonden verplichtingen gaan over naar ODGM. De overdracht van dergelijke opgebouwde rechten laat onverlet dat de vigerende afspraken uit het (Gelderse) arbeidsvoorwaardenreglement en de daaraan verbonden interne Regeling zoals gebruikelijk van toepassing zijn op de situatie per ultimo 2025.

Met betrekking tot de opgebouwde verlofrechten c.q. openstaande verlofaanspraken worden in het kader van de financiële liquidatie de hierna genoemde relevante onderdelen onderscheiden:

Compensabele uren

In het arbeidsvoorwaardenreglement (art. 5.3, lid 2) is geregeld dat een werknemer aan het eind van het kalenderjaar een positief werkurensaldo van maximaal 72 uur mag hebben (in geval van een deeltijdfactor geldt dit aantal uren naar rato). Dit saldo gaat mee naar het volgende kalenderjaar en moet in dat volgende jaar worden opgenomen.

Binnen de latende OD's wordt er actief gestuurd op toepassing van de genoemde regeling(en). Slechts in uitzonderingsgevallen zal er maatwerk worden toegepast. De budgettaire effecten van dergelijk maatwerk dienen neer te slaan de in jaarrekening van de latende OD.

Wettelijk verlof

Op grond van de cao SGO kent het wettelijk verlof een houdbaarheid van 24 maanden. De houdbaarheid van het verlof is leidend bij de bepaling hoeveel verlofaanspraak er naar het volgende kalenderjaar wordt overgedragen. Niet tijdig genoten wettelijke verlofuren komen te vervallen. (Wettelijk is het niet toegestaan het betreffende verlof uit te keren.)

Bovenwettelijk verlof

De component bovenwettelijk verlof kent een houdbaarheidsdatum van vijf jaar. Op grond van de cao SGO mogen medewerkers van de niet genoten verlofuren (naar rato van hun deeltijdfactor) per jaar maximaal 72 uur laten uitbetalen. De lasten gemoeid met verlofverkoop in 2025 slaan neer in de exploitatie van de latende OD. Een eventueel niet genoten surplus aan bovenwettelijke uren waarvan de geldigheidsduur op 31-12-2025 verstrijkt komt te vervallen, tenzij deze wordt ingezet als bron voor het in de cao mogelijk gemaakte verlofsparen. Spaarverlof kent géén vervaldatum en voor

de financiële verplichtingen die hier mee samenhangen wordt door de latende OD een storting gedaan in de voorziening voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. De betreffende voorziening wordt door de latende OD's overgedragen aan ODGM, opdat ODGM op de bestemde tijd aan de verplichtingen kan voldoen.

De in de op de vorige pagina genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn bedoeld om te voorkomen dat de OD wordt geconfronteerd met een stuwmeer aan nog op te nemen uren en daarmee samenhangende toekomstige lasten die niet binnen de reguliere exploitatie kunnen worden gedekt. De in de genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn voor zowel ODRA en ODRN van overeenkomstige toepassing, waarmee ten aanzien van de liquidatie en de overdracht in basis sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie. Dit houdt tevens in dat ODGM niet wordt geconfronteerd met verlofaanspraken met een meer dan gebruikelijke of wenselijke omvang die in een later jaar in de exploitatie tot uiting komen terwijl er geen specifieke voorziening tegenover staat. Bij het opmaken van de jaarrekening van de latende OD zullen de hiervoor per onderdeel uiteengezette maxima in acht worden genomen. In geval van eventuele uitzonderingssituaties treden de latende OD's actief in overleg over de hieraan in de jaarrekening van de latende OD te verbinden (en aan ODGM over te dragen) balanswaardering.

Hiernaast zal voor de volgende onderdelen zal nagegaan worden of er sprake is van grote verschillen tussen de situaties van de latende OD's:

Onderhanden werk / achterstanden

Jubileumuitkeringen

Ziektegevallen / risico op arbeidsongeschiktheid/WW

De latende OD's stemmen omwille van de vergelijkbaarheid af over de wijze waarop bij de hiervoor bedoelde beoordeling de omvang van de genoemde onderdelen wordt bepaald. Indien de omvang van de niet uit de balans blijken de verplichting naar verwachting groter is dan 0,5% van de in het financieel plan ODGM opgenomen begrote omzet van ODGM, dan zal hiervoor binnen de latende OD een voorziening worden gevormd. De betreffende voorziening wordt per 1-1-2026 overgedragen aan ODGM.

Niet voorziene omstandigheden met financiële gevolgen

De kans is aanwezig dat zich in 2025 situaties voordoen met financiële consequenties waarmee door de latende OD's geen rekening is gehouden in de jaarrekening 2025. Bijv. een factuur voor een prestatie die in 2025 is

geleverd, maar waarvan de kosten op de balans per ultimo 2025 niet zijn voorzien als 'nog te betalen'.

Indien zich een situatie voordoet zoals in de voorgaande alinea is bedoeld, dan vindt afwikkeling hiervan plaats ten laste van de exploitatie van ODGM indien en voor zover opname/vermelding in de jaarrekening 2025 van de latende OD omwille van de getrouwheid niet noodzakelijk is. Als fatale datum hierbij geldt het moment van vaststelling van de jaarrekening door het AB van de latende OD. Alle dergelijke situaties die zich voordoen ná vaststelling van de afzonderlijke jaarrekeningen slaan derhalve neer in de exploitatie van ODGM en zijn voor rekening van de gezamenlijke deelnemers. Hiervan wordt slechts afgeweken indien zich tot het moment van feitelijke afwikkeling van de liquidatie onvoorziene omstandigheden voordoen die een bedrag vertegenwoordigen van ten minste 0,5% van de in het financieel plan ODGM begrote jaaromzet van ODGM. Zodra de liquidatie van de latende OD een feit is, komen worden alle financiële verplichtingen definitief afgewikkeld via de exploitatie van ODGM.

Bijlage 2: Voorbeeld opheffingsbesluit

Intitulé

Opheffing Gemeenschappelijke Regeling X

Besluit van de gemeenteraden en de colleges van de gemeenten X houdende opheffing van de gemeenschappelijke regeling X

Besluit opheffing gemeenschappelijke regeling X

De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten X, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

Gelet op

- •

artikel 1 en artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke Regelingen;

- •

artikel 11 van de gemeenschappelijke regeling X

BESLUITEN :

tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling X per datum X, conform het daartoe opgestelde liquidatieplan.

De bekendmaking van dit opheffingsbesluit zal plaatsvinden conform artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Ondertekening

Concept Liquidatieplan ODRN

*Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst
Regio Nijmegen*

Leeswijzer

Dit liquidatieplan beschrijft de noodzakelijke stappen voor de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Het plan bestaat uit drie hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1 – Inleiding**

Dit hoofdstuk bevat algemene informatie over de aanleiding en context van de liquidatie. Er wordt ingegaan op de status van het plan, de juridische grondslag, de uitgangspunten, het doel en de besluitvorming rondom de opheffing van ODRN.

- **Hoofdstuk 2 – Proces van opheffing**

In dit hoofdstuk wordt het opheffingsproces van ODRN beschreven. Dit omvat de fasering van het traject, de financiële afhandeling van activa en passiva, en de overdracht aan de nieuwe entiteit: Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Ook de gevolgen voor personeel, contracten en verplichtingen komen aan bod. Het hoofdstuk eindigt met een toelichting op de liquidatiebalans.

- **Hoofdstuk 3 – Planning en besluitvorming**

Hierin wordt de tijdsplanning voor de liquidatie uiteengezet. Het gaat om de kritische mijlpalen in de besluitvorming, waaronder de opstelling van de jaarrekening 2025, de juridische afronding en uitschrijving van ODRN.

Bijlagen:

In de bijlagen worden ondersteunende documenten opgenomen, zoals:

- de uitgangspuntennotitie,
- de beantwoording van vragen van deelnemers,
- voorbeeld opheffingsbesluit.

Inhoudsopgave

LEESWIJZER	2
1. INLEIDING	4
1.1 ALGEMEEN.....	4
1.2 STATUS VAN HET LIQUIDATIEPLAN	5
1.3 AFBAKENING	6
1.4 UITGANGSPUNTEN.....	6
1.5 OPHEFFINGSBESLUITVORMING.....	6
1.6 KADERSTELLING	7
1.7 DOELSTELLING LIQUIDATIEPLAN	8
2. PROCES VAN OPHEFFING.....	8
2.1 FASERING OPHEFFING	8
2.2 VERWERKING VAN HET VERMOGEN	9
2.3 BEDRIJFSECONOMISCHE/ FINANCIËLE INVALSHOEK: LIQUIDATIEBALANS	11
2.3.1 <i>Waardebepaling activa</i>	11
2.3.2 <i>Liquidatiebalans</i>	11
3. PLANNING BESLUITVORMING	12
BIJLAGEN	14
BIJLAGE 1: UITGANGSPUNTENNOTITIE LIQUIDATIE	14
BIJLAGE 2: VOORBEELD OPHEFFINGSBESLUIT	21

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omgevingsdienst Regio Nijmegen (hierna te noemen ODRN) betreft een samenwerking tussen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen en de provincie Gelderland. ODRN behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van:

- Het uitvoeren van wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening/advisering, toezicht, handhaving (VTH) in het kader van het omgevingsrecht;
- ODRN is onderdeel van een stelsel van omgevingsdiensten in de Provincie Gelderland waarbij bepaalde taken bovenregionaal zijn belegd, complexe en bovenregionale taken;
- ODRN voert de Seveso taken uit voor de provincie Gelderland en de provincie Overijssel.

Vanwege de behoefte aan een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst die beter is toegerust op complexe maatschappelijke opgaven is aan de colleges, na een positief adviesbesluit van het AB, voorgesteld om te besluiten tot een juridische fusie van ODRN met de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Deze fusie resulteert in de oprichting van een nieuwe gemeenschappelijke regeling: Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het Algemeen Bestuur van ODRN heeft positief geadviseerd over het oprichten van de nieuwe gemeenschappelijke regeling en de overdracht van taken, personeel en middelen van ODRN aan ODGM. Met het oprichten van de nieuwe gemeenschappelijke regeling besluit het college ook tot het opheffen van de huidige GR ODRN. Dat betekent dat ODRN als rechtspersoon zal verdwijnen en dus in juridische zin geliquideerd zal worden.

Door het oprichten van een nieuwe dienst de ODGM wordt een toekomstbestendige, robuuste organisatie gecreëerd die in staat is om:

- Een geïntegreerde en hoogwaardige uitvoering van bouw- en milieutaken in de regio te realiseren;
- Eén aanspreekpunt te bieden voor inwoners, bedrijven en overheden binnen het werkgebied van ODGM;
- De strategie, governance en expertise binnen het fysieke domein te bundelen voor een effectievere aanpak van regionale opgaven;

- Beter in te spelen op nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, en op maatschappelijke opgaven zoals klimaat, energie en duurzaamheid.

Het opheffen van ODRN vindt plaats bij voldoende eensluidende besluiten van de Colleges van de deelnemende gemeenten en provincie conform de bepaling in de GR ODRN. Het instellen van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) vindt plaats bij eensluidende besluiten van de Colleges van de deelnemende gemeenten en Provincie na toestemming van alle gemeenteraden en Provinciale Staten.

1.2 Status van het liquidatieplan

Dit plan is geschreven als leidraad om te komen tot opheffing van ODRN per 1 januari 2026. Het plan gaat in op de bedrijfseconomisch/financiële aspecten van de opheffing, waarbij op hoofdlijnen wordt geadviseerd over de wijze van uitvoering van de opheffing van ODRN en de overdracht van personele rechten en plichten aan de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM).

Het plan wordt afgesloten met een opstelling van de financiële weergave van de stand van zaken, zijnde de liquidatiebalans. De liquidatiebalans wordt opgesteld op basis van de jaarrekening 2025. In de versie die nu voorligt, is logischerwijs nog geen ingevulde liquidatiebalans opgenomen. Wel worden de onderdelen benoemd die geraakt worden door de liquidatie.

Om te komen tot het liquidatiesaldo is een aantal financiële overwegingen noodzakelijk. Deze overwegingen hebben betrekking op de waardering van de activa, het saldo van rechten en verplichtingen, en de kosten van de liquidatie. Op basis van de liquidatiebalans zal het liquidatiesaldo worden bepaald. Hierbij geldt:

- Reserves en eventuele voorzieningen die niet meer worden benut, zullen vrijvallen ten bate van het liquidatiesaldo.
- Het saldo over de afwikkeling van rechten en plichten komt ten gunste of ten laste van het liquidatiesaldo.

1.3 Afbakening

Het plan gaat in op de bedrijfseconomisch/financiële aspecten bij de opheffing van ODRN en de overheveling van het vermogen naar de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Waarbij goed is om te benadrukken dat GR ODRN wordt opgeheven en vrijwel alles overgaat in de nieuwe GR ODGM.

Dit plan gaat niet in op organisatorische aspecten van de bedrijfsvoering na 1 januari 2026 van de ODGM.

1.4 Uitgangspunten

Het voorliggende liquidatieplan is geschreven op basis van de navolgende uitgangspunten:

1. Opheffing van ODRN per 1 januari 2026, en
2. Definitieve overdracht van de activa en passiva aan ODGM na afronding van de jaarrekening van ODRN over 2025.

Er is na 1 januari 2026 tijd nodig om tot een eindbalans te komen (jaarrekening 2025). De jaarrekening 2025 dient als uitwerking van dit liquidatieplan en vormt de uiteindelijke liquidatiebalans. De overdracht van activa en passiva zal plaatsvinden conform de in dit liquidatieplan vastgelegde regels. De resterende rechten en verplichtingen van ODRN gaan na opheffing over naar ODGM.

1.5 Opheffingsbesluitvorming

De Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen is op 7 november 2012 opgericht. In artikel 34 van GR ODRN is vastgelegd hoe moet worden omgegaan met een voornemen tot opheffing van de regeling. Dit artikel bevat bepalingen over de wijze van besluitvorming, de vaststelling van een liquidatieplan en de afwikkeling van de liquidatie.

Artikel 34 van de GR ODRN bepaalt onder meer het volgende met betrekking tot opheffing en liquidatie:

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste tweederde van de deelnemers daartoe besluit.
2. Deelnemers en het Algemeen Bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel.

3. Het Dagelijks Bestuur zendt het voorstel van het Algemeen Bestuur toe aan de deelnemers.
4. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het Algemeen Bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld. Het besluit tot vaststelling van het liquidatieplan behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
5. Het Dagelijks Bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
6. De organen van de regeling blijven in functie totdat de liquidatie is voltooid.

In dit geval hebben de beide Algemeen Besturen op 6 mei positief geadviseerd over een juridische fusie van ODRN met ODRA, welke fusie resulteert in opheffing van de ODRN en de ODRA en de overdracht van taken aan de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Vervolgens stelt het Algemeen Bestuur, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast.

Het definitieve opheffingsbesluit bevat een opsomming van de colleges die hebben besloten tot opheffing van de GR en de data daarvan (zie voorbeeld in bijlage 3). Het besluit tot opheffen wordt conform de Wet gemeenschappelijke regeling (artikel 26) en het bepaalde in de GR ODRN, artikel 38 lid 2 en 3, door Gedeputeerde Staten bekendgemaakt in het Provinciaal blad. De colleges van de deelnemers dragen zelf zorg voor de bekendmaking van hun eigen collegebesluit in het Gemeenteblad danwel Provinciaal blad.

De formele uitschrijving van ODRN uit het gemeentelijk register en bij de Kamer van Koophandel zal plaatsvinden na afronding van de liquidatie.

1.6 Kaderstelling

Dit liquidatieplan is opgesteld op basis van een aantal (beleids)kaders, te noemen:

- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr),
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN),
- Begroting 2026.

1.7 Doelstelling Liquidatieplan

De doelstelling van dit liquidatieplan betreft het verstrekken van inzicht in de bedrijfseconomische/financiële en personele consequenties van de opheffing van ODRN.

Dit liquidatieplan dient daarmee als input voor het besluit tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling ODRN en de overheveling van het vermogen van ODRN naar ODGM.

2. Proces van opheffing

2.1 Fasering opheffing

De opheffing van de ODRN geschiedt aan de hand van een aantal processtappen. De te volgen stappen dienen gebaseerd te zijn op hetgeen in de gemeenschappelijke regeling is bepaald en op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Processtappen

1. Adviesbesluit van het Algemeen Bestuur van ODRN om aan colleges van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland voor te stellen om de gemeenschappelijke regeling op te heffen.
2. Besluit tot opheffing door de colleges van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.
3. Definitieve opheffingsbesluit (zie voorbeeld in bijlage): een opsomming van de colleges die hebben besloten tot opheffing van de GR en de bijbehorende data.
4. Het definitieve opheffingsbesluit wordt op gebruikelijke wijze bekend gemaakt (ingevolge artikel 26 Wgr).
5. Overdracht van rechten en plichten aan de rechtsopvolger, de GR Omgevingsdienst Groene Metropool.
6. Afronding liquidatie op basis definitieve jaarrekening 2025.
7. Uitschrijven bij de KVK als de vereffening is afgerond.

Het is van belang dat het proces van opheffing van ODRN en de voortgang hiervan nauwgezet wordt gevolgd. In hoofdstuk drie wordt daartoe ingegaan op de tijdsplanning van de bovenstaande processtappen.

Het streven is dat het Algemeen Bestuur uiterlijk in december 2025 (na zienswijze op het concept-liquidatieplan) het liquidatieplan zal hebben

vastgesteld. Dit definitieve plan wordt uiteraard opnieuw met de colleges gedeeld, waarbij inzichtelijk is gemaakt wat met de zienswijzen is gedaan.

Kanttekening bij het liquidatieplan is dat de eindbalans en saldi van diverse activa en passiva pas na 31 december 2025 opgemaakt zullen worden. De eindbalans wordt op basis van de jaarstukken 2025 van ODRN opgesteld. Zodra de cijfers bekend zijn, kan de financiële overdracht naar de ODGM plaatsvinden. Een definitief resultaat wordt dus uiteindelijk kenbaar gemaakt aan de hand van de jaarrekening 2025 van ODRN.

Conform artikel 34 van ODRN wordt het besluit tot opheffing genomen door ten minste tweederde van de deelnemers. De deelnemers zijn in dit geval de colleges van Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. De weg hiertoe is op 6 mei 2025 ingezet met het nemen van het adviesbesluit om over te gaan tot een juridische fusie met de ODRN, welke overgaat in ODGM.

2.2 Verwerking van het vermogen

Uitgangspunt is dat de ODGM alle onderdelen die bedoeld worden met betrekking tot dit liquidatieplan van ODRN één op één (as-is) overneemt. Het gaat dan om alle bezittingen, activa, passiva, verplichtingen etc..

2.2.1 Waardebepaling van de bezittingen

Ten aanzien van de aanwezige bezittingen wordt uitgegaan van de in de jaarrekening 2025 opgenomen waarde.

2.2.2 Overname van de verplichtingen

Inzichtelijk zal worden gemaakt welke niet uit de balans blijkende verplichtingen er per 31 december 2025 bestaan, die overgenomen zullen worden door ODGM. Ook wordt voor de liquidatie aandacht besteed aan verplichtingen en kosten voortvloeiend uit het besluit tot opheffing. De gevolgen van de opheffing voor het personeel worden in paragraaf 2.2.5 beschreven.

2.2.3 Overdracht van vermogen ODRN

De overdracht van het vermogen en eigendommen van ODRN vindt plaats op basis van de liquidatiebalans. Die komt overeen met jaarrekening 2025. In deze liquidatiebalans is daarnaast rekening gehouden met eventuele juridische risico's die ook in hoofdstuk drie zijn beschreven. De financiële overwegingen zijn in paragraaf 2.3 verder toegelicht en dienen als input voor de besluitvorming inzake uitkeren liquidatiesaldo aan de deelnemers.

Vervolgens wordt op basis van het benodigde weerstandsvermogen voor de nieuwe dienst ODGM en de verdeelsleutel van de ODGM bepaald welke bijdrage iedere deelnemer van de ODGM moet leveren in het weerstandsvermogen van de ODGM.

2.2.4 Juridische kader

Door de fusie gaat het vermogen van de fuserende rechtspersonen (ODRA en ODRN) onder algemene titel over op de verkrijgende rechtspersoon (ODGM). In juridisch opzicht geldt dat de rechten en verplichtingen van ODRN blijven bestaan en van rechtswege overgaan naar ODGM. Dit gebeurt door uitvoering te geven aan artikel 34 van de gemeenschappelijke regeling, waarbij het liquidatieplan geldt als een bij opheffing in te vullen plan van vermogensoverdracht. Na een inventarisatie van de nog resterende rechten en plichten zal worden bezien hoe de levering daarvan moet plaatsvinden. Het is gebruikelijk om één en ander in afstemming met de accountant te laten plaatsvinden.

Bij deze liquidatie en overname door ODGM is geen btw-heffing aan de orde. Ook de overdracht van activa is niet btw-belast, omdat sprake is van een overdracht van onderneming.

Eventuele gevolgen voor de ODGM op de BTW na 1 januari 2026, dus na de overname en liquidatie van ODRN, worden op dit moment nog uitgezocht, maar vallen buiten dit liquidatieplan dat onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van ODRN valt.

2.2.5 Personeel

Huidige contractvormen en afspraken

De opheffing van ODRN heeft geen directe gevolgen voor het personeel in dienst van ODRN. Er is sprake van overgang van onderneming, rechten en plichten blijven zoals ze waren en gaan 1 op 1 over naar de ODGM. Personeel in dienst van het openbaar lichaam krijgt formeel wel een nieuwe werkgever, het Openbaar Lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool.

Sociale paragraaf

Er wordt uitgegaan van overgang van onderneming en het principe "mens volgt werk". De taken behorende bij de huidige functies van de medewerkers blijven (in eerste instantie) ongewijzigd. De individuele arbeidsvoorwaarden worden overgenomen met behoud van de opgebouwde dienstjaren en verlof.

Personele aspecten, aandachtspunten

Met betrekking tot de overgang van de medewerkers zijn de besturen van beide gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk. Omdat de activiteiten van ODRN worden overgenomen in ODGM, betekent het feitelijk dat medewerkers van ODRN het werk blijven uitvoeren zoals zij gewend waren, maar wel een nieuwe werkgever krijgen, het Openbaar Lichaam Omgevingsdienst Groene Metropool. Er zijn verder geen bijzonderheden die extra aandacht vragen.

2.2.6 Overige rechten en verplichtingen

Andere bestaande rechten en verplichtingen van ODRN dienen per 1 januari 2026 overgenomen te worden door ODGM.

De voor de opheffing en overdracht van bezittingen en vermogen relevante rechten en verplichtingen worden per onderdeel in beeld gebracht. De contracten die de ODRN heeft gesloten met derde partijen zullen worden overgenomen door ODGM op basis van de rechtsfiguur van contractsovername (artikel 6:159 BW), en worden gedurende het jaar 2025 verder in beeld gebracht.

2.3 Bedrijfseconomische/ financiële invalshoek: liquidatiebalans

2.3.1 Waardebepaling activa

ODRN beschikt op de liquidatiedatum nog over een inventaris die als materiële vaste activa gekwalificeerd kan worden. Zoals aangegeven wordt voor de materiële vaste activa uitgegaan van de jaarrekening 2025.

2.3.2 Liquidatiebalans

De liquidatiebalans wordt opgesteld op basis van de jaarrekening 2025. In de liquidatiebalans wordt daarnaast rekening gehouden met de hiervoor beschreven juridische aspecten bij de opheffing van ODRN.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat in de begroting 2025 geen rekening is gehouden met de kosten inzake opheffing van ODRN. Deze kosten worden gedekt uit de verkregen middelen voor de fusie.

Activa

Voor de activa behorende bij ODRN geldt dat deze overgaan naar de ODGM op basis van de cijfers van de jaarrekening 2025.

2.3.7 De wijze van overdracht van bezittingen en opheffing van de ODRN

Het liquidatieplan, waarin de wijze van overdracht van vermogen en bezittingen en het voorstel tot opheffing van ODRN, dient door het Algemeen Bestuur van ODRN te worden voorgelegd aan de colleges van de deelnemers. Tenminste tweederde van de deelnemers moeten tot opheffing besluiten, zoals gesteld in artikel 34 van de tekst van ODRN.

Hierna kan ODRN worden opgeheven. Door het genomen adviesbesluit op 6 mei 2025 is dit proces in gang gezet. Het besluit tot opheffing als zodanig betekent echter niet dat ODRN als entiteit in het recht ophoudt te bestaan. Dit is pas het geval als de liquidatie is voltooid en de melding 'geen baten' is gedaan bij de Kamer van Koophandel. Dit betekent dat alle (financiële) zaken zijn afgehandeld.

3. Planning besluitvorming

In hoofdstuk 2 zijn de stappen van het opheffingsproces beschreven. Gezien de tijdsplanning is het van belang dat de besluitvorming op de juiste momenten plaatsvindt. In dit hoofdstuk worden daartoe de volgende stappen van de besluitvorming gepresenteerd teneinde te komen tot opheffing van ODRN.

1. Opstellen uitgangspuntennotitie liquidatieplan mei/juni 2025.
2. Opstellen van het concept liquidatieplan in de zomer 2025.
3. Vaststellen concept liquidatieplan door Algemeen Bestuur op 11 september 2025 en doorzenden naar de raden en Staten voor zienswijzen.
4. Ontvangen zienswijzen van raden en Staten op concept liquidatieplan (termijn is 8 weken).
5. Toestemming raden en Staten van de deelnemende gemeenten en provincie voor de ontwerp-GR van ODGM, in de periode na begin oktober 2025.
6. Opheffingsbesluiten van de colleges (die tegelijk besluiten tot het treffen van de nieuwe GR) vóór 18 december 2025.
7. Vaststelling van het liquidatieplan door het Algemeen Bestuur op 18 december 2025, gehoord de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten en toezending van het definitieve vastgestelde liquidatieplan aan de colleges.
8. Bekendmaking van het opheffen van de GR ODRN conform artikel 38 lid 3 en 1 GR ODRN.
9. Doorrekening maken van de concept-jaarrekening 2025 naar de opheffingsdatum 1-1-2026.

Uitvoering liquidatieplan, fase na 1 januari 2026 tot uiterlijk 1 juli 2026

1. Uitvoering liquidatieplan
 - a. Administratieve afwikkeling (inschrijven/uitschrijven in registers e.d.).
 - b. Financiële afwikkeling (waaronder de jaarstukken 2025).
 - c. Overdracht van eventuele registergoederen per akte bij de notaris.
2. Uitschrijving Kamer van Koophandel.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitgangspuntennotitie liquidatie

In deze notitie worden de afspraken weergegeven die betrekking hebben op de financiële liquidatie zoals vermeld in punt 4 van het Procesvoorstel Liquidatieplan – AB 6 mei 2025.

De Jaarrekening 2025 van beide latende diensten is een belangrijke basis voor de overdracht aan rechtsopvolger ODGM en de feitelijke afwikkeling van de financiële liquidatie van de latende diensten nadien. Om deze reden bevat deze notitie mede belangrijke uitgangspunten die dienen te worden betrokken bij de opstelling van de Jaarrekening 2025 van de beide latende Omgevingsdiensten.

Feitelijke afwikkeling van de liquidatie zal in 2026 plaatsvinden binnen elk van de latende Omgevingsdiensten afzonderlijk. Nadat al de hier uit voortvloeiende administratieve verplichtingen zijn afgewikkeld kan de liquidatie vervolgens ook in juridische zin worden afgewikkeld.

Ten aanzien van de financiële liquidatie worden op basis van balans/vermogenspositie van de latende Omgevingsdiensten de op de hierna volgende pagina's beschreven van belang zijnde punten onderscheiden:

1. Vaste activa

Immateriële vaste activa: ODRN en ODRA hebben geen immateriële vaste activa op de balans staan.

Materiële vaste activa: Materiële vaste activa in gebruik en eigendom van de latende OD wordt overgedragen aan de nieuwe ODGM. Dit uitgangspunt geldt eveneens voor materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen. Materiële vaste activa die geen boekwaarde meer vertegenwoordigen worden "om niet" overgedragen aan de nieuw opgerichte dienst ODGM. Rechten en verplichtingen die hier (m.b.t. gebruik dan wel onderhoud) aan vastzitten komen toe aan de nieuwe dienst ODGM.

Financiële vaste activa: ODRA en ODRN hebben geen financiële vaste activa op de balans staan.

2. Vlottende activa

Voorraden: ODRA en ODRN hebben geen voorraden op de balans staan.

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen: Dit zijn de openstaande debiteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Uitzettingen in Rijks schatkist: Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA in de schatkist van het Rijk hebben gestort. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Overige vorderingen: N.v.t.

Liquide middelen

Bank- en girosaldi: Dit zijn de liquide middelen die ODRN en ODRA hebben gestort op hun bankrekening bij de BNG. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

3. Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen: Dit zijn de bedragen die ODRN en ODRA in 2026 nog moeten ontvangen van andere overheden uit hoofde van exploitatie van de latende OD in het voorgaande boekjaar. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Vooruitbetaalde bedragen: Dit betreft de bedragen die de latende OD in 2025 of eerder heeft betaald voor een prestatie in 2026 of later. Vooruitbetaalde bedragen die tot nut zijn voor de exploitatie van ODGM worden via de liquidatie-/openingsbalans overgebracht naar ODGM. Het ontstaan van nieuwe posten per ultimo 2025 wordt bij voorkeur vermeden. In dit verband worden contractpartners van de latende OD's proactief aangeschreven om aan te geven dat in 2026 doorlopende verplichtingen worden overgenomen door ODGM en hen te verzoeken in te stemmen met wijziging van de contractant en tenaamstelling. Waar nodig/gewenst zullen lopende contracten van de latende OD's worden beëindigd en nieuwe worden aangegaan (bijv. enkele verzekeringen).

Als er bij het opstellen van de jaarrekening 2025 posten worden vergeten of later naar voren komen, dan vallen deze in de exploitatie van het nieuwe jaar. Dat betekent dat eventuele nadelen (of voordelen) voor rekening van de nieuwe organisatie komen. Dit is een gebruikelijke gang van zaken in het jaarrekeningproces.

4. Vaste passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve: ODRN en ODRA beschikken over een algemene reserve, zij laten het saldo van de algemene reserve vrijvallen in het rekeningresultaat 2025. Via dat resultaat vindt vervolgens een verrekening plaats met de deelnemende gemeenten, wat leidt tot een incidentele baat.

Tegelijkertijd is het van belang om een helder uitgangspunt te formuleren voor de vorming van de algemene reserve in de nieuwe organisatie. Daarbij geldt dat beide deelnemende organisaties naar evenredigheid financieel vermogen moeten inbrengen, op basis van gelijke waarderingsgrondslagen.

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van een gewenste weerstandsratio. Hiervoor worden de risico's van de nieuwe organisatie in kaart gebracht. Op basis van de analyse van deze risico's wordt vervolgens berekend welk bedrag nodig is als algemene reserve om financiële schokken op te vangen.

Bestemmingsreserves: Deze zijn gevormd voor specifieke doelen. Als de uitvoering van die doelen door de nieuwe organisatie wordt voortgezet, dan gaan zowel het doel als de bijbehorende middelen over naar de nieuwe organisatie. In dat geval vallen de bestemmingsreserves niet vrij, maar worden zij overgeheveld.

Gerealiseerde resultaat: Het gerealiseerde resultaat wordt conform het gestelde in de GR-tekst van de latende OD's afgewikkeld. In basis betekent dit dat een positief rekeningresultaat 2025 door de latende OD in 2026 wordt uitgekeerd aan de (latende) deelnemers van de betreffende OD. Een negatief rekeningresultaat 2025 wordt door de latende OD in 2026 in rekening gebracht bij de (latende) deelnemers van de betreffende OD. De ontwikkeling van de uitvoering 2025 wordt door beide diensten gevolgd en gerapporteerd via de reguliere rapportages, met daarin de prognose voor het te verwachten resultaat 2025.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's: Beide latende OD's hebben een voorziening voor verlofsparen c.q. arbeidskosten gerelateerde verplichtingen¹. De betreffende voorzieningen zullen worden overgedragen aan ODGM, aangezien deze strekken ter dekking van

¹ ODRN: harmonisatietoelage en verlofstuwmeren. ODRA: harmonisatievergoeding, verlofsparen en personele kosten.

personele verplichtingen die eveneens door ODGM van de latende OD's worden overgenomen. Uitgangspunt is dat de voorzieningen bij elk van de latende OD's op gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd.

<nog bekijken of gelijkwaardige grondslagen worden gewaardeerd. Indien dit niet het geval is dan treden ODRN en ODRA in overleg over welke acties nodig zijn om de voorziening gelijkwaardig te waarderen en stemmen hierover af met de accountant. Indien nodig wordt er ten laste van de exploitatie 2025 gedoteerd dan wel vindt er mogelijk vrijval plaats ten gunste van de exploitatie 2025. De budgettaire effecten hiervan vormen onderdeel van het rekeningsaldo 2025 van de latende OD. *N.B. Dit aspect vertoont nauwe samenhang met wat op pagina 6 van deze notitie geschreven is onder het punt "Niet uit de balans blijkende verplichtingen".* >

Schulden met een looptijd > 1 jaar: ODRN heeft geen schulden met een looptijd van meer dan 1 jaar op de balans staan, ODRA wel. Het gaat hier vooral over huur en leasefietsen, leasecontracten van auto's. Praktische zaken die de nieuwe dienst ook nodig heeft. De omvang wordt geïnventariseerd en gaan in principe over naar de nieuwe dienst.

5. Vlottende passiva

Schulden met een looptijd < 1 jaar

Overige schulden: Dit zijn de openstaande crediteuren per 31-12-2025. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's

Overlopende passiva

Verplichtingen die in een volgend jaar tot betaling komen: Dit zijn kosten voor producten of diensten die in 2025 of eerder aan ODRA en ODRN zijn geleverd, maar waarvan de factuur in 2026 wordt betaald. De financiële afwikkeling hiervan vindt in 2026 plaats binnen de latende OD's.

Voorschot bedragen van overheidslichamen: Dit zijn in 2025 of eerder van gemeentes en andere overheidsinstellingen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen als dekking voor lasten in 2026 of later. Deze bedragen worden meegenomen naar ODGM, tenzij uit overleg met de verstrekker blijkt dat het ontvangen voorschotbedrag per ultimo 2025 dient te worden afgerekend.

6. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

In het kader van de fusie is sprake van "overgang van onderneming". Dit betekent o.a. dat werknemers overgaan naar de nieuwe organisatie met

behoud van hun arbeidsvoorwaarden. Overeenkomstig dit principe behouden de medewerkers de opgebouwde rechten zoals positieve verlofsaldi en worden deze niet per ultimo 2025 vereffend binnen de latende OD. De betreffende rechten en de daaraan vanuit het oogpunt van de werkgever verbonden verplichtingen gaan over naar ODGM. De overdracht van dergelijke opgebouwde rechten laat onverlet dat de vigerende afspraken uit het (Gelderse) arbeidsvoorwaardenreglement en de daaraan verbonden interne Regeling zoals gebruikelijk van toepassing zijn op de situatie per ultimo 2025.

Met betrekking tot de opgebouwde verlofrechten c.q. openstaande verlofaanspraken worden in het kader van de financiële liquidatie de hierna genoemde relevante onderdelen onderscheiden:

Compensabele uren

In het arbeidsvoorwaardenreglement (art. 5.3, lid 2) is geregeld dat een werknemer aan het eind van het kalenderjaar een positief werkurensaldo van maximaal 72 uur mag hebben (in geval van een deeltijdfactor geldt dit aantal uren naar rato). Dit saldo gaat mee naar het volgende kalenderjaar en moet in dat volgende jaar worden opgenomen.

Binnen de latende OD's wordt er actief gestuurd op toepassing van de genoemde regeling(en). Slechts in uitzonderingsgevallen zal er maatwerk worden toegepast. De budgettaire effecten van dergelijk maatwerk dienen neer te slaan de in jaarrekening van de latende OD.

Wettelijk verlof

Op grond van de cao SGO kent het wettelijk verlof een houdbaarheid van 24 maanden. De houdbaarheid van het verlof is leidend bij de bepaling hoeveel verlofaanspraak er naar het volgende kalenderjaar wordt overgedragen. Niet tijdig genoten wettelijke verlofuren komen te vervallen. (Wettelijk is het niet toegestaan het betreffende verlof uit te keren.)

Bovenwettelijk verlof

De component bovenwettelijk verlof kent een houdbaarheidsdatum van vijf jaar. Op grond van de cao SGO mogen medewerkers van de niet genoten verlofuren (naar rato van hun deeltijdfactor) per jaar maximaal 72 uur laten uitbetalen. De lasten gemoeid met verlofverkoop in 2025 slaan neer in de exploitatie van de latende OD. Een eventueel niet genoten surplus aan bovenwettelijke uren waarvan de geldigheidsduur op 31-12-2025 verstrijkt komt te vervallen, tenzij deze wordt ingezet als bron voor het in de cao mogelijk gemaakte verlofsparen. Spaarverlof kent géén vervaldatum en voor

de financiële verplichtingen die hier mee samenhangen wordt door de latende OD een storting gedaan in de voorziening voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. De betreffende voorziening wordt door de latende OD's overgedragen aan ODGM, opdat ODGM op de bestemde tijd aan de verplichtingen kan voldoen.

De in de op de vorige pagina genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn bedoeld om te voorkomen dat de OD wordt geconfronteerd met een stuwmeer aan nog op te nemen uren en daarmee samenhangende toekomstige lasten die niet binnen de reguliere exploitatie kunnen worden gedekt. De in de genoemde regelingen beschreven uitgangspunten zijn voor zowel ODRA en ODRN van overeenkomstige toepassing, waarmee ten aanzien van de liquidatie en de overdracht in basis sprake is van een gelijkwaardige uitgangspositie. Dit houdt tevens in dat ODGM niet wordt geconfronteerd met verlofaanspraken met een meer dan gebruikelijke of wenselijke omvang die in een later jaar in de exploitatie tot uiting komen terwijl er geen specifieke voorziening tegenover staat. Bij het opmaken van de jaarrekening van de latende OD zullen de hiervoor per onderdeel uiteengezette maxima in acht worden genomen. In geval van eventuele uitzonderingssituaties treden de latende OD's actief in overleg over de hieraan in de jaarrekening van de latende OD te verbinden (en aan ODGM over te dragen) balanswaardering.

Hiernaast zal voor de volgende onderdelen zal nagegaan worden of er sprake is van grote verschillen tussen de situaties van de latende OD's:

Onderhanden werk/ achterstanden

Jubileumuitkeringen

Ziektegevallen/ risico op arbeidsongeschiktheid/WW

De latende OD's stemmen omwille van de vergelijkbaarheid af over de wijze waarop bij de hiervoor bedoelde beoordeling de omvang van de genoemde onderdelen wordt bepaald. Indien de omvang van de niet uit de balans blijken de verplichting naar verwachting groter is dan 0,5% van de in het financieel plan ODGM opgenomen begrote omzet van ODGM, dan zal hiervoor binnen de latende OD een voorziening worden gevormd. De betreffende voorziening wordt per 1-1-2026 overgedragen aan ODGM.

Niet voorziene omstandigheden met financiële gevolgen

De kans is aanwezig dat zich in 2025 situaties voordoen met financiële consequenties waarmee door de latende OD's geen rekening is gehouden in de jaarrekening 2025. Bijv. een factuur voor een prestatie die in 2025 is

geleverd, maar waarvan de kosten op de balans per ultimo 2025 niet zijn voorzien als 'nog te betalen'.

Indien zich een situatie voordoet zoals in de voorgaande alinea is bedoeld, dan vindt afwikkeling hiervan plaats ten laste van de exploitatie van ODGM indien en voor zover opname/vermelding in de jaarrekening 2025 van de latende OD omwille van de getrouwheid niet noodzakelijk is. Als fatale datum hierbij geldt het moment van vaststelling van de jaarrekening door het AB van de latende OD. Alle dergelijke situaties die zich voordoen ná vaststelling van de afzonderlijke jaarrekeningen slaan derhalve neer in de exploitatie van ODGM en zijn voor rekening van de gezamenlijke deelnemers. Hiervan wordt slechts afgeweken indien zich tot het moment van feitelijke afwikkeling van de liquidatie onvoorziene omstandigheden voordoen die een bedrag vertegenwoordigen van ten minste 0,5% van de in het financieel plan ODGM begrote jaaromzet van ODGM. Zodra de liquidatie van de latende OD een feit is, komen worden alle financiële verplichtingen definitief afgewikkeld via de exploitatie van ODGM.

Bijlage 2: Voorbeeld opheffingsbesluit

Intitulé

Opheffing Gemeenschappelijke Regeling X

Besluit van de gemeenteraden en de colleges van de gemeenten X houdende opheffing van de gemeenschappelijke regeling X

Besluit opheffing gemeenschappelijke regeling X

De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten X, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

Gelet op

- •

artikel 1 en artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke Regelingen;

- •

artikel 11 van de gemeenschappelijke regeling X

BESLUITEN:

tot opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling X per datum X, conform het daartoe opgestelde liquidatieplan.

De bekendmaking van dit opheffingsbesluit zal plaatsvinden conform artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Ondertekening

Beantwoording vragen van deelnemers

Vraag 1

In het procesvoorstel is de volgende tekst opgenomen:

"Na het vaststellen van de jaarrekening 2025 geldt dat sprake is van een volledige juridische fusie. Bij de volledige fusie, zijn er géén financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten. Alle activa en passiva, rechten en verplichtingen, gaan over naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Er zal geen afrekening van gemeentelijke tegoeden/schulden op basis van de liquidatie plaatsvinden. Na ineen vlechting blijven de 2 "oude" gemeenschappelijke regelingen financieel administratief leeg achter. Hierbij wordt een eindbalans per "oude" gemeenschappelijke regeling, en een beginbalans voor de nieuwe gemeenschappelijke regeling opgesteld."

Hieruit maak ik op dat alle activa en passiva over gaan naar de nieuwe GR en er geen afrekening plaats zal vinden. Dit is volgens mij tegenstrijdig met het uitgangspunt van de fusie, waarbij wordt gesteld dat beide organisaties evenveel vermogen inbrengen. Onder kopje 3 wordt ook vermeld dat er in het liquidatieplan ingegaan wordt op de verrekening van het liquidatiesaldo. Onder kopje 4. Staat bij stap 1 dat de vastgestelde bestuurlijke (financiële) uitgangspunten worden meegenomen.

Reactie 1

We spreken hier over een fusie van ODRN en ODRA waarbij de nieuwe organisatie, ODGM, dezelfde taken uitvoert en daarvoor de beschikbare middelen uit de twee bestaande regelingen nodig heeft. Het uitgangspunt is dan ook dat deze middelen worden ingebracht in de nieuwe gemeenschappelijke regeling, zodat deze haar werkzaamheden direct kan voortzetten.

Het is dus niet zo dat de twee bestaande regelingen eerst volledig worden geliquideerd en afgerekend, waarna opnieuw wordt bepaald wat de nieuwe organisatie nodig heeft. De insteek is juist dat de nieuwe organisatie voortbouwt op de bestaande structuren en vermogens. Daarom is een volledige afrekening vooraf niet aan de orde.

Tegelijkertijd is door beide besturen als uitgangspunt meegegeven dat beide organisaties bij de start van de nieuwe organisatie naar evenredigheid evenveel eigen vermogen en dotaties aan voorzieningen inbrengen. Dit uitgangspunt lijkt op gespannen voet te staan met de passage waarin wordt gesteld dat er géén afrekening plaatsvindt. Wij gaan hier bij de reactie op vraag 2 nader in.

Vraag 2

Volgens mij wordt bedoeld te zeggen dat de financiële afwikkeling in (jaarrekening) 2025 plaats gaat vinden en dan alle reserves vrijvallen (in het resultaat 2025). Via die weg vindt dan alsnog een verrekening plaats met de gemeenten. Dat zou dus een incidentele baat betekenen voor de deelnemers. Klopt dit?

Reactie 2

Dat klopt gedeeltelijk. De financiële afwikkeling vindt inderdaad plaats in de jaarrekening 2025. Daarbij zullen de reserves – voor zover het algemene reserves betreft – vrijvallen in het resultaat van dat jaar. Via dat resultaat vindt vervolgens een verrekening plaats met de deelnemende gemeenten, wat leidt tot een incidentele baat.

Voor bestemmingsreserves ligt dit anders. Deze zijn gevormd voor specifieke doelen. Als de uitvoering van die doelen door de nieuwe organisatie wordt voortgezet, dan gaan zowel het doel als de bijbehorende middelen over naar de nieuwe organisatie. In dat geval vallen de bestemmingsreserves niet vrij, maar worden zij overgeheveld.

Tegelijkertijd is het van belang om een helder uitgangspunt te formuleren voor de vorming van de algemene reserve in de nieuwe organisatie. Daarbij geldt dat beide deelnemende organisaties naar evenredigheid financieel vermogen moeten inbrengen, op basis van gelijke waarderingsgrondslagen.

Alle overige activa die nodig zijn voor de uitvoering van de taken gaan over naar de nieuwe organisatie zonder dat dit wordt afgerekend.

Vraag 3

Investerings die de afgelopen jaren zijn gedaan (nieuwe meetdienst, ICT, inventaris, nieuwe voertuigen etc.) bepalen tevens de hoogte van het vermogen. Hoe wordt omgegaan met verschillen hierin? Wat gebeurt er met het restantvermogen dat in activa zit en niet vrijvalt?

Reactie 3

De investeringen die in de afgelopen jaren zijn gedaan, zoals in meetdiensten, ICT, inventaris en voertuigen, zijn noodzakelijk voor de uitvoering van de taken van de nieuwe organisatie. Deze activa gaan dan ook één-op-één over naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Hierover vindt geen financiële afrekening plaats, omdat het middelen betreft die essentieel zijn voor de voortzetting van het werk.

Het vermogen dat in deze activa vastzit, blijft dus verbonden aan het operationele doel en valt niet vrij. Verschillen tussen de deelnemende organisaties in de waarde van dergelijke activa worden niet afgerekend, maar

maken onderdeel uit van de functionele inbreng. De vermogensinbreng wordt vooral beoordeeld op het financiële vermogen (zoals liquide middelen en reserves), en daar moet – conform het uitgangspunt – evenredigheid in worden nagestreefd.

Vraag 4

Hoe wordt geborgd dat er niet allerlei kosten voor de fusieorganisatie nu gemaakt worden binnen de 'oude' OD's? Dus bijvoorbeeld frictiekosten die zich nu al voordoen en investeringen die nu al worden gedaan.

Reactie 4

De kosten die verband houden met de fusie worden separaat geregistreerd binnen een aparte fusiebegroting, deze is opgenomen in het ontwerp-Bedrijfsplan. Conform de gemaakte afspraken worden deze kosten gelijk verdeeld tussen beide organisaties (50/50). Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de fusiekosten voor fase 1 en 2 volledig kunnen worden gedekt met bijdragen van het Rijk en de provincie. Fase 3 komt voor rekening van ODGM.

Om te voorkomen dat reguliere organisatiekosten ten onrechte als fusiekosten worden aangemerkt, besteden beide diensten in hun reguliere rapportages expliciet aandacht aan de fusie gerelateerde uitgaven. Op die manier wordt geborgd dat de kosten transparant worden verantwoord en dat er geen ongewenste verschuiving van lasten plaatsvindt binnen de huidige organisaties ten gunste van de nieuwe organisatie.

Vraag 5

Is er nagedacht over de afwikkeling van SPUKS/subsidies die over meerdere jaren verantwoord moeten worden?

Reactie 5

Ja, daar is over nagedacht. Wanneer de werkzaamheden waarvoor SPUK-middelen of andere meerjarige subsidies zijn toegekend, na de fusie worden voortgezet, gaan deze subsidies mee over naar de nieuwe organisatie.

Met de betreffende subsidieverleners worden tijdig afspraken gemaakt over de wijze van verantwoording: dit kan in sommige gevallen tussentijds plaatsvinden vanuit de bestaande organisatie, of – indien passend – aan het einde van de looptijd vanuit de nieuwe organisatie. Op die manier wordt continuïteit geborgd en blijft de verantwoording sluitend en transparant.

Vraag 6

Hoe wordt omgegaan met de door lopende inhuur op vaste formatieplekken?

Reactie 6

Lopende verplichtingen, waaronder inhuur op vaste formatieplaatsen, gaan over naar de nieuwe organisatie. Of en in hoeverre deze inhuur na de fusie nog nodig is, wordt bepaald in het kader van het plaatsingsproces. Daarbij wordt gekeken welke formatie daadwerkelijk wordt ingevuld door medewerkers uit de bestaande organisaties en waar eventuele personele knelpunten blijven bestaan. De inzet van inhuur wordt dus afgestemd op de uitkomsten van dit proces.

Vraag 7

Hoe wordt omgegaan met de niet uit de balans blijkende verplichtingen en dan specifiek:

- Huurovereenkomsten kantoren
- Gastheercontract Nijmegen
- Overeenkomst ICT ODRN
- Afrekening ontvlechting BRIKS (afwikkeling in 2025? En heeft impact op vermogenspositie?)

Reactie 7

Niet uit de balans blijkende verplichtingen, zoals huurovereenkomsten en samenwerkingscontracten, gaan – conform het uitgangspunt – over naar de nieuwe organisatie, tenzij hierover expliciet andere afspraken worden gemaakt.

De nieuwe organisatie zal moeten bepalen welke verplichtingen noodzakelijk zijn voor een goede uitvoering van haar taken en welke mogelijk kunnen worden afgebouwd.

Ten aanzien van de huisvesting is afgesproken dat voorlopig gebruik wordt gemaakt van beide bestaande locaties om de regionale nabijheid en spreiding te behouden. Aangezien de nieuwe organisatie hoe dan ook over huisvesting moet beschikken, is het vanuit financieel en operationeel oogpunt niet wenselijk om bestaande huurcontracten voortijdig open te breken, zeker gezien de mogelijke kosten en onzekerheden van nieuwe contracten.

Met betrekking tot de afwikkeling van de ontvlechting van de BRIKS-taken zijn in de overeenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen – die in goed overleg tot stand is gekomen – afspraken gemaakt. In deze overeenkomst is geen bepaling opgenomen die voorziet in ontbinding in het geval van een fusie.

De overige genoemde verplichtingen, zoals het gastheercontract met Nijmegen en de overeenkomst met ICT ODRN (is een kortlopend contract met opzegtermijn van 1 jaar – met deze contractpartij worden al gesprekken gevoerd), hebben betrekking op de inrichting van de bedrijfsvoering van de nieuwe organisatie. De continuering of beëindiging van deze overeenkomsten hangt af van de keuzes die worden gemaakt over de toekomstige inrichting van

die bedrijfsvoering. Daarbij merken we op dat het gastheercontract met Nijmegen inmiddels nog maar een beperkte omvang kent.

Kortom, de benadering is dat lopende verplichtingen in principe overgaan, maar dat de nieuwe organisatie op basis van inhoudelijke en financiële overwegingen per geval zal beoordelen of en hoe deze worden voortgezet.

Vraag 8

Wat zijn gelijke waarderingsgrondslagen en waarom zijn die belangrijk in het fusie- en liquidatieproces?

Reactie 8

Gelijke waarderingsgrondslagen betekenen dat ODRN en ODRA hun bezittingen op dezelfde manier waarderen in de financiële administratie. Dit is van belang om een eerlijke, transparante en vergelijkbare financiële basis te creëren bij de liquidatie.

Er zijn verschillende manieren om bezittingen te waarderen, bijvoorbeeld op basis van aanschafwaarde (de oorspronkelijke prijs) of actuele waarde (wat het nu waard is). Als organisaties verschillende methoden hanteren, ontstaat er een scheef beeld van de waarde van activa en passiva.

Door dezelfde waarderingsgrondslagen te hanteren, kunnen alle cijfers eenduidig worden geïnterpreteerd en ontstaat er duidelijkheid. Dit is essentieel voor het opstellen van een sluitende eindbalans van de oude organisatie en een beginbalans voor de nieuwe organisatie. Het voorkomt bovendien discussies achteraf.

Vraag 9

Wie is gemandateerd om lopende contracten open te breken in aanloop naar de fusie?

Reactie 9

Tot 1 januari 2026 ligt het mandaat voor het wijzigen of beëindigen van contracten bij de afzonderlijke diensten. Zij blijven formeel verantwoordelijk voor hun lopende verplichtingen.

Na die datum gaat het mandaat over naar het nieuwe managementteam (MT) en de nieuwe directeur van de gefuseerde organisatie. Tot die tijd worden besluiten over contracten met een structureel karakter of langere looptijd zoveel mogelijk afgestemd, met het oog op de toekomstige organisatie. De centrale vraag daarbij is telkens: past dit bij de inrichting en doelstellingen van de nieuwe organisatie?

Vraag 10

Hoe zijn de ondernemingsraden aangesloten en worden zij betrokken bij de liquidatie?

Reactie 10

De ondernemingsraden van de betrokken organisaties hebben samen een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) gevormd. Via deze BOR worden de belangen van het personeel bij de fusie geborgd.

Hoewel de BOR nog niet actief betrokken is bij de liquidatie, sluit zij op 3 juni aan bij een driedaagse sessie met het management van beide organisaties. Tijdens deze bijeenkomst wordt de BOR bijgepraat over de stand van zaken en de vervolgstappen.

De stuurgroep is al wel meegenomen in het liquidatieproces. Dit is een gevolg van de toezegging in het gezamenlijke Algemeen Bestuur (AB) van 6 mei, waarin is afgesproken dat er vóór de zomer een uitgangspuntennotitie gereed is.

Vraag 11

Frictiekosten, als alle rechten en plichten overgaan naar de nieuwe organisatie, betekent dat dan ook dat alle frictiekosten naar de nieuwe organisatie overgaan en als dat zo is, zou dat dan niet in de uitgangspuntennotitie moeten worden opgenomen? Feitelijk verzoek om in de uitgangspunten voor de liquidatie aandacht te besteden aan de frictiekosten.

Reactie 11

Het is niet automatisch zo dat alle frictiekosten overgaan naar de nieuwe organisatie. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen kosten die horen bij afbouw van de oude organisatie en kosten die samenhangen met opbouw van de nieuwe organisatie.

De verwachting is dat het personeel een plek krijgt binnen de nieuwe organisatie. Het is terecht dat frictiekosten worden benoemd in de uitgangspuntennotitie. Daar wordt dan ook expliciet aandacht aan besteed.

Vraag 12

Eerder is uitgesproken dat frictiekosten die in 2025 ontstaan nog voor rekening van de latende diensten zijn. Klopt dat?

Reactie 12

Ja, dat klopt. Frictiekosten die in 2025 ontstaan, vallen nog onder de verantwoordelijkheid van de huidige (latende) diensten.

Deze afspraak helpt om de kosten eerlijk toe te rekenen aan de partij die verantwoordelijk is voor het ontstaan ervan. Het voorkomt dat de nieuwe organisatie wordt belast met kosten die voortkomen uit de afbouw van de bestaande situatie.

Vraag 13

Betekent dit dat Nijmegen moet opdraaien voor de kosten van de boventallige directeur?

Reactie 13

Nee, dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Vraag 14

Het zou helpen als er een tijdlijn komt. Hoe ziet het proces er nu uit?

Reactie 14

Dat klopt. Een visuele tijdlijn helpt om overzicht te houden over het proces en de bijbehorende mijlpalen.

We nemen daarom een tijdlijn op in het liquidatieplan. Hierin worden de belangrijke stappen, besluitmomenten, bijeenkomsten en de overgang van verantwoordelijkheden helder weergegeven. Dit geeft grip op het proces voor alle betrokkenen.

Op 26 juni ligt de uitgangspuntennotitie ter besluitvorming voor aan beide AB's. De feitelijke liquidatie vindt in 2026 plaats bij de afrekening van de jaarrekening 2025. De verwachting is dat ODRN en ODRA in q2 volgend jaar zijn geliquideerd bij een fusiedatum van 1 januari 2026.

Vraag 15

Hoe worden de frictiekosten als gevolg van de ontvlechting van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen meegenomen in de fusie?

Reactie 15

Er zijn in de overeenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen, welke in goed overleg tot stand is gekomen, afspraken gemaakt over het terughalen van de BRIKS-taken.

Daarbij is geen bepaling opgenomen die voorziet in ontbinding van de overeenkomst in het geval van een fusie.

Vraag 16

Wordt de uitgangspuntennotitie ook besproken in de ambtelijke overleggen voorafgaand aan het AB op 26 juni?

Reactie 16

Ja, net als gebruikelijk worden conceptstukken voorafgaand aan het Algemeen Bestuur (AB) besproken in de ambtelijke overleggen (AO).

Voor dit traject zijn er bovendien twee extra voorbereidende bijeenkomsten gepland, op 28 mei en 5 juni. Deze dienen om inhoudelijke input op te halen, knelpunten te bespreken en de stukken goed voor te bereiden voor besluitvorming in beide AB's.

Vraag 17

De algemene reserve valt vrij. Betekent dat dat deze wordt uitgekeerd aan de deelnemers?

Reactie 17

Ja, dit wordt toegevoegd aan de uitgangspuntennotitie. Wanneer de algemene reserve vrijvalt, zal deze in beginsel terugvloeien naar de deelnemende partijen.

Vraag 18

Worden de bestemmingsreserves ook uitgekeerd?

Reactie 18

Bestemmingsreserves zijn gevormd met een specifiek doel. Als dat doel nog steeds relevant is en wordt overgenomen door de nieuwe organisatie, dan gaat de reserve mee over. Als het doel komt te vervallen als gevolg van de fusie, dan valt de reserve vrij. In dat geval wordt bekeken hoe het vrijvallende bedrag wordt verdeeld, terugvloeit of wordt herbestemd.

Vraag 19

Hoe wordt de hoogte van het vermogen of de algemene reserve van de nieuwe organisatie bepaald?

Reactie 19

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van een gewenste weerstandsratio. Hiervoor worden de risico's van de nieuwe organisatie in kaart gebracht. Op basis van de analyse van deze risico's wordt vervolgens berekend welk bedrag nodig is als algemene reserve om financiële schokken op te vangen.

Vraag 20

Zitten de risico's voor de nieuwe organisatie niet al in de begrotingen 2026 van de afzonderlijke diensten?

Reactie 20

Ja, veel risico's zijn al verwerkt in de begrotingen van 2026. Toch is het van belang om opnieuw te beoordelen of deze risico's ook gelden voor de nieuwe organisatie en in welke mate. De context van de nieuwe organisatie kan namelijk anders zijn. Zoals bij de bestaande diensten wordt er ook tussentijds kritisch gekeken naar de relevantie en omvang van risico's.

Vraag 21

Overlopende activa: zijn er nog bijzondere bedragen te verwachten en hoe lang wachten we op die afwikkeling?

Reactie 21

De overlopende activa zullen dit jaar naar verwachting niet afwijken van voorgaande jaren. De afwikkeling verloopt op de gebruikelijke wijze.

Als er bij het opstellen van de jaarrekening 2025 posten worden vergeten of later naar voren komen, dan vallen deze in de exploitatie van het nieuwe jaar. Dat betekent dat eventuele nadelen (of voordelen) voor rekening van de nieuwe

organisatie komen. Dit is een gebruikelijke gang van zaken in het jaarrekeningproces.

Vraag 22

Moeten we een hardheidsclausule opnemen in de afspraken dat daar waar in 2026 besluiten moeten worden genomen het DB/AB in positie wordt gebracht?

Reactie 22

Ja, dit nemen we mee. Een hardheidsclausule kan helpen om in uitzonderlijke gevallen maatwerk mogelijk te maken en onbedoelde negatieve gevolgen voor medewerkers of partijen te voorkomen.

Vraag 23

Vanuit de overgang van medewerkers van de gemeente naar de ODRA betalen wij nog harmonisatiekosten. Loopt dat door in de nieuwe organisatie?

Reactie 23

Ja, deze harmonisatiekosten gaan over naar de nieuwe organisatie en blijven bestaan zolang de afspraken doorlopen.

In de klankbordgroep is een andere interpretatie genoemd. Dat signaal nemen we serieus en wordt nog verder uitgezocht om helderheid te bieden over de afspraken en verplichtingen.

Vraag 24

Volgens de gemeente Arnhem zitten we er eeuwig aan vast, tot iemand met pensioen gaat.

Reactie 24

Dit lijkt te gaan over individuele harmonisatieafspraken of afspraken uit overgangsregelingen.

We bekijken dit per medewerker. Daarbij wordt beoordeeld welke rechten en plichten zijn vastgelegd, wat daarvan automatisch mee overgaat naar de nieuwe organisatie, en of er aanleiding is om nieuwe afspraken te maken in de context van de fusie.

Vraag 25

Is er nog een regeling voor ICT-infrastructuur in Nijmegen en loopt die door?

Reactie 25

Ja, er is een bestaande regeling rondom ICT-infrastructuur in Nijmegen. We zijn hierover al in gesprek, mede naar aanleiding van vragen over huisvesting en ICT.

De regeling kent een opzegtermijn van één jaar. In overleg wordt bepaald of deze wordt voortgezet, aangepast of beëindigd. Dit wordt meegenomen in de inventarisatie van structurele afspraken en verplichtingen.

Vraag 26

Hoe wordt omgegaan met frictiekosten? Er wordt verwezen naar een overzicht van eerder genomen besluiten. Is dat overzicht er al en hoe ziet dat eruit?

Reactie 26

Er is verwarring ontstaan over het begrip 'frictiekosten'. In eerdere besluitvormingsstukken is dit begrip genoemd. We hebben onderzocht wat hierover is afgesproken. Het gaat in dit geval om de frictiekosten die voortvloeien uit het beëindigen van de BRIKS-taken door de gemeente Nijmegen binnen de ODRN. Deze hebben effect op de nieuwe organisatie en worden zodoende meegenomen.

Daarnaast zijn er ook frictiekosten die kunnen ontstaan bij de fusie, zoals het vervallen van een functie van een directeur. Dergelijke kosten worden in principe 50/50 verdeeld. Als de frictiekosten echter specifiek ontstaan bij of door de latende organisatie, vallen ze daar ook onder.

Vraag 27

Wanneer wordt duidelijk wat de frictiekosten bedragen, zodat deelnemers weten waar ze financieel aan toe zijn?

Reactie 27

De hoogte van de frictiekosten is afhankelijk van de keuzes die nog gemaakt moeten worden én het moment waarop die keuzes worden genomen. Het is daarom nu nog niet precies te zeggen. Bijvoorbeeld: personeel wordt geplaatst, maar mogelijk niet op dezelfde functie. De structuur van de organisatie is nog in ontwikkeling.

Na de zomer wordt er meer duidelijkheid verwacht over de kosten in fase 3. Daarbij moet worden onderscheiden wat fusie gerelateerd is en wat reguliere (going concern) kosten zijn. Een groot deel van de kosten in fase 3 zal worden opgevangen binnen de begroting van de ODGM. Het gaat dus niet uitsluitend om extra kosten.

Vraag 28

Wat is de context van de ontvlechting van de BRIKS-taken bij de gemeente Nijmegen?

Reactie 28

Er is een constructief en gedragen proces doorlopen tussen de deelnemer Nijmegen en de ODRN waarin afspraken zijn gemaakt over de ontvlechting van de BRIKS-taken. Deze afspraken worden meegenomen naar de ODGM en zullen daar ook verder worden uitgevoerd. Duidelijkheid hierover is essentieel.

Vraag 29

Hoe zit het met de algemene reserve (zowel de oude als de nieuwe)? Wanneer worden de risico's en de hoogte van de nieuwe reserve bekend? Dit is relevant omdat er geen storting is opgenomen in de begroting voor de nieuwe reserve.

Reactie 29. De algemene reserve van de latende diensten valt vrij in het resultaat van de jaarrekening 2025. Dat resultaat wordt verdeeld onder de partners van de latende diensten, volgens de verdeelsleutels van de latende dienst. De risico's die relevant zijn voor de hoogte van de nieuwe reserve worden geïventariseerd en meegenomen in de kadernota 2027 – het eerste gezamenlijke beleidsdocument. De besluitvorming hierover staat gepland voor december. Voor de hoogte van de algemene reserve van de nieuwe dienst (ODGM) gaan we uit van een weerstandsratio van 0,8; dit is in overeenstemming met de robuustheidscriteria. De hoogte van de risico's in combinatie met de ratio van 0,8 bepaalt de hoogte van de algemene reserve van de nieuwe dienst. De partners van de nieuwe dienst moeten middelen inbrengen om deze algemene reserve te vormen.

Vraag 30

Hoe wordt de inbreng van de deelnemers van de ODGM vastgesteld, en welke verdeelsleutel wordt daarvoor gebruikt?

Reactie 30

Verdeelsleutel moet nog worden bepaald.

Vraag 31

Wordt er nog vastgesteld wat de gewenste weerstandsratio moet zijn?

Reactie 31

Het uitgangspunt is een weerstandsratio van minimaal 0,8, conform de robuustheidscriteria. De uiteindelijke omvang is onder meer afhankelijk van de vastgestelde risico's.

Vraag 32

Wordt verwacht dat er nog moet worden bijgestort in de algemene reserve?

Reactie 32

Grote afwijkingen worden niet verwacht, behoudens eventuele onverwachte ontwikkelingen.

Vraag 33

Is het mogelijk om de algemene reserve van de latende diensten over te hevelen naar de nieuwe organisatie?

Reactie 33

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dat niet toegestaan. Bovendien zal in de nieuwe organisatie sprake zijn van een andere verdeelsleutel.

Vraag 34

In hoeverre heeft de liquidatie van de oude organisatie invloed op de storting in de nieuwe algemene reserve? De vrijval van de oude reserve gebeurt immers pas na vaststelling van de jaarrekening.

Reactie 34

De vrijval van de algemene reserve vindt inderdaad pas plaats na de vaststelling van de jaarrekening. In de praktijk betekent dit dat een eventuele storting in de nieuwe reserve ook pas daarna kan plaatsvinden.

Vraag 35

Kan er meer inzicht worden gegeven in de kosten van fase 3 van de fusie, en wie deze kosten draagt?

Reactie 35

De kosten van liquidatie en fusie worden regelmatig door elkaar gehaald. De liquidatie is financieel beperkt en vooral administratief van aard; daarvoor worden nu uitgangspunten vastgesteld.

De vraag over fase 3 betreft de fusiekosten. Daarover is nog discussie: wat valt daar precies onder (bijv. inrichting financieringssysteem), en welke keuzes zijn fusie gebonden of landelijk ingegeven?

We komen hier eind 2025 op terug, wanneer fase 3 concreter wordt uitgewerkt en besluiten over dekking genomen kunnen worden

Vraag 36

Tot het moment van liquidatie lijken er nauwelijks kosten te zijn. Is dit juist?

Reactie 36

Dat beeld klopt grotendeels: voor circa 90% is er sprake van continuïteit. Wel kunnen er extra kosten ontstaan, met name door personele inzet of specifieke situaties. Een voorbeeld is het tijdelijk inzetten van capaciteit waarvoor dekking wordt gezocht, bijvoorbeeld uit vrijvallende middelen. De basis blijft hetzelfde, en het werk gaat door.

Vraag 37

Worden de uitgangspunten voor de liquidatie eerst nog besproken in het Ambtelijk Overleg voordat ze naar de Algemene Besturen (AB's) gaan? En is het zinvol om de Q&A daarbij mee te sturen als context?

Reactie 37

Het voorstel is om de Q&A mee te sturen met de stukken voor de AB's. Dat biedt context, laat zien wat er is besproken, en bereidt bestuurders voor op de besluitvorming. Zo ontstaat een volledig beeld.

Vraag 38

Hoe wordt de gemeenteraad betrokken in het vervolgproces en wanneer worden de stukken behandeld?

Reactie 38

De deelnemende gemeenten bepalen zelf hoe en wanneer zij hun raad betrekken bij de besluitvorming. Wel wordt verzocht om een volledig beeld te schetsen en alle relevante documenten mee te zenden. Sommige raden behandelen de

stukken al voor het zomerreces, anderen pas in september. Belangrijk is dat de afgesproken deadlines in het proces worden gehaald.

Vraag 39

Wat is de rol van het dagelijks bestuur (DB) van de latende diensten in het liquidatieproces?

Reactie 39

Volgens artikel 34 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) van zowel de ODRA als de ODRN – betreffende wijziging en opheffing – is het dagelijks bestuur belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.

Vraag 40

In paragraaf 2.2.3 wordt gesproken over de overdracht van het vermogen ODRN. In deze paragraaf staat dat het vermogen van de ODRN wordt overgedragen aan de ODGM. Eerder is besproken dat dit vermogen eerst wordt teruggestort aan de deelnemers en daarna aan de deelnemers wordt gevraagd om een storting te doen voor het vermogen dan de nieuwe dienst ODGM.

Reactie 40

De tekst in het liquidatieplan moet worden aangepast. Het vermogen vanuit de latende diensten ODRA en ODRN wordt eerst teruggestort naar de deelnemers van beide diensten. Daarna krijgen de deelnemers op basis van benodigde weerstandsvermogen ODGM en de verdeelsleutel van de ODGM een verzoek om een bedrag te storten voor het weerstandsvermogen ODGM.

Vraag 41

In 2.2.6 gaat het over de overige verplichtingen, over welke verplichtingen hebben we het dan?

Reactie 41

De OD's hebben lopende contracten die bij de fusie zullen overgaan naar de ODGM. Het betreft onder meer contracten op het gebied van ICT en huisvesting. Ook ingehuurd personeel met doorlopende verplichtingen gaat mee over naar de ODGM.

Vraag 42

In de adviesnota staat dat geen afrekening plaats vindt met de deelnemers en dat de liquidatie geen extra kosten met zich meebrengt. Dat is dus niet juist als we het antwoord op vraag 40 horen?

Reactie 42

Dat klopt. Er wordt wel afgerekend. De opmerking in de adviesnota dat de liquidatie geen extra kosten met zich meebrengt klopt ook. De liquidatie is vooral

een financieel technische aangelegenheid. Conform de uitgangspunten in het liquidatieplan. Vervolgens moet op basis van het benodigde weerstandsvermogen voor de nieuwe dienst ODGM worden bepaald, wat deelnemers van de nieuwe dienst moeten storten als bijdrage in dit weerstandsvermogen.

Vraag 43

In de adviesnota staat dat colleges een zienswijze kunnen indienen. Hoe zit dat, een zienswijze wordt toch ingediend door de gemeenteraad?

Antwoord 43

Dat klopt. Niet de colleges, maar de raden/Staten kunnen een zienswijze op het concept-liquidatieplan indienen. Dit is aangepast in het concept-liquidatieplan en in de bijbehorende nota.

Vraag 44

Paragraaf 2.3.2 eindigt met de zin: "deze kosten worden gedekt uit de verkregen middelen voor de fusie" wat wordt hier mee bedoeld.

Reactie 44

Hiermee worden bedoeld de middelen die we ontvangen van het ministerie van I&W en de middelen van Omgevingsdienst NL in het kader van robuustheid voor ODRA en ODRN. Daarnaast hopen we nog middelen te ontvangen van de provincie, daar staat een verzoek uit.

Vraag 45

Planning besluitvorming, achter het opheffingsbesluit staat niet wanneer dit ongeveer wordt verwacht, bij de andere onderdelen wel. Verder staat daar minimaal 9 deelnemers, van de hoeveel?

Reactie 45

Het opheffingsbesluit wordt verwacht in 2^e / 3^e kwartaal 2026. We zullen dit toevoegen. Minimaal 9 deelnemers van de 11 voegen we toe in liquidatieplan ODRA.

Vraag 46:

Kan in paragraaf 1.4 expliciet het verwachte (positief) resultaat worden opgenomen.

Reactie 46:

Tekst is aangepast.

Vraag 47:

In aansluiting op vraag 44: Hoe zeker zijn we van de verkregen middelen voor de fusie? (Paragraaf 2.3.2)

Reactie 47:

De middelen van I&W zijn zeker. Er is nog geen formele beschikking, maar volgens mailwisseling met ambtenaren wordt daaraan gewerkt. Door de vakanties is dat nog niet rond.

Vanuit de ODNL hebben beide diensten een beschikking voor de robuustheidsmiddelen, die zijn dus ook zeker. We moeten bij die middelen nog wel afspraken maken dat we die gaan inzetten voor de fusie.

Vraag 48:

Onder het kopje "Niet voorziene omstandigheden met financiële gevolgen" wordt een percentage van 0,5% genoemd, waar is dit percentage op gebaseerd?

Reactie 48:

Het percentage van 0,5% is opgenomen als ondergrens voor het afwijken van de reguliere systematiek rondom de afwikkeling van financiële verplichtingen. Het betreft hier een gebruikelijk percentage dat in vergelijkbare trajecten wordt gehanteerd.

Met deze norm wordt geborgd dat alleen in uitzonderlijke situaties – waarbij sprake is van substantiële financiële gevolgen – wordt afgeweken van de afspraak dat posten die na vaststelling van de jaarrekeningen 2025 optreden, ten laste komen van de exploitatie van ODGM. Kleine of incidentele posten vallen daarmee niet onder deze regeling en worden op reguliere wijze via ODGM verwerkt

Vraag 49:

De hoogte van de algemene reserve van de nieuwe organisatie wordt bepaald op basis van de gewenste weerstandsratio van 0,8. Kan die 0,8 ook nog hoger worden.

Reactie 49:

Die 0,8 komt voort uit de robuustheidscriteria en die kan niet hoger worden. Daarbij moet worden opgemerkt dat de omvang van de risico's voor de nieuwe dienst in combinatie met de gewenste weerstandsratio van 0,8 bepalen wat de daadwerkelijke omvang van de algemene reserve moet zijn.

Vraag 50:

Krijgen we in 2026 de vraag om bij te storten in de Algemene reserve van de ODGM.

Reactie 50:

Dat kan nu nog niet worden bepaald. Zoals eerder uitgelegd, wordt eerst het liquidatiesaldo van de beide latende diensten bepaald. Daarbij speelt het resultaat van 2025 een belangrijke rol. Vervolgens krijgen de deelnemers hun aandeel in het liquidatiesaldo terug. Daarna ontvangen ze een verzoek om hun bijdrage te storten in de algemene reserve van de ODGM. Of deze storting hoger is dan het terugontvangen bedrag weten we nog niet.

Vraag 51:

In de kadernota 2027 wordt pas gekeken naar het noodzakelijke weerstandsvermogen, hoe kun je dan bij de liquidatie bepalen wat er moet worden gestort in de algemene reserve?

Reactie 51:

Het klopt dat we in de kadernota 2027 rapporteren over risico's en het noodzakelijke weerstandsvermogen. Die kadernota wordt gelijktijdig besproken met de jaarrekening 2025. Daardoor kunnen we bij de jaarrekening wel bepalen wat er moet worden gestort.

Vraag 52:

De algemene reserve van de latende diensten valt dus pas vrij na vaststelling van de jaarrekening 2025? En dan krijgen we dus pas een rekening voor de nieuwe organisatie ODGM na de afrekening van de latende dienst?

Reactie 52:

Beide klopt, eerst de jaarrekening 2025 vaststellen en dan bepalen wat er moet worden gestort voor de nieuwe dienst.

Vraag 53:

Zijn de kosten voor fase 2 van de fusie nog realistisch?

Reactie 53:

Ja, die kosten zijn nog realistisch. We hebben bij de provincie wel een verzoek gedaan om extra middelen om de doorontwikkeling van de nieuwe organisatie te kunnen versnellen.

Vraag 54:

Planning besluitvorming, kunnen punt 7 en 8 ook in 2026?

Reactie 54:

Punt 7 gebeurt in elk geval in 2025. Het liquidatieplan moet zijn vastgesteld voor we met de liquidatie beginnen. Het opheffingsbesluit wordt genomen na/ gelijktijdig met vaststelling van de liquidatie dat is in elk geval in 2026.

Vraag 55:

Er is behoefte aan meer toelichting bij de financiële gevolgen/ kosten voor de fusie. Verwachting is dat Raden hier ook veel vragen over zullen hebben. Kan dit in het kort (in 5 zinnen) worden opgenomen in de oplegnotitie?

Een update van deze kosten is door de kwartiermaker toegezegd voor de toestemmingsprocedure.

Reactie 55:

Hierin is in de oplegnotitie voorzien.

Vraag 56:

Voor de liquidatiebalans en de jaarrekening moet de waardebepaling gelijk zijn toch? Als er grote verschillen zijn kunnen daar nog kosten uit voortkomen.

Reactie 56:

Waardebepaling moet inderdaad gelijk zijn. Uit het Due Dilligence onderzoek dat in het voorjaar is uitgevoerd, blijkt dat de verschillen niet zo groot zijn. Er zullen dus geen grote kosten meer uit voortkomen.

Vraag 57:

Wat wordt per gemeente het aandeel in de nieuwe OD?

Reactie 57:

Stemverhouding is opgenomen in de GR.

Vraag 58:

Klopt de besluitvorming nu? Moet er niet staan dat zienswijzen op de uitgangspuntennotitie kunnen worden gegeven i.p.v. op het concept-liquidatieplan?

Antwoord 58:

De uitgangspuntennotitie is begin juli vastgesteld door het Algemeen Bestuur en toegezonden aan de ambtelijke organisatie. Daarin is aangegeven dat u naar behandeling in het college – de uitgangspuntennotitie – als informatieve bijlage mee kan sturen/na kan sturen naar raden of Staten. Deze uitgangspunten zijn

verwerkt in dit concept-liquidatieplan. Dientengevolge kunnen nu zienswijzen worden gegeven op dit concept-liquidatieplan door raden/Staten.

Vraag 59:

Op pagina 7 staat: In dit geval hebben de deelnemers, op basis van positieve advisering van het Algemeen Bestuur, het ontwerpbesluit genomen tot opheffing van ODRN en de overdracht van taken aan de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Maar klopt dat wel? Want ons college heeft toch geen ontwerp besluit genomen? Ze hebben de stukken naar de raad geleid voor een zienswijze.

Antwoord 59:

We hebben de tekst aangepast. Nieuwe tekst: *"In dit geval hebben de beide Algemeen Besturen op 6 mei positief geadviseerd over een juridische fusie van ODRN met ODRA, welke fusie resulteert in opheffing van de ODRN en de ODRA en de overdracht van taken aan de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM)".*

Vraag 60:

In paragraaf 1.5 zou ook opgenomen kunnen worden dat na vaststelling van het liquidatieplan door het AB, de deelnemers een opheffingsbesluit nemen. Ook voorzien in december 2025.

Antwoord 60:

Zoals ook in de 'Planning besluitvorming' in Paragraaf 3 is opgenomen: de Opheffingsbesluiten van de colleges vallen tegelijk met het besluit tot het treffen van de nieuwe GR. Dit zal dus in de toestemmingsfase plaatsvinden, ergens tussen begin oktober en half december.

Vraag 61:

Op pagina 8 is een overzicht opgenomen van processtappen. Stap 3 bestaat niet. Het AB besluit hier niets over. Overigens gaat artikel 34 lid 1 ook over een besluit van de deelnemers, dit staat al bij stap 2.

Antwoord 61:

Het klopt dat het Algemeen Bestuur niet besluit tot opheffing van de GR. Dit hebben wij aangepast in het concept-liquidatieplan. De opheffingsbesluiten worden genomen door de colleges. Het opheffingsbesluit dient conform artikel 26 van de Wet gemeenschappelijke regeling en het bepaalde in de GR ODRN en GR ODRA, artikel 38 lid 2 en 3, door Gedeputeerde Staten te worden bekendgemaakt in het Provinciaal blad.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 2c

Betreft : ☐ Fusie MT ☐ Klankbordgroep ☐ Stuurgroep ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur ☐ BOR

Datum van overleg: 11-9-2025

Steller(s) van het stuk: Kwartiermaker ODGM i.o.

Onderwerp: Modelmandaat

Beleid: Vermeld hier onder welk beleid dit onderwerp valt.

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

1. Instemmen om het Modelmandaat IBP VTH te gaan gebruiken voor het uitvoeren van de VTH taken voor ODGM.

Inleiding

Voor de uitvoering van de VTH-A taken verlenen de gemeenten en Provincie Gelderland (deelnemers) mandaat aan een Omgevingsdienst. Met de oprichting van Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) is het nodig dat de deelnemers mandaat geven aan ODGM. Kortom het mandaatbesluit dient opnieuw genomen te worden door de Colleges van de deelnemers.

De commissie van Aartsen (2021) heeft in het rapport *“Om de leefomgeving omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur”* een aanbeveling gedaan voor de invulling van het mandaat aan de Omgevingsdienst. Met deze notitie adviseren wij om die aanbeveling over te nemen en het (model) mandaat van het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP VTH) programma te gaan gebruiken.

Beoogd effect

We geven uitvoering aan de landelijk vastgelegde afspraken door het modelmandaat te gaan gebruiken. De verwachting is dat we het mandaat voor de komende jaren daarmee geborgd hebben.

Argumenten

1.1 ODGM heeft mandaatbesluit nodig

In het huidige stelsel voert een Omgevingsdienst namens het bevoegd gezag de VTH-A taken of een deel van die VTH-A taken uit. De directeur verkrijgt de bevoegdheden door middel van mandaat. Mandaat is een rechtsfiguur dat is vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). In de Awb staat waar een mandaat aan moet voldoen, wat de gevolgen zijn en hoe dat in de organisatie van de Omgevingsdienst verder te regelen. Met dit model voldoen wij hieraan.

1.2 Resultaat van het IBP VTH (n.a.v. Commissie van Aartsen)

Het resultaat van het IBP VTH is een modelmandaat voor de uit te voeren taken door een Omgevingsdienst. Het modelmandaat is in samenwerking met de koepelorganisaties die betrokken zijn bij het IBP VTH opgesteld. De besluitvorming over het modelmandaat heeft ook in het IBP VTH plaatsgevonden. Het is de bedoeling dat elk bevoegd gezag, zowel Provincie als gemeente, hetzelfde model gebruikt. Deze afspraak is op 7 februari jl. vastgelegd in de *“samenwerkingsafspraken versterking VTH-stelsel”*. Deze samenwerkingsafspraken zijn door het Ministerie, IPO, VNG, Unie van waterschappen en Omgevingsdienst NL bekrachtigd.

1.3 Modelmandaat verstevigt de onafhankelijke positie van een Omgevingsdienst

De Commissie van Aartsen heeft een aanbeveling gedaan voor het versterken van de positie van de directeur. In het huidige stelsel voert een Omgevingsdienst namens het bevoegd gezag de VTH-A taken of een deel van die VTH-A taken uit. De directeur verkrijgt de bevoegdheden door middel van mandaat. Het resultaat van het IBP VTH is een modelmandaat voor de uit te voeren taken door een Omgevingsdienst. In dit model is het onafhankelijk kunnen opereren van de directeur als uitgangspunt genomen. En dit uitgangspunt betekent dat de directeur volledige beslisbevoegdheid toekomt en ook de volledige proceslijn tot uitvoering mag brengen. De Omgevingsdienst krijgt daarmee de volledige beslisbevoegdheid: van beslissing op de aanvraag tot handhaving daarvan en procederen daarover. Dit is standaard voor het basistakenpakket van de Omgevingswet¹. Voor aanvullende taken is het inbrengen van de taak optioneel, echter wordt de taak ingebracht dan geldt ook de volledige proceslijn. Het voorgaande versterkt het uitgangspunt dat Omgevingsdiensten in onafhankelijkheid van de bevoegde bestuursorganen moeten kunnen opereren.

Kanttekeningen

1.1 Mandaat is een Collegebesluit

Een geldig mandaat wordt verstrekt door het bevoegd gezag aan een Omgevingsdienst. Het model wordt nu nog niet gebruikt door ODRA of ODRN. Uiteindelijk gaat het bevoegd gezag over het te verstrekken mandaat en of zij het modelmandaat wil gaan gebruiken.

1.2 Implementatie VNG

¹ <https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/vergunningverlening-toezicht-handhaving/het-basistakenpakket-btp-van-de-omgevingsdiensten/>

VNG is aan zet voor het landelijk implementeren van het modelmandaat. Landelijk wordt door de Omgevingsdiensten langzaam overgestapt op dit modelmandaat. Binnen Gelderland maakt ODVeluwe – ook een gefuseerde organisatie - al gebruik van dit modelmandaat.

1.3 Wijziging format mandaat brengt geen gevolgen met zich voor wat we doen

Het modelmandaat is een ander format dan de huidige mandaatbesluiten van de ODRN en de ODRA en hanteert, zoals hierboven in 1.3 omschreven, andere uitgangspunten. Dit brengt echter geen wijzigingen met zich voor wat betreft de taken die wij voor de deelnemers in 2026 uitvoeren. De gesprekken over de takenpakketten voor 2026 zijn momenteel al gaande.

Kosten, baten, dekking

Niet aan de orde.

Communicatie

Volgend op het besluit van het algemeen bestuur zal er een overleg gepland worden met de juristen van de deelnemers om door te praten over het modelmandaat en hoe daar verder mee om te gaan.

Vervolg

Na behandeling in het algemeen bestuur en de bestuurlijke keuze voor het modelmandaat vindt de besluitvorming voor het verlenen van mandaat per deelnemer (college) plaats.

Voorstel planning:

Augustus: vaststellen modelmandaat

September: besluitvorming modelmandaat door AB

Besluitvorming via fusie organisatie ODGM voorbereiden

Oktober – december: Collegebesluiten deelnemers voor verlenen mandaat

Januari 2026: instemming Dagelijks Bestuur ODGM

Bijlage(n)

1. Modelmandaatbesluit IBP VTH
2. Toelichting gemeente
3. Toelichting provincie
4. Lijst gemeente
5. Lijst provincie

Bijlage bij artikel 2 van het [naam mandaatbesluit]

Artikel 1: Begripsbepalingen en afkortingen

1. Bal: Besluit activiteiten leefomgeving;
2. Bbl: Besluit bouwwerken leefomgeving;
3. Bkl: Besluit kwaliteit leefomgeving;
4. Ob: Omgevingsbesluit;
5. Ow: Omgevingswet;
6. Wet Bibob: Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur;
7. Woo: Wet open overheid;
8. Who: Wet hergebruik overheidsinformatie;
9. Wm: Wet milieubeheer.

Artikel 2: Volledige proceslijn

Indien in artikel 3 en 4 een bevoegdheid wordt gemandateerd tot het nemen van een besluit, dan wordt daarmee de volledige proceslijn met betrekking tot dat besluit gemandateerd, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. Onder de 'volledige proceslijn' worden de bevoegdheden in artikel 2.1 t/m 2.7 verstaan.

Taak/bevoegdheid	
Volledige proceslijn - Het voorbereiden en nemen van besluiten	
2.1	Het voorbereiden en nemen van de volgende besluiten: a. het beslissen op de aanvraag; b. het voorbereiden van de besluitvorming, waaronder het voeren van correspondentie daarover en het opvragen van gegevens en bescheiden; c. het horen als bedoeld in artikel 4:7, 4:8 en 4:11 Awb; d. het ter inzage leggen van stukken; e. het verzorgen van kennisgevingen en bekendmakingen in het Gemeenteblad; f. het nemen van andere beslissingen inzake de procedure ter voorbereiding van een besluit; g. het afdoen van herhaalde aanvragen, buiten behandeling stellen en het niet-ontvankelijk verklaren van aanvragen (artikel 4:5 en 4:6 Awb; artikel 16.10 Ow); h. het verdagen van beslistermijnen (artikel 4:14 Awb jo. artikel 16.64 en 16.66 Ow; artikel 7:10 Awb); i. het opschorten van beslistermijnen (artikel 4:15 en artikel 7:10 Awb); j. inzake de verbeurte van dwangsommen bij niet-tijdig beslissen (paragraaf 4.1.3.2 Awb); k. het nemen van beslissingen op bezwaar (artikel 7:11 Awb); l. het instemmen met rechtstreeks beroep (overslaan bezwaarfase) voor besluiten die in mandaat zijn genomen door de omgevingsdienst (artikel 7:1a Awb); m. het van toepassing verklaren en uitvoeren van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb (artikel 3.10 Awb jo. artikel 16.65 Ow en artikel 10.24 Ob); n. het buiten toepassing verklaren van afdeling 3.4 Awb bij een kennelijke verschrijving (artikel 16.24 lid 2 Ow); o. het nemen van coördinatiebesluiten en het optreden als coördinerend bestuursorgaan (afdeling 3.5 Awb); p. het actualiseren, wijzigen, intrekken en reviseren van (voorschriften van) een omgevingsvergunning; q. het intrekken van besluiten; r. het verzamelen, verwerken, beheren, verstrekken, beschikbaar stellen, uitwisselen, doorzenden en publiceren van informatie, gegevens, aanvragen en (ontwerp)besluiten; s. het beoordelen van rapporten; t. het behandelen van informatieplichten.

Volledige proceslijn - Toezicht en handhaving	
2.2.	Het uitoefenen van toezicht op de naleving van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
2.3.	Het aanwijzen van personen, belast met het houden van toezicht (artikel 18.6 Ow), ter handhaving van de taken en bevoegdheden waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
2.4.	Het nemen van handhavingsbesluiten en bijbehorende besluitvorming, zoals bedoeld in hoofdstuk 4 en 5 Awb en titel 18.1.1 Ow, ter handhaving van de taken en bevoegdheden waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
Volledige proceslijn - Het voeren van procedures	
2.5.	Het in rechte vertegenwoordigen van het bestuursorgaan en het nemen van besluiten inzake procedures inzake besluiten waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend, en handelingen in voorbereiding daarop. Hieronder vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend: a. het instellen van pro forma en/of incidenteel (hoger) beroep; b. het indienen van andere stukken in het kader van bezwaar, beroep of hoger beroep; c. het voeren van verweer en het indienen van verweerschriften; d. het indienen van verzoeken om geheimhouding (artikel 8:29 Awb); e. handelingen of besluiten in het kader van een tussenuitspraak of bestuurlijke lus (artikelen 8:51a, 8:51b, 8:51c, 8:80a en 8:80b Awb); f. het vragen van uitstel van de behandeling van een bezwaar- of beroepschrift en het verrichten van andere proceshandelingen; g. het verlenen van een eenmalige of doorlopende machtiging voor het voeren van het woord ter zitting; h. het voeren van het woord als derde belanghebbende ter zitting; i. het verrichten van handelingen als bedoeld in artikel 160 lid 1 onder e en f Gemeentewet.
Volledige proceslijn - Overig	
2.6.	Het nemen van andere besluiten en het verrichten van andere handelingen op grond van of krachtens de Awb, ter uitvoering van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
2.7.	Het verrichten van (privaatrechtelijke) rechtshandelingen en feitelijke handelingen ter uitvoering van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.

Artikel 3: Bevoegdheden ter uitvoering van de standaardtaken

Taak/bevoegdheid	
3.1.	Beslissingen op aanvragen om omgevingsvergunningen en het toepassen van paragraaf 5.1.5 Ow, voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 tot en met 4 (zie aanhangsel), met uitzondering van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en de toepassing van de Wet Bibob.
3.2.	Het beoordelen van meldingen als bedoeld in artikel 4.4 lid 1 Ow en beschikken op aanvragen om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 en 5 (zie aanhangsel).
3.3.	Het stellen van maatwerkvoorschriften voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 en 5 (zie aanhangsel).
3.4.	Het houden van toezicht op de naleving van: a. de verboden, bedoeld in de artikelen 5.1, 5.4, 5.5 en 5.6 Ow, voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 tot en met 4 (zie aanhangsel); en b. de regels gesteld bij of krachtens de Ow en de Wm, over activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 tot en met 6 en 8 (zie aanhangsel).

3.5.	Het houden van ketentoezicht op de regels over activiteiten die zijn aangewezen in categorie 7 (zie aanhangsel).
3.6.	Bestuurlijke sancties ter handhaving van de verboden en regels, bedoeld onder 3.4 en 3.5.

Artikel 4: Bevoegdheden ter uitvoering van aanvullende taken

Taak/bevoegdheid	
Aanvullende taken - Vergunningverlening	
4.1.	Het nemen van besluiten als bedoeld in afdeling 5.1 Ow, anders dan genoemd in artikel 3, voor een: a. omgevingsplanactiviteit; b. Natura 2000-activiteit; c. bouwactiviteit; d. milieubelastende activiteit; e. lozingsactiviteit; f. flora- en fauna-activiteit; g. actualisering omgevingsvergunning(voorschriften); h. wijziging voorschriften omgevingsvergunning; i. revisievergunning.
4.2.	Het beoordelen van meldingen (artikel 4.4 Ow).
4.3.	Het stellen van maatwerkvoorschriften, inclusief de voorbereiding hiervan (artikel 4.5 Ow).
4.4.	Het besluiten over het treffen van gelijkwaardige maatregelen (artikel 4.7 lid 1 Ow).
Aanvullende taken – Omgevingswet	
4.5.	Het opleggen van gedoogplichten (Afdeling 10.3 Ow).
4.6.	Het verplichten maatregelen te nemen en het geven van aanwijzingen bij een ongewoon voorval (artikel 19.4 Ow), het treffen van maatregelen en het op schrift stellen van de beslissing tot het treffen van die maatregelen (artikel 19.5 Ow) en het verhalen van de kosten die daarbij worden gemaakt op de veroorzaker (artikel 19.6 Ow).
4.7.	Het verplichten maatregelen te nemen bij een toevalsvondst van verontreiniging op of in de bodem (artikel 19.9a Ow), het treffen van maatregelen en het op schrift stellen van de beslissing tot het treffen van die maatregelen (artikel 19.9c Ow) en het verhalen van de kosten die daarbij worden gemaakt op de veroorzaker (artikel 19.9d Ow).
4.8.	Het besluiten over geluidwerende maatregelen (afdeling 3.5 Bkl).
4.9.	Besluiten inzake het beoordelen van PRTR-verslagen en het verrichten van werkzaamheden in het kader van de PRTR-verordening als bedoeld in paragraaf 11.2.6 Bkl en paragraaf 10.8.6 Ob.
4.10.	Het uitoefenen van de bevoegdheden inzake sloopwerkzaamheden voor zover deze betrekking hebben op asbestverwijdering (afdeling 7.1 Bbl).
4.11.	Het uitoefenen van bevoegdheden op grond van het behandelen en het nemen van besluiten over mobiel puinbreken (afdeling 7.2 Bbl).
4.12.	Het houden van toezicht op de naleving van de energiebesparingsplicht en informatieplichten (paragraaf 5.4.1 Bal).
4.13.	Het besluiten over milieueffectrapportages voor projecten als bedoeld in paragraaf 16.4.2 Ow.
Aanvullende taken – Milieu overig	
4.14.	Het uitvoeren van taken, afdoen van meldingen en nemen van besluiten bij of krachtens hoofdstukken 10, 18 en 19 Wm.
Aanvullende taken - Overig	
4.15.	Het geven van wettelijke en vrijwillige adviezen, inspraakreacties en/of commentaar op

	beleidsplannen, regelgeving van en vergunningverlening door andere overheden of externe partijen.
4.16.	Het reageren op, bezwaar maken of beroep instellen tegen plannen en besluiten van andere bestuursorganen.
4.17.	Het uitoefenen van bevoegdheden (waaronder besluiten op verzoeken) op grond van de Woo en de Who, waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
4.18.	Het beslissen op aanvragen en het doen van meldingen als bedoeld in de Algemene verordening gegevensbescherming.
4.19.	Het uitoefenen van de bevoegdheden op grond van de Wet Bibob. Hieronder vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend: a. het vragen van advies aan het Landelijk Bureau Bibob; b. het uitvoeren van eigen Bibob-onderzoek; c. het nemen van besluiten op grond van artikel 3 Wet Bibob.
4.20.	Het aanvragen en verantwoorden van subsidies, bedoeld in artikel 4:21 Awb, op basis van regelingen van andere overheidsorganen, het Rijk en de Europese Unie, alsmede het aangaan van uitvoeringsovereenkomsten ter verkrijging van deze subsidies.
4.21.	Het nemen van besluiten op grond van artikel 29 Wet vervoer gevaarlijke stoffen.
4.22.	Het nemen van besluiten op grond van hetgeen is bepaald bij of krachtens het Vuurwerkbesluit.
4.23.	Het nemen van besluiten en uitoefenen van bevoegdheden op grond van hetgeen is bepaald in het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en de Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.
4.24.	Het beslissen over en wijzigen van ontheffingen.
4.25.	Het afgeven van gedoogverklaringen.

Aanhangsel bij artikel 3 van de lijst (standaardtaken)

Categorie 1

1. Milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstukken 3 en 19 van het Bal.
2. Onder deze aanwijzing vallen niet de activiteiten die zijn aangewezen in de volgende paragrafen:
 - a. paragraaf 3.2.1, 3.2.7 of 3.2.9, tenzij die:
 - 1°. als vergunningplichtig zijn aangewezen op grond van hoofdstuk 3 van dat besluit; of
 - 2°. onderdeel uitmaken van een activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 van dat besluit en niet onder b tot en met e is uitgezonderd;
 - b. paragraaf 3.7.1, voor zover die alleen worden verricht ter ondersteuning van verkoop aan particulieren of de opgeslagen afvalstoffen alleen bestaan uit materialen die voor de werkzaamheden zijn meegenomen;
 - c. paragraaf 3.7.8, voor zover die alleen worden verricht ter ondersteuning van verkoop aan particulieren;
 - d. paragraaf 3.8.4, voor zover die alleen bestaan uit het herstellen van ruitschade of het onderhouden of vervangen van banden; en
 - e. paragraaf 3.8.6, voor zover die alleen worden verricht voor vervoer van of naar particulieren.

Categorie 2

Bouw- en sloopactiviteiten als bedoeld in het Bbl, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:

- a. artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten;
- b. artikel 4.6, tweede lid, onder c; of
- c. artikel 4.16, eerste lid.

Categorie 3

Omgevingsplanactiviteiten, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:

- a. artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten;
- b. artikel 4.6, tweede lid, onder c; of
- c. artikel 4.16, eerste lid.

Categorie 4

Omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten.

Categorie 5

Het bedrijfsmatig verwijderen van asbest als bedoeld in bijlage I bij het Bbl en asbesthoudende producten uit bouwwerken, en het bedrijfsmatig opruimen van asbest als bedoeld in bijlage I bij het Bbl en asbesthoudende producten vrijgekomen als gevolg van een incident.

Categorie 6

Activiteiten met stoffen, preparaten, producten en toestellen waarover regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer, voor zover deze worden verricht in samenhang met een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal.

Categorie 7

Bedrijfsmatige activiteiten met betrekking tot:

- afvalstoffen;
- vuurwerk als bedoeld in bijlage I bij het Bal en explosieven voor civiel gebruik;

- secundaire grondstoffen; en
- andere milieugevaarlijke stoffen.

Categorie 8

Het in stand houden van bouwwerken voor zover daarover regels zijn gesteld in artikel 3.84 van het Bbl.

Bijlage bij artikel 2 van het [naam mandaatbesluit]

Artikel 1: Begripsbepalingen

1. Bal: Besluit activiteiten leefomgeving;
2. Bbl: Besluit bouwwerken leefomgeving;
3. Bkl: Besluit kwaliteit leefomgeving;
4. Ob: Omgevingsbesluit;
5. Ow: Omgevingswet;
6. Wet Bibob: Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur;
7. Woo: Wet open overheid;
8. Wet hergebruik overheidsinformatie;
9. Wm: Wet milieubeheer.

Artikel 2: Volledige proceslijn

Indien in artikel 3 en 4 een bevoegdheid wordt gemandateerd tot het nemen van een besluit, dan wordt daarmee de volledige proceslijn met betrekking tot dat besluit gemandateerd, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. Onder de 'volledige proceslijn' worden de bevoegdheden in artikel 2.1 t/m 2.7 verstaan.

Taak/bevoegdheid	
Volledige proceslijn - Het voorbereiden en nemen van besluiten	
2.1	Het voorbereiden en nemen van de volgende besluiten: a. het beslissen op de aanvraag; b. het voorbereiden van de besluitvorming, waaronder het voeren van correspondentie daarover en het opvragen van gegevens en bescheiden; c. het horen als bedoeld in artikel 4:7, 4:8 en 4:11 van de Awb; d. het ter inzage leggen van stukken; e. het verzorgen van kennisgevingen en bekendmakingen in het Provincieblad; f. het nemen van andere beslissingen inzake de procedure ter voorbereiding van een besluit; g. het afdoen van herhaalde aanvragen, buiten behandeling stellen en het niet-ontvankelijk verklaren van aanvragen (artikel 4:5, 4:6 Awb en 16.10 Ow); h. het verdagen van beslistermijnen (artikel 4:14 Awb jo. Artikel 16.64 en 16.66 Ow; artikel 7:10 Awb); i. het opschorten van beslistermijnen (artikel 4:15 en artikel 7:10 Awb); j. inzake de verbeurte van dwangsommen bij niet-tijdig beslissen (paragraaf 4.1.3.2 Awb); k. het nemen van beslissingen op bezwaar (artikel 7:11 Awb); l. het instemmen met rechtstreeks beroep (overslaan bezwaarfase) voor besluiten die in mandaat genomen zijn door de omgevingsdienst (artikel 7:1a Awb); m. het van toepassing verklaren van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 Awb (artikel 3.10 Awb jo. artikel 16.65 Ow en artikel 10.24 Ob); n. het buiten toepassing verklaren van afdeling 3.4 Awb bij een kennelijke verschrijving (artikel 16.24 lid 2 Ow); o. het nemen van coördinatiebesluiten en het optreden als coördinerend bestuursorgaan (afdeling 3.5 Awb); p. het actualiseren, wijzigen, intrekken en reviseren van (voorschriften van) een

	omgevingsvergunning; q. het intrekken van besluiten; r. het verzamelen, verwerken, beheren, verstrekken, beschikbaar stellen, uitwisselen, doorzenden en publiceren van informatie, gegevens, aanvragen en (ontwerp)besluiten; s. het beoordelen van rapporten; t. het behandelen van informatieplichten.
Volledige proceslijn - Toezicht en handhaving	
2.2.	Het uitoefenen van toezicht op de naleving van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
2.3.	2.3. Het aanwijzen van personen, belast met het houden van toezicht (artikel 18.6 Ow), ter handhaving van de taken en bevoegdheden waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
2.4.	Het nemen van handhavingsbesluiten en bijbehorende besluitvorming, zoals bedoeld in hoofdstuk 4 en 5 Awb en titel 18.1.1 Ow, ter handhaving van de taken en bevoegdheden waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
Volledige proceslijn - Het voeren van procedures	
2.5.	Het in rechte vertegenwoordigen van het college en het nemen van besluiten inzake procedures voor een van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend, en handelingen in voorbereiding daarop. Hieronder vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend: a. het instellen van pro forma en/of incidenteel (hoger) beroep; b. het indienen van andere stukken in het kader van bezwaar, beroep of hoger beroep; c. het voeren van verweer en het indienen van verweerschriften; d. het indienen van verzoeken om geheimhouding ex artikel 8:29 Awb; e. handelingen of besluiten in het kader van een tussenuitspraak of bestuurlijke lus (artikelen 8:51a, 8:51b, 8:51c, 8:80a en 8:80b Awb); f. het vragen van uitstel van de behandeling van een bezwaar- of beroepschrift en het verrichten van andere proceshandelingen; g. het verlenen van een eenmalige of doorlopende machtiging voor het voeren van het woord ter zitting; h. het voeren van het woord als derde belanghebbende ter zitting; i. het verrichten van handelingen als bedoeld in artikel 158 lid 1 onder e en f Provinciewet.
Volledige proceslijn - Overig	
2.6.	Het nemen van besluiten of het verrichten van handelingen op grond van of krachtens de Awb, ter uitvoering van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat verleend is.
2.7.	Het verrichten van (privaatrechtelijke) rechtshandelingen en feitelijke handelingen ter uitvoering van hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat verleend is.

Artikel 3: Bevoegdheden ter uitvoering van de standaardtaken

Taak/bevoegdheid	
3.1.	Beslissingen op aanvragen om omgevingsvergunningen en het toepassen van paragraaf 5.1.5 Ow, voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 tot en met 4 (zie bijlage 2), met uitzondering van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en de toepassing van de

	Wet Bibob.
3.2.	Het beoordelen van meldingen als bedoeld in artikel 4.4 lid 1 Ow en beschikkingen op aanvragen om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel, voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 en 5 (zie aanhangsel).
3.3.	Beschikkingen tot het stellen van maatwerkvoorschriften, voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 en 5 (zie aanhangsel).
3.4.	Het houden van toezicht op de naleving van: a. de verboden, bedoeld in de artikelen 5.1, 5.4, 5.5 en 5.6 Ow, voor activiteiten die zijn aangewezen in categorie 1 tot en met 4 (zie aanhangsel); en b. de regels gesteld bij of krachtens de Ow en de Wm, over activiteiten die zijn aangewezen in bijlage VI, categorie 1 tot en met 6 en 8 van (zie aanhangsel).
3.5.	Het houden van ketentoezicht op de regels over activiteiten die zijn aangewezen in categorie 7 (zie aanhangsel).
3.6.	Bestuurlijke sancties ter handhaving van de verboden en regels, bedoeld onder 3.4 en 3.5.
3.7.	[Voor Seveso-omgevingsdiensten] <i>Uitvoeringstaken en handhavingstaken met betrekking tot:</i> <i>a. installaties als bedoeld in bijlage I, categorie 4, bij de richtlijn industriële emissies, en</i> <i>b. waarop de Seveso-richtlijn van toepassing is.</i>

Artikel 4: Bevoegdheden ter uitvoering van de aanvullende taken

Taak/bevoegdheid	
Aanvullende taken - Vergunningverlening	
4.1	Het nemen van besluiten als bedoeld in afdeling 5.1 Ow, anders dan genoemd in artikel 3, voor een: a. omgevingsplanactiviteit; b. een ontgrondingsactiviteit; a. een Natura 2000-activiteit; b. bouwactiviteit; c. milieubelastende activiteit; d. lozingsactiviteit; e. wateronttrekkingsactiviteit; f. flora- en fauna-activiteit; g. een omgevingsverordeningplichtige activiteit; h. actualisering omgevingsvergunning(voorschriften); i. wijziging voorschriften omgevingsvergunning; j. revisievergunning.
4.2.	Het beoordelen van meldingen (artikel 4.4 Ow).
4.3.	Het stellen van maatwerkvoorschriften (artikel 4.5 Ow).
4.4.	Het besluiten over het treffen van gelijkwaardige maatregelen (artikel 4.7 lid 1 Ow).
Aanvullende taken – Omgevingswet	
4.5.	Het opleggen van gedoogplichten (Afdeling 10.3 Ow).
4.6.	Het verplichten maatregelen te nemen en het geven van aanwijzingen bij een ongewoon voorval (artikel 19.4 Ow), het treffen van maatregelen en het op schrift stellen van de beslissing tot het treffen van die maatregelen (artikel 19.5 Ow) en het verhalen van de kosten die daarbij worden gemaakt op

	de veroorzaker (artikel 19.6 Ow).
4.7.	Het verplichten maatregelen te nemen bij een toevalsvondst van verontreiniging op of in de bodem (artikel 19.9a Ow), het treffen van maatregelen en het op schrift stellen van de beslissing tot het treffen van die maatregelen (artikel 19.9c Ow) en het verhalen van de kosten die daarbij worden gemaakt op de veroorzaker (artikel 19.9d Ow).
4.8.	Het besluiten over geluidwerende maatregelen (afdeling 3.5 Bkl).
4.9.	Besluiten inzake het beoordelen van PRTR-verslagen en het verrichten van werkzaamheden in het kader van de PRTR-verordening als bedoeld in paragraaf 11.2.6 Bkl en paragraaf 10.8.6 Ob.
4.10.	Het uitoefenen van bevoegdheden op grond van het behandelen en het nemen van besluiten over mobiel puinbreken (afdeling 7.2 Bbl).
4.11.	Het besluiten over milieueffectrapportages voor projecten als bedoeld in paragraaf 16.4.2 Ow.
4.12.	Het stellen van maatwerkvoorschriften of het verlenen van toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen bij activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 11 Bal (natuur, flora en fauna).
4.13.	Het stellen van maatwerkvoorschriften of het verlenen van toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen bij activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 15 Bal (zwemwater).
Aanvullende taken – Milieu overig	
4.14.	Het uitvoeren van taken, afdoen van meldingen en nemen van besluiten bij of krachtens hoofdstukken 10, 18 en 19 Wm.
Aanvullende taken - Overig	
4.15.	Het geven van wettelijke en vrijwillige adviezen, inspraakreacties en/of commentaar op beleidsplannen, regelgeving van en vergunningverlening door andere overheden of externe partijen.
4.16.	Het reageren op, bezwaar maken of beroep instellen tegen plannen en besluiten van andere bestuursorganen.
4.17.	Het uitoefenen van bevoegdheden (waaronder besluiten op verzoeken) op grond van de Woo en de Who, waarvoor in artikel 3 en 4 mandaat is verleend.
4.18.	Het beslissen op aanvragen en het doen van meldingen als bedoeld in de Algemene verordening gegevensbescherming.
4.19.	Het uitoefenen van de bevoegdheden op grond van de Wet Bibob. Hieronder vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend: a. het vragen van advies aan het Landelijk Bureau Bibob; b. het uitvoeren van eigen Bibob-onderzoek; c. het nemen van besluiten op grond van artikel 3 Wet Bibob.
4.20.	De bevoegdheid te besluiten tot het aanvragen van subsidies, bedoeld in artikel 4:21 Awb, op basis van regelingen van andere overheidsorganen, het Rijk en de Europese Unie, alsmede het aangaan van uitvoeringsovereenkomsten ter verkrijging van deze subsidies.
4.21.	Het nemen van besluiten op grond van hetgeen is bepaald bij of krachtens het Vuurwerkbesluit.
4.22.	Het afgeven van gedoogverklaringen.

Aanhangsel bij artikel 3 van de lijst (standaardtaken)

Categorie 1

1. Milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstukken 3 en 19 van het Bal.
2. Onder deze aanwijzing vallen niet de activiteiten die zijn aangewezen in de volgende paragrafen:
 - a. paragraaf 3.2.1, 3.2.7 of 3.2.9, tenzij die:
 - 1°. als vergunningplichtig zijn aangewezen op grond van hoofdstuk 3 van dat besluit; of
 - 2°. onderdeel uitmaken van een activiteit die is aangewezen in de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 van dat besluit en niet onder b tot en met e is uitgezonderd;
 - b. paragraaf 3.7.1, voor zover die alleen worden verricht ter ondersteuning van verkoop aan particulieren of de opgeslagen afvalstoffen alleen bestaan uit materialen die voor de werkzaamheden zijn meegenomen;
 - c. paragraaf 3.7.8, voor zover die alleen worden verricht ter ondersteuning van verkoop aan particulieren;
 - d. paragraaf 3.8.4, voor zover die alleen bestaan uit het herstellen van ruitschade of het onderhouden of vervangen van banden; en e. paragraaf 3.8.6, voor zover die alleen worden verricht voor vervoer van of naar particulieren.

Categorie 2

Bouw- en sloopactiviteiten als bedoeld in het Bbl, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:

- a. artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten;
- b. artikel 4.6, tweede lid, onder c; of
- c. artikel 4.16, eerste lid.

Categorie 3

Omgevingsplanactiviteiten, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten, voor zover gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn op grond van:

- a. artikel 4.6, tweede lid, onder a, voor zover het gaat om omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten;
- b. artikel 4.6, tweede lid, onder c; of
- c. artikel 4.16, eerste lid.

Categorie 4

Omgevingsplanactiviteiten van provinciaal belang, bestaande uit milieubelastende-, bouw- of sloopactiviteiten.

Categorie 5

Het bedrijfsmatig verwijderen van asbest als bedoeld in bijlage I bij het Bbl en asbesthoudende producten uit bouwwerken, en het bedrijfsmatig opruimen van asbest als bedoeld in bijlage I bij het Bbl en asbesthoudende producten vrijgekomen als gevolg van een incident.

Categorie 6

Activiteiten met stoffen, preparaten, producten en toestellen waarover regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer, voor zover deze worden verricht in samenhang met een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal.

Categorie 7

Bedrijfsmatige activiteiten met betrekking tot:

- afvalstoffen;
- vuurwerk als bedoeld in bijlage I bij het Bal en explosieven voor civiel gebruik;
- secundaire grondstoffen; en
- andere milieugevaarlijke stoffen.

Categorie 8

Het in stand houden van bouwwerken voor zover daarover regels zijn gesteld in artikel 3.84 van het Bbl.

MODEL MANDAATBESLUIT

MANDAATBESLUIT OMGEVINGSDIENST [naam omgevingsdienst]

Besluit van het college van [burgemeester en wethouders van] [naam gemeente] [OF] [gedeputeerde staten van] [naam provincie] en [de burgemeester van] [naam gemeente] [OF] [commissaris van de koning van] [naam provincie] houdende de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan de directeur van de [naam omgevingsdienst] (Mandaatbesluit [naam omgevingsdienst])

Het college van [burgemeester en wethouders van] [naam gemeente] [OF] [gedeputeerde staten van] [naam provincie] en [de burgemeester van] [naam gemeente] [OF] [commissaris van de koning van] [naam provincie], ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft;

Gelet op het bepaalde in afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht, de [Gemeentewet] OF [Provinciewet], de Gemeenschappelijke Regeling [naam gemeenschappelijke regeling];

besluiten:

vast te stellen het Mandaatbesluit Omgevingsdienst [naam omgevingsdienst] 2024

Artikel 1 - Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

1. **burgemeester:** burgemeester van [naam gemeente]; [OF] 1. **commissaris:** commissaris van de koning van [naam provincie];
2. **college:** college van [burgemeester en wethouders van] [naam gemeente] [OF] [gedeputeerde staten van] [naam provincie];
3. **directeur:** directeur van [naam omgevingsdienst];
4. **machtiging:** bevoegdheid om in naam van het college of [de burgemeester] [OF] [de commissaris] feitelijke handelingen te verrichten die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn;
5. **mandaatgever:** bestuursorgaan dat met dit besluit mandaat verleent aan de directeur;
6. **omgevingsdienst:** openbaar lichaam [naam omgevingsdienst];
7. **ondermachtiging:** door de gemachtigde op zijn beurt verlenen van machtiging aan een ander;
8. **ondermandaat:** door de gemandateerde op zijn beurt verlenen van mandaat aan een ander;
9. **ondervolmacht:** door de gevolmachtigde op zijn beurt verlenen van volmacht aan een ander;
10. **raad:** [gemeenteraad van] [naam gemeente] [OF] 10. **provinciale staten:** [provinciale staten van] [naam provincie];
11. **volmacht:** bevoegdheid om in naam van het college of [de burgemeester] [OF] [de commissaris] privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten.

Artikel 2 - Mandaat, volmacht en machtiging

1. Het college en de [burgemeester] [OF] [commissaris], ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft:
 - a. verleent mandaat aan de directeur voor het uitoefenen van de bevoegdheden
 - b. verleent machtiging en volmacht aan de directeur voor het verrichten van feitelijke handelingen en

privaatrechtelijke rechtshandelingen, en

- c. bepaalt dat brieven en besluiten namens het bestuursorgaan kunnen worden getekend, voor zover de bevoegdheid of handeling is genoemd in de bijlage bij dit besluit en de uitoefening daarvan noodzakelijk is voor het verrichten van de taken van de omgevingsdienst.
2. De directeur kan voor de bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en voor de handelingen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, schriftelijk ondermandaat, ondervolmacht en ondermachtiging verlenen aan functionarissen die werkzaam zijn voor de omgevingsdienst.
3. Wat in dit besluit is bepaald met betrekking tot mandaat is van overeenkomstige toepassing op volmacht en machtiging en op ondermandaat, ondervolmacht en ondermachtiging.
4. Bij de ondertekening, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, wordt aangegeven dat die ondertekening plaatsvindt namens het college of [burgemeester] [OF] [commissaris].

Artikel 3 – Wettelijke kaders en beleid

1. De directeur oefent de gemandateerde bevoegdheden uit binnen de kaders van daarvoor geldende regelgeving en vastgesteld beleid.
2. Indien regelgeving en beleid als bedoeld in het eerste lid wordt vastgesteld of gewijzigd door mandaatgever, dan wordt over het voornemen daartoe overlegd met de directeur.
3. De mandaatgever zorgt ervoor dat de omgevingsdienst beschikt over het beleid als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4 – Instructies

Instructies van de mandaatgever aan de directeur worden schriftelijk en tijdig gegeven.

Artikel 5 – Informeren en afstemmen

1. Voordat een bevoegdheid, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, wordt uitgeoefend, wordt overlegd met de mandaatgever, wanneer die uitoefening:
 - a. afwijkt van een door de mandaatgever gegeven instructie;
 - b. naar verwachting grote politieke of maatschappelijke gevolgen kan hebben; of
 - c. mogelijk tot aansprakelijkstelling van [de gemeente] [OF] [de provincie] kan leiden.
2. Als de directeur het verleende mandaat in een bepaald geval niet wenst uit te oefenen, of de mandaatgever het gegeven mandaat in een bepaald geval intrekt, informeert de mandaatgever [de raad] [OF] [provinciale staten] hierover.

Artikel 6 - Overgangsrecht

Op de uitoefening van bevoegdheden op grond van het overgangsrecht bij de Omgevingswet, in samenhang met het recht zoals dit gold voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, blijft voor de duur van dat overgangsrecht, het mandaatbesluit [naam oud mandaatbesluit waarin mandaat onder oud recht (Wabo) is geregeld] van toepassing.

Artikel 7 – Intrekking

1. Het besluit [naam oud mandaatbesluit direct voorafgaand aan vaststelling onderhavig besluit] wordt ingetrokken.
2. [FACULTATIEF] Alle eerder genomen besluiten waarin algemeen mandaat is verleend aan de directeur worden ingetrokken.

Artikel 8 – Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van [datum].

Artikel 9 Citeerwijze

Dit besluit wordt aangehaald als: “ [naam mandaatbesluit]”

Aldus besloten in de vergadering van het college van [burgemeester en wethouders] [OF] [gedeputeerde staten] van [naam gemeente] [OF] [naam provincie] d.d. [datum vergadering] en door [de burgemeester van [naam gemeente]] [OF] [de commissaris van de koning van [naam provincie]].

[locatie],

[Het college van burgemeester en wethouders van [naam gemeente]] [OF]

[Het college van gedeputeerde staten van [naam provincie]],

de secretaris,

[de burgemeester] [OF] [de Commissaris van de Koning],

[naam secretaris]

[naam burgemeester] [OF] [naam Commissaris van de Koning]

[De burgemeester van [naam gemeente]] [OF]

[De commissaris van de Koning van [naam provincie]].

[naam burgemeester] [OF] [naam Commissaris van de Koning]

Toelichting model mandaatbesluit omgevingsdiensten - gemeente

Algemeen

Omgevingsdiensten zijn professionele uitvoeringsorganisaties, die samen met gemeenten en provincies werken aan de uitvoering van taken op het gebied van de fysieke leefomgeving, waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De omgevingsdienst is een gemeenschappelijke regeling waar de verschillende overheden in het werkgebied van de omgevingsdienst aan deelnemen en taken opdragen. Teneinde de omgevingsdienst in staat te stellen deze taken uit te voeren, geven de deelnemende gemeenten en provincies een mandaat om namens het relevante bestuursorgaan besluiten te nemen, volmacht om namens de rechtspersoon waartoe het bestuursorgaan behoort overeenkomsten aan te gaan en een machtiging om namens de rechtspersoon waartoe het bestuursorgaan behoort feitelijke handelingen te verrichten.

De bestaande mandaatbesluiten variëren enorm. Dat heeft de adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), ook wel de commissie Van Aartsen, als knelpunt geïdentificeerd. De commissie Van Aartsen heeft daarom onder meer geadviseerd om te zorgen voor een versterking van de positie van de directeur van de omgevingsdienst door een verplicht uniform mandaat. Met dit model mandaatbesluit – dat is opgesteld in samenwerking met AKD – wordt beoogd om deze uniformiteit aan te brengen en de slagvaardigheid van omgevingsdiensten te waarborgen.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet (hierna: de 'Ow') inwerking getreden. Daarmee zijn de regels over de fysieke leefomgeving verzameld in één wet. Dat noodzaakt ook een herziening van de bestaande mandaatbesluiten. Ook zorgt de stelselwijziging van de Ow ervoor dat de regels soms inhoudelijk anders zijn komen te luiden en werken. De Ow bundelt namelijk niet alleen regels uit verschillende wetten, maar brengt ook inhoudelijk en procedurele wijzigingen aan. Daarnaast vindt een decentralisatieslag plaats. In plaats van het Rijk, is de gemeente onder de Ow regelgever over bepaalde onderwerpen die voorheen in rijksregels waren vastgelegd. Om al deze redenen dient het mandaatbesluit waarmee de gemeenten en provincies taken aan de omgevingsdienst mandateren ook inhoudelijk herijkt te worden.

Gemeenschappelijke regeling

De omgevingsdienst is bij gemeenschappelijke regeling ingesteld. Verschillende gemeenten uit de omgeving en de provincie zijn deelnemer van de regeling. De omgevingsdienst voert taken uit in mandaat en onder verantwoordelijkheid van betreffende provincie en gemeenten. Deze taken en bevoegdheden dienen aan de omgevingsdienst gemandateerd te worden. Dat mandaat dient te voldoen aan de eisen uit afdeling 10.1.1 Algemene wet bestuursrecht (hierna: de 'Awb').

Reikwijdte mandaat

Het juridisch kader voor mandaat vindt zijn grondslag in afdeling 10.1.1 Awb. Artikel 10:1 Awb bepaalt wat onder mandaat moet worden verstaan: dit betreft de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. Bij mandaat gaat het in dit geval dus om de bevoegdheid van de omgevingsdienst om in naam van het college van burgemeesters en wethouders (hierna: het 'college') te besluiten.

Artikel 10:2 Awb regelt het rechtsgevolg van het mandaat: een door de omgevingsdienst binnen de grenzen van zijn bevoegdheid genomen besluit, blijft gelden als een besluit van het college. In het verlengde van deze bepaling geeft artikel 10:7 Awb weer dat het college uiteindelijk te allen tijde bevoegd blijft om de aan de omgevingsdienst gemandateerde bevoegdheid uit te oefenen. Daarbij past dat het college het mandaat op grond van artikel 10:8, lid 1, Awb ook weer te allen tijde kan intrekken. Daar onderscheidt mandaat zich van de

rechtsfiguren delegatie en attributie: bij mandaat worden geen bevoegdheden aan de omgevingsdienst overgedragen, maar voeren omgevingsdiensten de taken onder verantwoordelijkheid van het college uit. Een door de omgevingsdienst genomen besluit, geldt daarom als een besluit van het college (artikel 10:2 Awb).

Grenzen van mandaat

De grenzen van het mandaat vloeien voort uit artikel 10:3 en 10:6 Awb. Artikel 10:3 bepaalt in welke gevallen mandaat geheel niet mogelijk is. Artikel 10:6 Awb bepaalt aan welke voorwaarden de gemandateerde zich bij de uitoefening van het mandaat te houden heeft. Op de voorwaarden die aan het mandaat kunnen worden verbonden, wordt ingegaan in de artikelsgewijze toelichting op artikel 4 (instructies).

Eén van de categorieën waarin mandaat is uitgesloten, is de bevoegdheid tot het beslissen op een bezwaarschrift door dezelfde persoon die het primaire besluit genomen heeft (artikel 10:3, lid 3, Awb). Dit betekent niet dat de bevoegdheid tot het nemen van de beslissing op bezwaar in zijn geheel niet gemandateerd kan worden, maar deze beslissing kan niet worden genomen door degene die het primaire besluit waartegen het bezwaar zich richt krachtens mandaat genomen heeft (zie bijvoorbeeld ABRvS 5 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:26 en ABRvS 26 april 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1223; zie ook ABRvS 1998, ECLI:NL:RVS:1998:ZF3426, AB 1998, 287 m.nt. F.C.M.A. Michiels). Dus: als een functionaris van de afdeling vergunningverlening het primaire besluit in ondermandaat neemt, dan kan de directeur van de omgevingsdienst in mandaat op het bezwaar beslissen. Andersom is dit echter niet toegestaan. Evenmin is toegestaan dat de directeur van de omgevingsdienst zowel het primaire besluit als de beslissing op bezwaar in mandaat neemt. In dat kader merken wij op dat in het mandaatbesluit zowel de bevoegdheid tot het nemen van het primaire besluit als de beslissing op bezwaar worden gemandateerd aan de directeur. De directeur zal gelet hierop dus in ieder geval altijd het primaire besluit moeten ondermandateren om niet in strijd met artikel 10:3, lid 3, Awb te handelen bij het in mandaat nemen van de beslissing op bezwaar.

Indien de mogelijkheid voor mandaat niet is uitgesloten, dan geeft de Awb enkele voorwaarden waar het mandaat aan moet voldoen:

- *Algemeen mandaat of per geval.* Mandaat kan op grond van artikel 10:5, lid 1, Awb in algemene zin worden verleend of voor een bepaald geval. Deze regeling voorziet in het verlenen van een algemeen mandaat aan omgevingsdiensten. Een algemeen mandaat moet volgens artikel 10:5, lid 2, Awb altijd schriftelijk worden verleend. Naast het mandaat waar het mandaatbesluit in voorziet, kan het college/de burgemeester ook bij afzonderlijk besluit mandaat verlenen. Bij een afzonderlijk besluit door het college of aanvullend mandaat kan het bepaalde in dit besluit van overeenkomstige toepassing worden verklaard.
- *Instemming directeur omgevingsdienst.* Indien de gemandateerde – zoals in het geval van de directeur van de omgevingsdiensten – niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever, dan verdient de mandaatverlening de instemming van de gemandateerde (artikel 10:4, lid 1, Awb bepaalt dat). De directeur van de omgevingsdienst dient dus altijd met het mandaat in te stemmen. Instemming kan ook blijken uit de feitelijke uitoefening van het mandaat (ABRvS 14 februari 2007, ECLI:NL:RVS:2007:AZ8450).
- *Bekendheid college.* Een krachtens een mandaat genomen besluit moet vermelden dat het besluit namens het college genomen is (artikel 10:10 Awb).

Een correcte naleving van het mandaat voorkomt dat besluiten onbevoegd genomen worden. Wordt een besluit genomen over een onderwerp dat buiten de bevoegdheid ligt of worden de grenzen van het mandaat overschreden, dan kan sprake zijn van een onbevoegd genomen besluit. Het gevolg van een onbevoegd

genomen besluit kan zijn dat dit in rechte wordt vernietigd. Wel bestaat de mogelijkheid voor de mandaatgever om dit besluit achteraf te bekrachtigen. In dat geval kan het gebrek in de meeste gevallen worden gepasseerd (artikel 6:22 Awb; zie bijvoorbeeld ABRvS 2 april 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1230).

Structuur mandaatbesluit

Dit mandaatbesluit bestaat uit een besluit en een lijst. Uit de lijst blijken de specifieke taken en bevoegdheden die door het college aan de omgevingsdienst gemandateerd worden. Individuele taken, bevoegdheden en processen staan aangegeven in de lijst, die in het mandaatbesluit als 'bijlage' wordt aangeduid. De adviserende rol van omgevingsdiensten bij meervoudige aanvragen blijven ook bij de omgevingsdiensten berusten, maar komen niet in de lijst terug, omdat dit geen te mandateren bevoegdheid betreft.

Uitgangspunten mandaatbesluit

Aan dit mandaatbesluit liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- *Lean and mean.* In het mandaatbesluit wordt niets geregeld wat al in de Awb is geregeld (of gedefinieerd), dan wel vanzelfsprekend is. Definities, maar ook onverenigbaarheden, die dus volgen uit de Awb worden niet opgenomen in het mandaatbesluit zelf.
- *Gesloten regeling.* Dit mandaatbesluit betreft een gesloten regeling. De omgevingsdienst krijgt alleen de bevoegdheden waar specifiek mandaat, volmacht of een machtiging voor wordt verleend.
- *Volledige proceslijn.* Uitgangspunt voor het mandaatbesluit is dat de omgevingsdienst onafhankelijk moet kunnen opereren. Zij is namelijk bij uitstek degene met de deskundigheid in huis over de taken met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Voor zover uit de lijst volgt dat de directeur voor een bevoegdheid mandaat wordt verleend, geldt dat de directeur voor die bevoegdheid volledige beslisbevoegdheid toekomt, tenzij anders is aangeduid. Dit uitgangspunt is neergelegd in artikel 2 van de lijst. Onder de volledige proceslijn wordt verstaan: het voorbereiden en nemen van besluiten (artikel 2.1 van de lijst), het houden van toezicht en het handhaven (artikelen 2.2 t/m 2.4 van de lijst) en het voeren van procedures (artikel 2.5 van de lijst). Dit betekent dat de omgevingsdienst – wanneer een taak aan haar gemandateerd wordt – in beginsel bevoegd is om de besluitvorming voor te bereiden, op de aanvraag te beslissen, het besluit te handhaven en over dit alles zo nodig te procederen. Het mandaatbesluit voorziet in de noodzakelijke bevoegdheden (bestuursrechtelijk en civielrechtelijk) voor het gehele proces (van besluitvorming, toezicht tot en met het onherroepelijk worden van het besluit en de invordering van eventuele bestuursrechtelijke geldschulden).
- *Mandaat, volmacht én machtiging.* In het mandaatbesluit wordt niet alleen voorzien in een mandaat voor omgevingsdiensten (door het college), maar ook in een volmacht en machtiging (verleend door de burgemeester). Omgevingsdiensten zullen (bijvoorbeeld bij de toepassing van bestuursdwang) immers niet alleen bestuursrechtelijke besluiten moeten nemen (via mandaat), maar ook overeenkomsten moeten sluiten met aannemers (via volmacht) en feitelijke handelingen moeten verrichten ten laste van de opdrachtgever (via machtiging). Het mandaatbesluit voorziet in het verlengde hiervan ook in de mogelijkheid voor ondermandaat en ondervolmacht.
- *Mandaat aan de directeur, vrijheid om onder te mandateren:* het mandaatbesluit voorziet in het mandateren van de directeur van de omgevingsdienst. Het alternatief was het verlenen van mandaat aan het Algemeen Bestuur (AB) of Dagelijks Bestuur (DB) van de omgevingsdienst. Er is voor mandaatverlening aan de directeur van de omgevingsdienst gekozen omdat dit het meest praktisch en

meest zuiver is. Praktisch omdat de directeur belast is met de organisatie van de omgevingsdienst en dus het beste in staat is om te bepalen wie binnen de omgevingsdienst welke taken en bevoegdheden moet uitvoeren. Daarnaast is mandaat aan de directeur van de omgevingsdienst praktisch vanwege de frequentie waarmee het AB en DB vergadert, ter voorkoming van overbelasting van het AB en DB en het versnellen van besluitvormingsprocedures. Mandaat aan de directeur van de omgevingsdienst is verder juridisch het meest zuiver omdat de directeur geen lid zal zijn van een van de mandaatgevers van de omgevingsdienst. Het mandaatbesluit voorziet niet in bijzondere voorschriften voor ondermandaat. Dat is een bewuste keuze. Het is aan de directeur om te bepalen hoe de omgevingsdienst wordt georganiseerd en bij het streven naar onafhankelijkheid van de omgevingsdienst past niet dat de mandaatgever bepaalt wat de directeur daarbij wel en niet mag. Wel betekent dit dat de directeur bij het ondermandateren telkens aandacht zal moeten hebben voor de mandaatsverboden in de Awb. Zo zal de directeur er bijvoorbeeld voor moeten waken dat niet dezelfde persoon het primaire besluit én de beslissing op bezwaar in ondermandaat neemt.

- *Standaardtaken en aanvullende taken:* In het mandaatbesluit wordt onderscheid gemaakt tussen standaardtaken (artikel 3 van de lijst) en aanvullende taken (artikel 4 van de lijst).
 - *Standaardtaken.* Artikel 18.22 Ow in combinatie met 13.12 Ob schrijft wettelijk voor dat de 'basistaken' door gemeenten en provincies in ieder geval aan omgevingsdiensten gemandateerd moeten worden. Tot de basistaken behoren onder meer de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu, het beoordelen van meldingen en het nemen van beschikkingen met maatwerkvoorschriften of gelijkwaardige maatregelen. Ook behoren tot de basistaken het toezicht op de naleving van die omgevingsvergunningen en van algemene milieuregels en het voorbereiden van handhavingsbeschikkingen voor deze activiteiten. De taken laten zich zeer specifiek omschrijven en luisteren nauw. Om die reden – en om zo nauw mogelijk bij de wettekst aan te sluiten – is ervoor gekozen de basistaken 'beleidsneutraal' uit het Ob in de mandaatlijst over te nemen. Het is belangrijk om hier te vermelden dat is voorzien in de volledige beslisbevoegdheid voor de basistaken. Daardoor voorziet het mandaatbesluit in feite in een uitbreiding van de wettelijke basistaken. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Een wettelijke basistaak is het voorbereiden van de beslissing op een aanvraag voor de milieubelastende activiteit. In het mandaatbesluit (zie artikel 3 in samenhang met artikel 2 van de lijst) wordt echter (onder meer) ook voorzien in de bevoegdheid om op die aanvraag te beslissen, alsmede in de bevoegdheid om op het bezwaar tegen dat besluit te beslissen. Daarmee wordt de wettelijke basistaak in feite uitgebreid. Dit is een bewuste keuze.
 - *Aanvullende taken.* Tot de aanvullende taken (artikel 4 van de lijst) behoren de taken die gemeenten aan de omgevingsdienst kunnen overdragen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld het voorbereiden van milieueffectenrapportages, besluitvorming die samenhangt met de Wet milieubeheer en asbest (niet enkel bedrijfsmatig, maar in alle gevallen). De aanvullende taken in de lijst geven gemeenten knoppen om aan te draaien: sommige bevoegdheden kunnen gemandateerd worden en anderen geschrapt.

Verantwoording

Verantwoording is onlosmakelijk met mandaat verbonden. Omdat het college als mandaatgever uiteindelijk verantwoordelijk is, dient de directeur van de omgevingsdienst verantwoording af te leggen aan het college over de in mandaat uitgevoerde taken en bevoegdheden. Desgevraagd is de directeur gehouden alle informatie aan

het college terzake van de uitoefening van zijn mandaat te verschaffen (artikel 10:6, lid 2, Awb). Dit geldt ook voor de ondergemandateerde.

Artikelsgewijs

Artikel 1 – Begripsbepalingen

Dit artikel bevat een omschrijving van de begrippen die in het mandaatbesluit worden gebruikt. Uitgangspunt in dit mandaatbesluit is dat bepalingen uit Awb niet herhaald worden ('lean and mean'). Dat geldt ook voor de begripsbepalingen die omschreven worden. In het mandaatbesluit wordt niets geregeld wat al in de Awb is geregeld (of gedefinieerd), dan wel vanzelfsprekend is. Definities, maar ook onverenigbaarheden, die volgen uit de Awb, worden niet in het mandaatbesluit zelf opgenomen. Indien nodig volgen verwijzingen naar de Awb uit deze toelichting.

Artikel 2 – Mandaat, volmacht en machtiging

Mandaat kan plaatsvinden aan een met name genoemd persoon of aan een bepaalde functie. Artikel 2, lid 1, van het mandaatbesluit – wat in feite de kern van het mandaatbesluit vormt – bepaalt dat het college mandaat, volmacht en machtiging verleent aan de directeur van de omgevingsdienst. Dit voor het uitoefenen van de bevoegdheden genoemd in de als bijlage bij dit besluit opgenomen lijst, voor zover de uitoefening van deze bevoegdheden noodzakelijk is voor het verrichten van de taken van de omgevingsdienst.

Dit mandaatbesluit kent het mandaat dus toe aan de directeur van de omgevingsdienst. De directeur is immers belast met de organisatie van de omgevingsdienst. Het mandaatbesluit voorziet niet in voorschriften over hoe en wanneer de directeur kan ondermandateren (of ondervolmacht of ondermachtiging kan verlenen). Het is aan de directeur hoe hij de taak of bevoegdheid binnen de omgevingsdienst door anderen laat uitoefenen en de bevoegdheid wenst vorm te geven.

Mandaat, volmacht en machtiging

In het mandaatbesluit wordt niet alleen voorzien in een mandaat voor omgevingsdiensten (door het college), maar ook in een volmacht en machtiging (verleend door de burgemeester). De regeling ziet dus zowel op mandaat, volmacht én vertegenwoordiging. Omgevingsdiensten zullen (bijvoorbeeld bij de toepassing van bestuursdwang) immers niet alleen bestuursrechtelijke besluiten moeten nemen (via mandaat). Zij zullen ook overeenkomsten moeten sluiten met aannemers (via volmacht) en feitelijke handelingen moeten verrichten ten laste van de opdrachtgever (via machtiging). Het mandaatbesluit voorziet daarvoor ook in de mogelijkheid voor ondermandaat en ondervolmacht.

Volmacht is geregeld in artikel 3:60 van het Burgerlijk Wetboek en verder. Volmacht betreft de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van een deelnemer bij privaatrechtelijke rechtshandelingen. In dit mandaatbesluit wordt onder volmacht tevens de bevoegdheid begrepen tot het verrichten van de noodzakelijke feitelijke handelingen in het kader van de voorbereiding en uitvoering van een in volmacht verrichte privaatrechtelijke rechtshandeling.

Onder machtiging wordt de bevoegdheid begrepen tot het verrichten van de feitelijke handelingen welke niet onder de definitie van mandaat of volmacht vallen. In het vervolg van deze toelichting wordt verder uitsluitend over mandaat gesproken, tenzij er specifiek aanleiding is om over volmacht of machtiging te spreken. Artikel 10:12 Awb verklaart de afdeling over mandaat (10.1.1) van overeenkomstige toepassing indien een bestuursorgaan aan een ander, werkzaam onder zijn verantwoordelijkheid, volmacht verleent tot het verrichten

van privaatrechtelijke rechtshandelingen, of machtiging verleent tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.

Artikel 10:12 Awb bepaalt dat de afdeling van overeenkomstige toepassing is indien een bestuursorgaan een ander, werkzaam onder zijn verantwoordelijkheid, volmacht verleent tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, of machtiging verleent tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn. Artikel 2, lid 3, van het mandaatbesluit bepaalt dat wat er in het mandaatbesluit is bepaald met betrekking tot mandaat van overeenkomstige toepassing is op ondermandaat, volmacht, machtiging, ondervolmacht en ondermachtiging.

Ondermandaat

Artikel 2, lid 2, bepaalt dat de directeur bevoegd is voor de aangelegenheden in het eerste lid schriftelijk ondermandaat, ondervolmacht en ondermachtiging te verlenen aan functionarissen die werkzaam zijn voor de omgevingsdienst. Een ondermandaat vormt een afzonderlijk besluit (artikel 1:3 Awb) dat op de wettelijke wijze bekend dient te worden gemaakt.

Er is in het mandaatbesluit geen bepaling opgenomen over (ondermandatering aan) de plaatsvervangend directeur. Dit is iets wat de omgevingsdienst zelf intern moet regelen. De plaatsvervanger valt immers vanzelf binnen de reikwijdte van het mandaatbesluit, mits deze plaatsvervanger formeel schriftelijk als zodanig is aangewezen.

Artikel 3 – Wettelijke kaders en beleid

Omgevingsdiensten zijn uitvoeringsorganisaties. Het vaststellen van beleidskaders en beleidsregels wordt dan ook voorbehouden aan de gemeentelijke bestuursorganen. Artikel 3, lid 1, van het mandaatbesluit bepaalt dat de directeur bij de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden tevens het met betrekking tot die bevoegdheden vastgestelde regelgeving en beleid betreft. Hierbij kan het gaan om beleid, maar ook handhavingsstrategieën, relevante wijzigingen in het omgevingsplan en lokaal vastgestelde verordeningen. Al deze regels kunnen relevant zijn voor de in mandaat uit te oefenen taak of bevoegdheid. Indien regelgeving en beleid als bedoeld in het eerste lid wordt vastgesteld of gewijzigd door mandaatgever, dan geldt op grond van artikel 3, lid 2, dat het voornemen daartoe eerst met de directeur wordt overlegd. Het college zorgt er vervolgens voor dat de directeur beschikt over het beleid als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4 – Instructies

Een eenmaal verleend mandaat kan worden begrensd door de instructiebevoegdheid uit artikel 10:6 Awb. Op grond hiervan kan de mandaatgever de gemandateerde per geval of in het algemeen instructies geven ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid. De instructie is vormvrij. Zo kan ervoor worden gekozen om een instructie per gemandateerde bevoegdheid te geven of kunnen deze enkel een intern karakter hebben. Een begrenzing bevindt zich in het rechtszekerheidsbeginsel. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een mandaatbesluit waarbij de omvang van het mandaat wordt overgelaten aan de gemandateerde. Een mandaatbesluit waarbij het aan de gemandateerde wordt overgelaten om te bepalen welke zaken politiek gevoelig zijn, komt in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel (ABRvS 26 juni 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE4636, JB 2002/230; ABRvS 6 augustus 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AI0781, JB 2003/309).

De gemandateerde dient de mandaatgever op grond van artikel 10:6, lid 2, Awb inlichtingen te verschaffen over de uitoefening van de bevoegdheid. Artikel 4 van het mandaatbesluit bepaalt dat instructies van de mandaatgever aan de directeur op schrift worden gesteld en tijdig worden gegeven.

Artikel 5 – Informeren en afstemmen

Naast de uitoefening van de gemandateerde taken, kan de omgevingsdienst de gemeente ook adviseren over niet gemandateerde bevoegdheden. Indien zich een situatie voordoet waarbij de gemeente anders wenst te besluiten of voornemens is af te wijken van het advies van de omgevingsdienst (denk bijvoorbeeld aan de beoordeling van een vergunningaanvraag of de te nemen handhavingsinterventie) dan vindt daarover overleg plaats.

Artikel 5, lid 1, van het mandaatbesluit bepaalt dat voorafgaand aan de uitoefening van een bevoegdheid waarvoor in dit besluit mandaat is verleend, in bepaalde gevallen eerst overleg wordt gepleegd met het college. Hierbij kan het gaan om drie gevallen. Het eerste geval betreft indien de uitoefening afwijkt van een door de mandaatgever gegeven instructie (sub a). Het tweede geval wanneer de uitoefening naar verwachting grote politieke of maatschappelijke gevolgen kan hebben (sub b). Het derde geval is wanneer voorzien wordt dat de uitoefening tot aansprakelijkstelling van de gemeente zal leiden (sub c). Het overleg is gericht op het bereiken van overeenstemming.

Het college treedt op grond van artikel 5, lid 2, in overleg met de directeur indien de mandaatgever het voornemen heeft om anders te besluiten dan het voorgenomen besluit van de omgevingsdienst. Indien dit overleg niet leidt tot het afzien van het voornemen van de mandaatgever, dan informeert het college de raad over het advies van de omgevingsdienst. Het is aan het college om te bepalen hoe het de raad informeert.

Artikel 6 – Overgangsrecht

Artikel 6 regelt het overgangsrecht. Op de uitoefening van bevoegdheden op grond van het overgangsrecht bij de Ow, in samenhang met het recht zoals dit gold voor inwerkingtreding van de Ow, blijft het oude mandaatbesluit van voor de Omgevingswet van toepassing. Daaronder vallen ook de regelingen die voor de inwerkingtreding van de voorlaatste regeling golden. Het overgangsrecht in de Ow voorziet er indien nodig in dat het oude recht blijft gelden tot anders bepaald wordt. Hiermee wordt niet enkel het overgangsrecht uit hoofdstuk 22 van de Ow bedoeld, maar breder: ook het overgangsrecht dat is opgenomen in bijvoorbeeld de AMvB's, Invoerings- en Aanvullingswetten/besluiten.

Artikel 7 – Intrekking

Vanaf de inwerkingtreding worden alle eerder genomen besluiten waarin algemeen mandaat aan de directeur is verleend ingetrokken – artikel 10:8, lid 2, Awb schrijft voor dit schriftelijk dient te gebeuren.

Artikel 8 – Inwerkingtreding

Artikel 8 bepaalt wanneer het besluit in werking treedt.

Een schriftelijk verleend algemeen mandaat is een besluit van algemene strekking dat overeenkomstig artikel 3:42 Awb bekend moet worden gemaakt. Het college moet zorgdragen voor een geschikte wijze van bekendmaking, bijvoorbeeld via een (elektronisch) Gemeenteblad of in een huis-aan-huisblad. Niet bekendgemaakte mandaatbesluiten treden niet in werking, voordat ze zijn bekendgemaakt. Bij de bekendmaking dient de mogelijkheid van bezwaar en beroep vermeld te worden.

Artikel 9 – Citeerwijze

Artikel 9 bepaalt hoe het mandaatbesluit wordt aangehaald. Het mandaatbesluit wordt afgesloten met de datum waarop het mandaatbesluit is vastgesteld en de ondertekening. Artikel 10:11 Awb bepaalt dat een

bestuursorgaan kan bepalen dat door hem genomen besluiten namens hem kunnen worden ondertekend. In dat geval moet uit het besluit blijken, dat het door het bestuursorgaan zelf is genomen.

Toelichting op lijst

Totstandkoming basistaken en plustaken omgevingsdiensten

Bij de invoering van de wettelijke grondslag voor omgevingsdiensten met de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: de 'Wet VTH') was het primaire doel van de oprichting van omgevingsdiensten vooral gericht op het bundelen van kennis en deskundigheid voor het houden van toezicht op inrichtingen in de zin van het Besluit risico's zware ongevallen (hierna: 'Brzo') en de Richtlijn industriële emissies (2010/75/EU, hierna: 'IPPC'). Het takenpakket van omgevingsdiensten is daarna langzaam maar gestaag uitgebreid. Door de wetgever zijn de taken opgenomen waarvan werd aangenomen dat deze in ieder geval behoorden tot het 'basispakket' van de omgevingsdiensten in de wet vastgelegd (destijds artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht). Het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten dienen ervoor te zorgen dat deze taken, voor zover zij bevoegd gezag zijn, in ieder geval door een omgevingsdienst worden uitgevoerd.

Het pakket aan basistaken is tot stand gekomen naar aanleiding van een in 2009 gesloten 'package deal' van onder meer het Rijk, IPO en VNG. Tot het basispakket behoren bijvoorbeeld de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu, het beoordelen van meldingen met betrekking tot inrichtingen, het nemen van beschikkingen met maatwerkvoorschriften of gelijkwaardige maatregelen, maar ook het toezicht op de naleving van die omgevingsvergunningen en algemene milieuregels en het voorbereiden van handavingsbeschikkingen. Het takenpakket van de omgevingsdiensten is daarna langzaam uitgebreid en in omvang toegenomen, iets waar de Wet VTH nadrukkelijk ruimte voor liet. Het feit dat bepaalde taken in het basispakket waren opgenomen, sloot namelijk niet uit dat gemeente en provincies de omgevingsdiensten konden mandateren tot uitvoering van aanvullende 'plustaken'. In de praktijk werden door sommige bestuursorganen in dat kader onder meer taken op het gebied van asbest en natuur aan omgevingsdiensten gemandateerd. Omdat er met de Wet VTH geen bevoegdheidstoedeling aan omgevingsdiensten plaatsvond, dienden deze taken door het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten aan omgevingsdiensten gemandateerd te worden, binnen de grenzen van afdeling 10.1.1 Awb.

Artikel 18.21 Ow bepaalt dat de colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten voor een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak voor die regio, regio's of kring een omgevingsdienst instellen. De grondslag voor basistaken komt terug in artikel 18.22 Ow: dit artikel bepaalt dat bij Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: 'AMvB') wordt vastgesteld welke taken tot de uitvoeringstaak en de handhavingstaak aan een omgevingsdienst worden opgedragen. Uitgangspunt is dat de overheveling van basistaken naar de Ow beleidsneutraal plaatsvindt. Dit betekent dat er in beginsel geen inhoudelijke, beleidsmatige veranderingen ten opzichte van het huidige basistakenpakket voorgesteld.

Basistaken

De basistaken van omgevingsdiensten hebben in de Ow een plaats gekregen in paragraaf 13.2.3 van het Omgevingsbesluit (hierna: het 'Ob'). In artikel 13.12 van het Ob is het basispakket van de omgevingsdiensten opgenomen. Artikel 13.12, lid 1, van het Ob bepaalt voor welke taken het college van burgemeesters en wethouders en gedeputeerde staten ervoor moeten zorgen dat deze door de omgevingsdienst worden verricht. Het gaat om zes categorieën (a t/m f), die gekoppeld worden aan één of meerdere categorieën die worden opgesomd in bijlage VI van het Ob. Het gaat bijvoorbeeld om het voorbereiden van beslissingen op een

aanvraag om een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 en 19 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: het 'Bal'). Dit met uitzondering van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en behoudens de gevallen in categorie 1 lid 2 (artikel 13.12, lid 1 onder a, Ob). Deze uitzonderingen vallen, net als de toepassing van de Wet Bibob, niet in het basispakket.

Artikel 18.22, lid 2, Ow bepaalt dat bij AMvB omgevingsdiensten kunnen worden aangewezen waaraan met uitsluiting van andere omgevingsdiensten de uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak wordt opgedragen voor activiteiten met betrekking tot IPPC- (onder a) en Brzo-inrichtingen (onder b). Het gaat hier om de omgevingsdiensten Groningen, Regio Nijmegen, Noordzeekanaalgebied, DCMR Milieudienst Rijnmond, Midden- en West-Brabant en RUD Zuid-Limburg (bijlage VII Ob). Voor deze omgevingsdiensten geldt dus een aantal extra specifiek te mandateren bevoegdheden. Dit sluit aan bij het huidige stelsel uit de Wet VTH waarin zes gespecialiseerde omgevingsdiensten zijn aangewezen om toezicht te houden op complexe en risicovolle bedrijven.

Zoals gezegd is het uitgangspunt dat de overheveling van basistaken naar de Ow beleidsneutraal plaatsvindt. Toch worden in de toelichting op het Invoeringsbesluit Ow op vijf punten wijzigingen opgesomd die zich in het basispakket voordoen, die samenhangen met de wijziging van de systematiek aan wet- en regelgeving die uit de Ow voortvloeien:

- 1) *Milieubelastende activiteit*. In de toelichting op het Ob wordt genoemd dat de wijziging van het begrip 'inrichting' naar 'milieubelastende activiteit' tot een wijziging in het basispakket heeft geleid. Hoewel het begrip milieubelastende activiteit in de meeste gevallen overeenkomt met het begrip inrichting, geldt dat wanneer een activiteit wordt uitgevoerd die geen onderdeel is van de kernactiviteit en deze ook niet functioneel ondersteunt, deze buiten het basispakket valt.
- 2) *Reclame-, inrit-, en kapvergunningen*. Voor de komst van de Ow waren de op grond van de reclame-, inrit-, en kapvergunning afzonderlijk onderdeel van de omgevingsvergunning. Deze vergunningen waren daarmee, voor zover het college van gedeputeerde staten het bevoegd gezag was, onderdeel van het basistakenpakket. Onder de Ow keren de reclame, inrit- en kapvergunning niet als zodanig terug. Deze vergunningen gaan op in de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Nu het aanwijzen van de volledige omgevingsplanactiviteit als onderdeel van het basispakket niet wenselijk werd gevonden, maken reclame-, inrit- en kapvergunning geen onderdeel meer uit van het basistakenpakket.
- 3) *Bodemgerelateerde activiteiten*. Voor de komst van Ow maakte vergunningverlening en het afgeven van beschikkingen voor de bodemgerelateerde activiteiten geen onderdeel uit van het basistakenpakket. Onder de Ow worden de regels over de bodemgerelateerde activiteiten geregeld als milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Gelet hierop wordt de taak vergunningverlening ten aanzien van bodemgerelateerde activiteiten ook onderdeel van het basistakenpakket.
- 4) *Milieurelevante drempels*. Onder de Ow wordt in principe niet meer gewerkt met het criterium 'bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was'. Er is zoveel mogelijk per activiteit een milieurelevante drempel opgenomen. Inhoudelijk zou dit niet tot een aanpassing van het basistakenpakket moeten leiden.
- 5) *Geur, geluid, trillingen en licht*. Het Bal bevat geen uitwerkte immissieregels meer voor geur, geluid, trillingen en licht. Deze komen onder de Ow in het omgevingsplan terecht. Dit betekent dat de regels voor de activiteiten in het basistakenpakket niet meer vallen onder de rijksregels, maar deze in het omgevingsplan terugkomen. In het basistakenpakket worden daarom separaat de uitvoering en het toezicht en de handhaving van de regels over deze onderwerpen in het omgevingsplan genoemd, voor

zover het gaat over een activiteit die is aangewezen als onderdeel van het basistakenpakket (de categorieën 1 t/m 6 van bijlage VI bij het Ob).

Omzetting basistaken naar standaardtaken

De basistaken uit artikel 13.12 Ob zijn overgenomen in artikel 3 van de mandaatlijst. Dit artikel wordt aangeduid met 'bevoegdheden ter uitvoering van de standaardtaken'. De basistaken laten zich zeer specifiek omschrijven en luisteren nauw. Om die reden – en om zo nauw mogelijk bij de wettekst aan te sluiten – zijn de basistaken zoveel mogelijk 'beleidsneutraal' uit het Ob in de mandaatlijst overgenomen. Om te voorkomen dat de omgevingsdiensten, gemeenten en provincies het Ob er telkens op moeten naslaan, zijn de categorieën uit de bijlage bij het Ob (daar bijlage VI) overgenomen in bijlage 2. Wel verdient vermelding dat er een bewuste uitbreiding heeft plaatsgevonden, door niet enkel de voorbereiding van bepaalde besluiten maar het gehele besluitvormingstraject met betrekking tot deze besluiten (inclusief het nemen ervan) aan de omgevingsdienst te mandateren. Het uitgangspunt is namelijk dat omgevingsdiensten zoveel mogelijk zelfstandig en in de volledige proceslijn opereren.

Aanvullende taken

De toelichting op het Ob vermeldt expliciet dat het vrijstaat om – buiten het basispakket – meer taken aan de omgevingsdienst op te dragen. De aanvullende taken staan omschreven in artikel 4 van de lijst met de titel 'bevoegdheden ter uitvoering van de aanvullende taken'. In de aanvullende taken wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën vergunningverlening, Omgevingswet, milieu overig en overig. Tot de categorie vergunningverlening behoren bijvoorbeeld het nemen van besluiten als bedoeld in afdeling 5.1 van de Ow, anders dan de milieubelastende activiteit (artikel 4.1 van de lijst). Opgemerkt wordt dat zich in artikel 4.1 een (bewuste) doublure bevindt: in feite vallen alle handelingen die horen bij het vergunningstraject met betrekking tot milieubelastende activiteiten binnen het basispakket. Hieronder vallen onder meer het verlenen, voorbereiden, actualiseren, wijzigen, intrekken, handhaven van de milieubelastende activiteit. De milieubelastende activiteit is aanvullend in artikel 4.1 opgenomen. Dit om er geen onduidelijkheid over te laten bestaan dat deze taak expliciet aan de omgevingsdienst wordt opgedragen. Voor de volledigheid en teneinde te voorkomen dat een klein deel van de milieubelastende activiteit tussen wal en schip raakt is de activiteit ook in artikel 4.1 opgenomen. Daarnaast kan het bijvoorbeeld gaan om een omgevingsplanactiviteit, Natura 2000-activiteit of bouwactiviteit. Ook de meldingen (artikel 4.2 van de lijst), het stellen van maatwerkvoorschriften (artikel 4.3 van de lijst) en het stellen van gelijkwaardige maatregelen (artikel 4.3 van de lijst) kan aan de directeur van de omgevingsdienst gemandateerd worden.

In artikel 4.1 van de lijst is ook de Natura 2000-activiteit en flora- en fauna-activiteit opgenomen. Onder de Ow blijft het uitgangspunt dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag zijn om een besluit te nemen op een omgevingsvergunningaanvraag (artikel 5.9 Ow). In artikel 4.6, lid 1 onder 2, Ow wordt het college van Gedeputeerde Staten in beginsel aangewezen als bevoegd gezag voor een Natura 2000-activiteit of flora- en fauna-activiteit (in het geval van magneetactiviteiten). Er kunnen zich echter situaties blijven voordoen waarin het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente voor de Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten het bevoegd gezag zijn om te beslissen op een omgevingsvergunningaanvraag voor dergelijke activiteiten. Bijvoorbeeld wanneer er een omgevingsplanactiviteit voor het bouwen van een huis tegelijk wordt aangevraagd en dit gevolgen heeft voor Natura 2000 of zich vleermuizen in de spouwmuur bevinden (hetgeen een flora- en fauna-activiteit betreft). Wel moet voor een dergelijke activiteit advies met instemming van het college van Gedeputeerde Staten worden gevraagd (artikel 4.25, lid 1 onder e, Omgevingsbesluit).

In artikel 4.25 van de lijst is – hoewel dit strikt genomen geen besluiten in de zin van artikel 1:3 Awb zijn (zie conclusie A-G Widdershoven in ABRvS 16 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:86, opgevolgd in ABRvS 24 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1356) – het afgeven van gedoogverklaringen ook als aanvullende taak in de lijst opgenomen. Hieronder worden ook de gedoogbeschikkingen en gedoogbesluiten genoemd, conform de terminologie die voor de conclusie van A-G Widdershoven gehanteerd werd.

Dit mandaatbesluit is gebaseerd op een door AKD in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu opgestelde modelmandaatbesluit. De optionele taken in de lijst geeft de gemeente knoppen om aan te draaien: sommige bevoegdheden kunnen gemandateerd worden en andere geschrapt om bij zichzelf te houden.

In artikel 4.1 van de lijst is (optioneel) tevens de omgevingsplanactiviteit als aanvullende taak opgenomen. Het kan hierbij ook gaan om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De directeur van de omgevingsdienst is hierbij gebonden aan het beleid dat door de gemeente is vastgesteld. Ook kan daarvoor een bindend advies nodig zijn van de gemeenteraad.

Volledige proceslijn

Voor zowel de standaardtaken (artikel 3 van de lijst) als de aanvullende taken (artikel 4 van de lijst) geldt het uitgangspunt van een volledige proceslijn: de omgevingsdienst moet onafhankelijk kunnen opereren. Dit komt terug in artikel 2 van de lijst. Voor zover uit de lijst volgt dat de directeur voor een bevoegdheid mandaat wordt verleend, geldt dat de directeur voor die bevoegdheid volledige beslisbevoegdheid toekomt, tenzij anders is aangeduid. Dit volgt uit artikel 2 uit de lijst (bijlage bij het mandaatbesluit). Onder de volledige proceslijn wordt verstaan: het nemen van besluiten (artikel 2.1 van de lijst), toezicht en handhaving (artikelen 2.2 t/m 2.4 van de mandaatlijst) en het voeren van procedures (artikelen 2.5 van de lijst) en overige (artikel 2.6 en 2.7 van de lijst). Onder het voorbereiden en nemen van besluiten (artikel 2.1 van de lijst) valt zowel het beslissen op de aanvraag, als de voorbereiding van de besluitvorming, het horen, terinzagelegging en bekendmaking. Maar het gaat bijvoorbeeld ook om het verlengen van beslistermijnen en het nemen van een beslissing op bezwaar. Ook het actualiseren en reviseren van vergunningen, beslissen over wijzigingen en het intrekken van besluiten valt hieronder.

Bij de volledige proceslijn voor toezicht en handhaving gaat het om het uitoefenen van toezicht (artikel 2.2 van de lijst), het aanwijzen van personen hiervoor (artikel 2.3 van de lijst) en het nemen van handhavingsbesluiten en bijbehorende besluitvorming, bedoeld in hoofdstuk 4 en 5 van de Awb (artikel 2.4 van de lijst). Onder deze laatste categorie vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend het opleggen van handhavingsbesluiten (last onder bestuursdwang en last onder dwangsom), inclusief het ten uitvoer brengen van bestuursdwang en spoedeisende bestuursdwang, het besluiten over invordering en kostenverhaal (inclusief besluiten over uitstel van betaling of matiging), maar ook het intrekken van vergunning als sanctie en de besluiten als bedoeld in titel 4.4 Awb (bestuursrechtelijke geldschulden). Ook kan hieronder worden verstaan het besluiten op verzoeken van derden om bestuursrechtelijk handhavend op te treden, het treffen van een betalingsregeling en het aanmanen tot betaling. Dit is echter telkens gekoppeld aan hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 van de mandaatlijst mandaat verleend is.

Tot slot behoort tot de volledige proceslijn de categorie voeren van procedures (artikel 2.5 van de lijst). Hieronder vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend het instellen van pro forma en incidenteel (hoger) beroep, het indienen van stukken en verweerschriften. Ook behoren hiertoe het indienen van verzoeken om geheimhouding op grond van artikel 8:29 Awb, handelingen die nodig zijn na een tussenuitspraak of een bestuurlijke lus en het vragen om uitstel voor proceshandelingen. Daarnaast vallen het verlenen van de machtiging, het voeren van het woord ter zitting en het verrichten van handelingen als bedoeld in artikel 160, lid 1 onder en f, Gemeentewet hieronder. Het

gaat hier alleen om proceshandelingen die nodig zijn om de gemandateerde taken van de omgevingsdienst te verrichten. Hieronder worden ook het verlenen van opdrachten aan derden tot het uitvoeren van onderzoeken verstaan.

In artikel 2.6 van de lijst is een vangnetbepaling opgenomen voor het verrichten van handelingen op grond van of krachtens de Awb en in artikel 2.7 voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen, ter uitvoering van hetgeen waarvoor mandaat verleend is.

Toelichting model mandaatbesluit omgevingsdiensten – provincies

Algemeen

Omgevingsdiensten zijn professionele uitvoeringsorganisaties, die samen met gemeenten en provincies werken aan de uitvoering van taken op het gebied van de fysieke leefomgeving, waaronder vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De omgevingsdienst is een gemeenschappelijke regeling waar de verschillende overheden in het werkgebied van de omgevingsdienst aan deelnemen en taken opdragen. Teneinde de omgevingsdienst in staat te stellen deze taken uit te voeren, geven de deelnemende gemeenten en provincies een mandaat om namens het relevante bestuursorgaan besluiten te nemen, volmacht om namens de rechtspersoon waartoe het bestuursorgaan behoort overeenkomsten aan te gaan en een machtiging om namens de rechtspersoon waartoe het bestuursorgaan behoort feitelijke handelingen te verrichten.

De bestaande mandaatbesluiten variëren enorm. Dat heeft de adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), ook wel de commissie Van Aartsen, als knelpunt geïdentificeerd. De commissie Van Aartsen heeft daarom onder meer geadviseerd om te zorgen voor een versterking van de positie van de directeur van de omgevingsdienst door een verplicht uniform mandaat. Met dit model mandaatbesluit – dat is opgesteld in samenwerking met AKD – wordt beoogd om deze uniformiteit aan te brengen en de slagvaardigheid van omgevingsdiensten te waarborgen.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet (hierna: de 'Ow') in werking getreden. Daarmee zijn de regels over de fysieke leefomgeving verzameld in één wet. Dat noodzaakt ook een herziening van de bestaande mandaatbesluiten. Ook zorgt de stelselwijziging van de Ow ervoor dat de regels soms inhoudelijk anders zijn komen te luiden en werken. De Ow bundelt namelijk niet alleen regels uit verschillende wetten, maar brengt ook inhoudelijk en procedurele wijzigingen aan. Daarnaast vindt een decentralisatieslag plaats. In plaats van het Rijk, wordt de gemeente onder de Ow regelgever over bepaalde onderwerpen die voorheen in rijksregels waren vastgelegd. Om al deze redenen dient het mandaatbesluit waarmee de gemeenten en provincies taken aan de omgevingsdienst mandateren ook inhoudelijk herijkt te worden.

Gemeenschappelijke regeling

De omgevingsdienst is bij gemeenschappelijke regeling ingesteld. De provincie en verschillende gemeenten uit de omgeving zijn deelnemer van de regeling. De omgevingsdienst voert taken uit in mandaat en onder verantwoordelijkheid van betreffende provincie en gemeenten. Deze taken en bevoegdheden dienen aan de omgevingsdienst gemandateerd te worden. Dat mandaat dient te voldoen aan de eisen uit afdeling 10.1.1 Algemene wet bestuursrecht (hierna: de 'Awb').

Reikwijdte mandaat

Het juridisch kader voor mandaat vindt zijn grondslag in afdeling 10.1.1 Awb. Artikel 10:1 Awb bepaalt wat onder mandaat moet worden verstaan: dit betreft de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. Bij mandaat gaat het in dit geval dus om de bevoegdheid van de omgevingsdienst om in naam van het college van Gedeputeerde Staten (hierna: het 'college') te besluiten.

Artikel 10:2 Awb regelt het rechtsgevolg van het mandaat: een door de omgevingsdienst binnen de grenzen van zijn bevoegdheid genomen besluit, blijft gelden als een besluit van het college. In het verlengde van deze bepaling geeft artikel 10:7 Awb weer dat het college uiteindelijk te allen tijde bevoegd blijft om de aan de omgevingsdienst gemandateerde bevoegdheid uit te oefenen. Daarbij past dat het college het mandaat op grond van artikel 10:8, lid 1, Awb ook weer te allen tijde kan intrekken. Daar onderscheidt mandaat zich van de

rechtsfiguren delegatie en attributie: bij mandaat worden geen bevoegdheden aan de omgevingsdienst overgedragen, maar voeren omgevingsdiensten de taken onder verantwoordelijkheid van het college uit. Een door de omgevingsdienst genomen besluit, geldt daarom als een besluit van het college (artikel 10:2 Awb).

Grenzen van mandaat

De grenzen van het mandaat vloeien voort uit artikel 10:3 en 10:6 Awb. Artikel 10:3 bepaalt in welke gevallen mandaat geheel niet mogelijk is. Artikel 10:6 Awb bepaalt aan welke voorwaarden de gemandateerde zich bij de uitoefening van het mandaat te houden heeft. Op de voorwaarden die aan het mandaat kunnen worden verbonden, wordt ingegaan in de artikelsgewijze toelichting op artikel 4 (instructies).

Eén van de categorieën waarin mandaat is uitgesloten, is de bevoegdheid tot het beslissen op een bezwaarschrift door dezelfde persoon die het primaire besluit genomen heeft (artikel 10:3, lid 3, Awb). Dit betekent niet dat de bevoegdheid tot het nemen van de beslissing op bezwaar in zijn geheel niet gemandateerd kan worden, maar deze beslissing kan niet worden genomen door degene die het primaire besluit waartegen het bezwaar zich richt krachtens mandaat genomen heeft (zie bijvoorbeeld ABRvS 5 januari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:26 en ABRvS 26 april 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1223; zie ook ABRvS 1998, ECLI:NL:RVS:1998:ZF3426, AB 1998, 287 m.nt. F.C.M.A. Michiels). Dus: als een functionaris van de afdeling vergunningverlening het primaire besluit in ondermandaat neemt, dan kan de directeur van de omgevingsdienst in mandaat op het bezwaar beslissen. Andersom is dit echter niet toegestaan. Evenmin is toegestaan dat de directeur van de omgevingsdienst zowel het primaire besluit als de beslissing op bezwaar in mandaat neemt. In dat kader merken wij op dat in het mandaatbesluit zowel de bevoegdheid tot het nemen van het primaire besluit als de beslissing op bezwaar worden gemandateerd aan de directeur. De directeur zal gelet hierop dus in ieder geval altijd het primaire besluit moeten ondermandateren om niet in strijd met artikel 10:3, lid 3, Awb te handelen bij het in mandaat nemen van de beslissing op bezwaar.

Indien de mogelijkheid voor mandaat niet zijn uitgesloten, dan geeft de Awb enkele voorwaarden waar het mandaat aan moet voldoen:

- *Algemeen mandaat of per geval.* Mandaat kan op grond van artikel 10:5, lid 1, Awb in algemene zin worden verleend of voor een bepaald geval. Deze regeling voorziet in het verlenen van een algemeen mandaat aan omgevingsdiensten. Een algemeen mandaat moet volgens artikel 10:5, lid 2, Awb altijd schriftelijk worden verleend. Naast het mandaat waar het mandaatbesluit in voorziet, kan het college/de commissaris ook bij afzonderlijk besluit mandaat verlenen. Bij een afzonderlijk besluit door het college of verleend mandaat is het bepaalde in dit besluit van overeenkomstige toepassing.
- *Instemming directeur omgevingsdienst.* Indien de gemandateerde – zoals in het geval van de directeur van de omgevingsdiensten – niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever, dan verdient de mandaatverlening de instemming van de gemandateerde (artikel 10:4, lid 1, Awb bepaalt dat). De directeur van de omgevingsdienst dient dus altijd met het mandaat in te stemmen. Instemming kan ook blijken uit de feitelijke uitoefening van het mandaat (ABRvS 14 februari 2007, ECLI:NL:RVS:2007:AZ8450).
- *Bekendheid college.* Een krachtens een mandaat genomen besluit moet vermelden dat het besluit namens het college genomen is (artikel 10:10 Awb).

Een correcte naleving van het mandaat voorkomt dat besluiten onbevoegd genomen worden. Wordt een besluit genomen over een onderwerp dat buiten de bevoegdheid ligt of worden de grenzen van het mandaat overschreden, dan kan sprake zijn van een onbevoegd genomen besluit. Het gevolg van een onbevoegd

genomen besluit kan zijn dat dit in rechte wordt vernietigd. Wel bestaat de mogelijkheid voor de mandaatgever om dit besluit achteraf te bekrachtigen. In dat geval kan het gebrek in de meeste gevallen worden gepasseerd (artikel 6:22 Awb; zie bijvoorbeeld ABRvS 2 april 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1230).

Structuur mandaatbesluit

Dit mandaatbesluit bestaat uit een besluit en een lijst. Uit de lijst blijken de specifieke taken en bevoegdheden die door het college aan de omgevingsdienst gemandateerd worden. Individuele taken, bevoegdheden en processen staan aangegeven in de lijst, die in het mandaatbesluit als 'bijlage 1' wordt aangeduid. De adviserende rol van omgevingsdiensten bij meervoudige aanvragen blijven ook bij de omgevingsdiensten berusten, maar komen niet in de lijst terug, omdat dit geen te mandateren bevoegdheid betreft.

Uitgangspunten mandaatbesluit

Aan dit mandaatbesluit liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- *Lean and mean.* In het mandaatbesluit wordt niets geregeld wat al in de Awb is geregeld (of gedefinieerd), dan wel vanzelfsprekend is. Definities, maar ook onverenigbaarheden, die dus volgen uit de Awb worden niet opgenomen in het mandaatbesluit zelf.
- *Gesloten regeling.* Dit mandaatbesluit betreft een gesloten regeling. De omgevingsdienst krijgt alleen de bevoegdheden waar specifiek mandaat, volmacht of een machtiging voor wordt verleend.
- *Volledige proceslijn.* Uitgangspunt voor dit mandaatbesluit is dat de omgevingsdienst onafhankelijk moet kunnen opereren. Zij is namelijk bij uitstek degene met de deskundigheid in huis over de taken met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Voor zover uit de lijst volgt dat de directeur voor een bevoegdheid mandaat wordt verleend, geldt dat de directeur voor die bevoegdheid volledige beslisbevoegdheid toekomt, tenzij anders is aangeduid. Dit uitgangspunt is neergelegd in artikel 2 van de lijst. Onder de volledige proceslijn wordt verstaan: het nemen van besluiten (artikel 2.1 van de lijst), het houden van toezicht en het handhaven (artikelen 2.2 t/m 2.4 van de lijst) en het voeren van procedures (artikel 2.5 van de lijst). Dit betekent dat de omgevingsdienst – wanneer een taak aan haar gemandateerd wordt – in beginsel bevoegd is om de besluitvorming voor te bereiden, op de aanvraag te beslissen, het besluit te handhaven en over dit alles zo nodig te procederen. Het mandaatbesluit voorziet in de noodzakelijke bevoegdheden (bestuursrechtelijk en civielrechtelijk) voor het gehele proces (van besluitvorming, toezicht tot en met het onherroepelijk worden van het besluit en de invordering van eventuele bestuursrechtelijke geldschulden).
- *Mandaat, volmacht én machtiging.* In het mandaatbesluit wordt niet alleen voorzien in een mandaat voor omgevingsdiensten (door het college), maar ook in een volmacht en machtiging (verleend door de commissaris). Omgevingsdiensten zullen (bijvoorbeeld bij de toepassing van bestuursdwang) immers niet alleen bestuursrechtelijke besluiten moeten nemen (via mandaat), maar ook overeenkomsten moeten sluiten met aannemers (via volmacht) en feitelijke handelingen moeten verrichten ten laste van de opdrachtgever (via machtiging). Het mandaatbesluit voorziet in het verlengde hiervan ook in de mogelijkheid voor ondermandaat en ondervolmacht.
- *Mandaat aan de directeur, vrijheid om onder te mandateren:* het mandaatbesluit voorziet in het mandateren van de directeur van de omgevingsdienst. Het alternatief was het verlenen van mandaat aan het Algemeen Bestuur (AB) of Dagelijks Bestuur (DB) van de omgevingsdienst. Er is voor mandaatverlening aan de directeur van de omgevingsdienst gekozen omdat dit het meest praktisch en

meest zuiver is. Praktisch omdat de directeur belast is met de organisatie van de omgevingsdienst en dus het beste in staat is om te bepalen wie binnen de omgevingsdienst welke taken en bevoegdheden moet uitvoeren. Daarnaast is mandaat aan de directeur van de omgevingsdienst praktisch vanwege de frequentie waarmee het AB en DB vergadert, ter voorkoming van overbelasting van het AB en DB en het versnellen van besluitvormingsprocedures. Mandaat aan de directeur van de omgevingsdienst is verder juridisch het meest zuiver omdat de directeur geen lid zal zijn van een van de mandaatgevers van de omgevingsdienst. Het mandaatbesluit voorziet niet in bijzondere voorschriften voor ondermandaat. Dat is een bewuste keuze. Het is aan de directeur om te bepalen hoe de omgevingsdienst wordt georganiseerd en bij het streven naar onafhankelijkheid van de omgevingsdienst past niet dat de mandaatgever bepaalt wat de directeur daarbij wel en niet mag. Wel betekent dit dat de directeur bij het ondermandateren telkens aandacht zal moeten hebben voor de mandaatsverboden in De Awb. Zo zal de directeur er bijvoorbeeld voor moeten waken dat niet dezelfde persoon het primaire besluit én de beslissing op bezwaar in ondermandaat neemt.

- *Standaardtaken en aanvullende taken:* In het mandaatbesluit wordt onderscheid gemaakt tussen standaardtaken (artikel 3 van de lijst) en aanvullende taken (artikel 4 van de lijst).
 - *Standaardtaken.* Artikel 18.22 Ow in combinatie met 13.12 Ob schrijft wettelijk voor dat de 'basistaken' door gemeenten en provincies in ieder geval aan omgevingsdiensten overgedragen moeten worden. Tot de basistaken behoren onder meer de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu, het beoordelen van meldingen en het nemen van beschikkingen met maatwerkvoorschriften of gelijkwaardige maatregelen. Ook behoren tot de basistaken het toezicht op de naleving van die omgevingsvergunningen en van algemene milieuregels en het voorbereiden van handhavingsbeschikkingen voor deze activiteiten. De taken laten zich zeer specifiek omschrijven en luisteren nauw. Om die reden – en om zo nauw mogelijk bij de wettekst aan te sluiten – is ervoor gekozen de basistaken 'beleidsneutraal' uit het Ob in de mandaatlijst over te nemen. Het is belangrijk om hier te vermelden dat is voorzien in de volledige beslisbevoegdheid voor de basistaken. Daardoor voorziet het mandaatbesluit in feite in een uitbreiding van de wettelijke basistaken. Een voorbeeld kan dit verduidelijken. Een wettelijke basistaak is het voorbereiden van de beslissing op een aanvraag voor de milieubelastende activiteit. In het mandaatbesluit (zie artikel 3 in samenhang met artikel 2 van de lijst) wordt echter (onder meer) ook voorzien in de bevoegdheid om op die aanvraag te beslissen, alsmede in de bevoegdheid om op het bezwaar tegen dat besluit te beslissen. Daarmee wordt de wettelijke basistaak in feite uitgebreid. Dit is een bewuste keuze.
 - *Aanvullende taken.* Tot de aanvullende taken (artikel 4 van de lijst) behoren de taken die de provincie aan de omgevingsdienst kunnen overdragen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld het voorbereiden van milieueffectenrapportages, besluitvorming die samenhangt met de Wet milieubeheer en asbest (niet enkel bedrijfsmatig, maar in alle gevallen). De optionele taken in de lijst geven provincies knoppen om aan te draaien: sommige bevoegdheden kunnen gemandateerd worden en anderen geschrapt.

Verantwoording

Verantwoording is onlosmakelijk met mandaat verbonden. Omdat het college als mandaatgever uiteindelijk verantwoordelijk is, dient de directeur van de omgevingsdienst verantwoording af te leggen aan het college over de in mandaat uitgevoerde taken en bevoegdheden. Desgevraagd is de directeur gehouden alle informatie aan het college terzake van de uitoefening van zijn mandaat te verschaffen (artikel 10:6, lid 2, Awb). Dit geldt ook

voor de ondergemandateerde. De omgevingsdienst verstrekt vanzelfsprekend alle besluiten die krachtens mandaat zijn genomen aan de provincie (artikel 5, lid 2, mandaatbesluit).

Artikelsgewijs

Artikel 1 – Begripsbepalingen

Dit artikel bevat een omschrijving van de begrippen die in het mandaatbesluit worden gebruikt. Uitgangspunt in dit mandaatbesluit is dat bepalingen uit Awb niet herhaald worden ('lean and mean'). Dat geldt ook voor de begripsbepalingen die omschreven worden. In het mandaatbesluit wordt niets geregeld wat al in de Awb is geregeld (of gedefinieerd), dan wel vanzelfsprekend is. Definities, maar ook onverenigbaarheden, die volgen uit de Awb, worden niet in het mandaatbesluit zelf opgenomen. Indien nodig volgen verwijzingen naar de Awb uit deze toelichting.

Artikel 2 – Mandaat, volmacht en machtiging

Mandaat kan plaatsvinden aan een met name genoemd persoon of aan een bepaalde functie. Artikel 2, lid 1, van het mandaatbesluit – wat in feite de kern van het mandaatbesluit vormt – bepaalt dat het college mandaat, volmacht en machtiging verleent aan de directeur van de omgevingsdienst. Dit voor het uitoefenen van de bevoegdheden genoemd in de als bijlage bij dit besluit opgenomen lijst, voor zover de uitoefening van deze bevoegdheden noodzakelijk is voor het verrichten van de taken van de omgevingsdienst.

Dit mandaatbesluit kent het mandaat dus toe aan de directeur van de omgevingsdienst. De directeur is immers belast met de organisatie van de omgevingsdienst. Het mandaatbesluit voorziet niet in voorschriften over hoe en wanneer de directeur kan ondermandateren (of ondervolmacht of ondermachtiging kan verlenen). Het is aan de directeur hoe hij de taak of bevoegdheid binnen de omgevingsdienst door anderen laat uitoefenen en de bevoegdheid wenst vorm te geven.

Mandaat, volmacht en machtiging

In het mandaatbesluit wordt niet alleen voorzien in een mandaat voor omgevingsdiensten (door het college), maar ook in een volmacht en machtiging (verleend door de commissaris). De regeling ziet dus zowel op mandaat, volmacht én vertegenwoordiging. Omgevingsdiensten zullen (bijvoorbeeld bij de toepassing van bestuursdwang) immers niet alleen bestuursrechtelijke besluiten moeten nemen (via mandaat). Zij zullen ook overeenkomsten moeten sluiten met aannemers (via volmacht) en feitelijke handelingen moeten verrichten ten laste van de opdrachtgever (via machtiging). Het mandaatbesluit voorziet daarvoor ook in de mogelijkheid voor ondermandaat en ondervolmacht.

Volmacht is geregeld in artikel 3:60 van het Burgerlijk Wetboek en verder. Volmacht betreft de bevoegdheid tot vertegenwoordiging van een deelnemer bij privaatrechtelijke rechtshandelingen. In dit mandaatbesluit wordt onder volmacht tevens de bevoegdheid begrepen tot het verrichten van de noodzakelijke feitelijke handelingen in het kader van de voorbereiding en uitvoering van een in volmacht verrichte privaatrechtelijke rechtshandeling.

Onder machtiging wordt de bevoegdheid begrepen tot het verrichten van de feitelijke handelingen welke niet onder de definitie van mandaat of volmacht vallen. In het vervolg van deze toelichting wordt verder uitsluitend over mandaat gesproken, tenzij er specifiek aanleiding is om over volmacht of machtiging te spreken. Artikel 10:12 Awb verklaart de afdeling over mandaat (10.1.1) van overeenkomstige toepassing indien een bestuursorgaan aan een ander, werkzaam onder zijn verantwoordelijkheid, volmacht verleent tot het verrichten

van privaatrechtelijke rechtshandelingen, of machtiging verleent tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.

Artikel 10:12 Awb bepaalt dat de afdeling van overeenkomstige toepassing is indien een bestuursorgaan een ander, werkzaam onder zijn verantwoordelijkheid, volmacht verleent tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, of machtiging verleent tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn. Artikel 2, lid 3, van het mandaatbesluit bepaalt dat wat er in het mandaatbesluit is bepaald met betrekking tot mandaat van overeenkomstige toepassing is op ondermandaat, volmacht, machtiging, ondervolmacht en ondermachtiging.

Ondermandaat

Artikel 2, lid 2, bepaalt dat de directeur bevoegd is voor de aangelegenheden in het eerste lid schriftelijk ondermandaat, ondervolmacht en ondermachtiging te verlenen aan functionarissen die werkzaam zijn voor de omgevingsdienst. Een ondermandaat vormt een afzonderlijk besluit (artikel 1:3 Awb) dat op de wettelijke wijze bekend dient te worden gemaakt.

Er is in het mandaatbesluit geen bepaling opgenomen over (ondermandatering aan) de plaatsvervangend directeur. Dit is iets wat de omgevingsdienst zelf intern moet regelen. De plaatsvervanger valt immers vanzelf binnen de reikwijdte van het mandaatbesluit, mits deze plaatsvervanger formeel schriftelijk als zodanig is aangewezen.

Artikel 3 – Wettelijke kaders en beleid

Omgevingsdiensten zijn uitvoeringsorganisaties. Het vaststellen van beleidskaders en beleidsregels wordt dan ook voorbehouden aan de bestuursorganen van de provincie. Artikel 3, lid 1, van het mandaatbesluit bepaalt dat de directeur bij de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden tevens het met betrekking tot die bevoegdheden vastgestelde regelgeving en beleid betreft. Hierbij kan het gaan om beleid, maar ook handhavingsstrategieën, relevante wijzigingen in het omgevingsplan en lokaal vastgestelde verordeningen. Al deze regels kunnen relevant zijn voor de in mandaat uit te oefenen taak of bevoegdheid. Indien, regelgeving en beleid als bedoeld in het eerste lid wordt vastgesteld of gewijzigd door mandaatgever, dan geldt op grond van artikel 3, lid 2, dat het voornemen daartoe eerst met de directeur wordt overlegd. Het college zorgt er vervolgens voor dat de directeur beschikt over het beleid als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 4 – Instructies

Een eenmaal verleend mandaat kan worden begrensd door de instructiebevoegdheid uit artikel 10:6 Awb. Op grond hiervan kan de mandaatgever de gemandateerde per geval of in het algemeen instructies geven ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid. De instructie is vormvrij. Zo kan ervoor worden gekozen om een instructie per gemandateerde bevoegdheid te geven of kunnen deze enkel een intern karakter hebben. Een begrenzing bevindt zich in het rechtszekerheidsbeginsel. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een mandaatbesluit waarbij de omvang van het mandaat wordt overgelaten aan de gemandateerde. Een mandaatbesluit waarbij het aan de gemandateerde wordt overgelaten om te bepalen welke zaken politiek gevoelig zijn, komt in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel (ABRvS 26 juni 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE4636, JB 2002/230; ABRvS 6 augustus 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AI0781, JB 2003/309).

De gemandateerde dient de mandaatgever op grond van artikel 10:6, lid 2, Awb inlichtingen te verschaffen over de uitoefening van de bevoegdheid. Artikel 4 van het mandaatbesluit bepaalt dat instructies van de mandaatgever aan de directeur op schrift worden gesteld en tijdig worden gegeven.

Artikel 5 – Informeren en afstemmen

Naast de uitoefening van de gemandateerde taken, kan de omgevingsdienst de provincie ook adviseren over niet gemandateerde bevoegdheden. Indien zich een situatie voordoet waarbij de provincie anders wenst te besluiten of voornemens is af te wijken van het advies van de omgevingsdienst (denk bijvoorbeeld aan de beoordeling van een vergunningaanvraag of de te nemen handhavingsinterventie) dan vindt daarover overleg plaats.

Artikel 5, lid 1, van het mandaatbesluit bepaalt dat voorafgaand aan de uitoefening van een bevoegdheid waarvoor in dit besluit mandaat is verleend, in bepaalde gevallen eerst overleg wordt gepleegd met het college. Hierbij kan het gaan om drie gevallen. Het eerste geval betreft indien de uitoefening afwijkt van een door de mandaatgever gegeven instructie (sub a). Het tweede geval wanneer de uitoefening naar verwachting grote politieke of maatschappelijke gevolgen kan hebben (sub b). Het derde geval is wanneer voorzien wordt dat de uitoefening tot aansprakelijkstelling van de provincie zal leiden (sub c). Het overleg is gericht op het bereiken van overeenstemming.

Het college treedt op grond van artikel 5, lid 2, in overleg met de directeur indien de mandaatgever het voornemen heeft om anders te besluiten dan het voorgenomen besluit van de omgevingsdienst. Indien dit overleg niet leidt tot het afzien van het voornemen van de mandaatgever, dan informeert het college Provinciale Staten over het advies van de omgevingsdienst. Het is aan het college om te bepalen hoe het Provinciale Staten informeert.

Artikel 6 – Overgangsrecht

Artikel 6 regelt het overgangsrecht. Op de uitoefening van bevoegdheden op grond van het overgangsrecht bij de Ow, in samenhang met het recht zoals dit gold voor inwerkingtreding van de Ow, blijft het oude mandaatbesluit van voor de Omgevingswet van toepassing. Daaronder vallen ook de regelingen die voor de inwerkingtreding van de voorlaatste regeling golden. Het overgangsrecht in de Ow voorziet er indien nodig in dat het oude recht blijft gelden tot anders bepaald wordt. Hiermee wordt niet enkel het overgangsrecht uit hoofdstuk 22 van de Ow bedoeld, maar breder: ook het overgangsrecht dat is opgenomen in bijvoorbeeld de AMvB's, Invoerings- en Aanvullingswetten/besluiten.

Artikel 7 - Intrekking

Vanaf de inwerkingtreding worden alle eerder genomen besluiten waarin algemeen mandaat aan de directeur is verleend ingetrokken – artikel 10:8, lid 2, Awb schrijft voor dit schriftelijk dient te gebeuren

Artikel 8 – Inwerkingtreding

Artikel 8 bepaalt wanneer het besluit in werking treedt.

Een schriftelijk verleend algemeen mandaat is een besluit van algemene strekking dat overeenkomstig artikel 3:42 Awb bekend moet worden gemaakt. Het college moet zorgdragen voor een geschikte wijze van bekendmaking, bijvoorbeeld via een (elektronisch) Provincieblad of in een huis-aan-huisblad. Niet bekendgemaakte mandaatbesluiten treden niet in werking, voordat ze zijn bekendgemaakt. Bij de bekendmaking dient de mogelijkheid van bezwaar en beroep vermeld te worden.

.

Artikel 9 – Citeerwijze

Artikel 9 bepaalt hoe het mandaatbesluit wordt aangehaald. Het mandaatbesluit wordt afgesloten met de datum waarop het mandaatbesluit is vastgesteld en de ondertekening. Artikel 10:11 Awb bepaalt dat een bestuursorgaan kan bepalen dat door hem genomen besluiten namens hem kunnen worden ondertekend. In dat geval moet uit het besluit blijken, dat het door het bestuursorgaan zelf is genomen.

Toelichting op lijst

Totstandkoming basistaken en plustaken omgevingsdiensten

Bij de invoering van de wettelijke grondslag voor omgevingsdiensten met de Wet verbetering vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: de 'Wet VTH') was het primaire doel van de oprichting van omgevingsdiensten vooral gericht op het bundelen van kennis en deskundigheid voor het houden van toezicht op inrichtingen in de zin van het Besluit risico's zware ongevallen (hierna: 'Brzo') en de Richtlijn industriële emissies (2010/75/EU, hierna: 'IPPC'). Het takenpakket van omgevingsdiensten is daarna langzaam maar gestaag uitgebreid. Door de wetgever zijn de taken opgenomen waarvan werd aangenomen dat deze in ieder geval behoorden tot het 'basispakket' van de omgevingsdiensten in de wet vastgelegd (destijds artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht). Het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten dienen ervoor te zorgen dat deze taken, voor zover zij bevoegd gezag zijn, in ieder geval door een omgevingsdienst worden uitgevoerd.

Het pakket aan basistaken is tot stand gekomen naar aanleiding van een in 2009 gesloten 'package deal' van onder meer het Rijk, IPO en VNG. Tot het basispakket behoren bijvoorbeeld de voorbereiding van een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu, het beoordelen van meldingen met betrekking tot inrichtingen, het nemen van beschikkingen met maatwerkvoorschriften of gelijkwaardige maatregelen, maar ook het toezicht op de naleving van die omgevingsvergunningen en algemene milieuregels en het voorbereiden van handavingsbeschikkingen. Het takenpakket van de omgevingsdiensten is daarna langzaam uitgebreid en in omvang toegenomen, iets waar de Wet VTH nadrukkelijk ruimte voor liet. Het feit dat bepaalde taken in het basispakket waren opgenomen, sloot namelijk niet uit dat gemeente en provincies de omgevingsdiensten konden mandateren tot uitvoering van aanvullende 'plustaken'. In de praktijk werden door sommige bestuursorganen in dat kader onder meer taken op het gebied van asbest en natuur aan omgevingsdiensten gemandateerd. Omdat er met de Wet VTH geen bevoegdheidstoedeling aan omgevingsdiensten plaatsvond, dienden deze taken door het college van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten aan omgevingsdiensten gemandateerd te worden, binnen de grenzen van afdeling 10.1.1 Awb.

Artikel 18.21 Ow bepaalt dat de colleges van burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten voor een doelmatige en doeltreffende uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak voor die regio, regio's of kring een omgevingsdienst instellen. De grondslag voor basistaken komt terug in artikel 18.22 Ow: dit artikel bepaalt dat bij Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: 'AMvB') wordt vastgesteld welke taken tot de uitvoeringstaak en de handhavingstaak aan een omgevingsdienst worden opgedragen. Uitgangspunt is dat de overheveling van basistaken naar de Ow beleidsneutraal plaatsvindt. Dit betekent dat er in beginsel geen inhoudelijke, beleidsmatige veranderingen ten opzichte van het huidige basistakenpakket voorgesteld.

Basistaken

De basistaken van omgevingsdiensten hebben in de Ow een plaats gekregen in paragraaf 13.2.3 van het Omgevingsbesluit (hierna: het 'Ob'). In artikel 13.12 van het Ob is het basispakket van de omgevingsdiensten opgenomen. Artikel 13.12, lid 1, van het Ob bepaalt voor welke taken het college van burgemeesters en wethouders en gedeputeerde staten ervoor moeten zorgen dat deze door de omgevingsdienst worden verricht.

Het gaat om zes categorieën (a t/m f), die gekoppeld worden aan één of meerdere categorieën die worden opgesomd in bijlage IV van het Ob. Het gaat bijvoorbeeld om het voorbereiden van beslissingen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 en 19 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: het 'Bal'). Dit met uitzondering van omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en behoudens de gevallen in categorie 1 lid 2 (artikel 13.12, lid 1 onder a, Ob). Deze uitzonderingen vallen, net als de toepassing van de Wet Bibob, niet in het basispakket.

Artikel 18.22, lid 2, Ow bepaalt dat bij AMvB omgevingsdiensten kunnen worden aangewezen waaraan met uitsluiting van andere omgevingsdiensten de uitoefening van de uitvoeringstaak en de handhavingstaak wordt opgedragen voor activiteiten met betrekking tot IPPC- (onder a) en Brzo-inrichtingen (onder b). Het gaat hier om de omgevingsdiensten Groningen, Regio Nijmegen, Noordzeekanaalgebied, DCMR Milieudienst Rijnmond, Midden- en West-Brabant en RUD Zuid-Limburg. Voor deze omgevingsdiensten geldt dus een aantal extra specifiek te mandateren bevoegdheden. Dit sluit aan bij het huidige stelsel uit de Wet VTH waarin zes gespecialiseerde omgevingsdiensten zijn aangewezen om toezicht te houden op complexe en risicovolle bedrijven.

Zoals gezegd is het uitgangspunt dat de overheveling van basistaken naar de Ow beleidsneutraal plaatsvindt. Toch worden in de toelichting op het Invoeringsbesluit Ow op vijf punten wijzigingen opgesomd die zich in het basispakket voordoen, die samenhangen met de wijziging van de systematiek aan wet- en regelgeving die uit de Ow voortvloeien:

- 1) *Milieubelastende activiteit.* In de toelichting op het Ob wordt genoemd dat de wijziging van het begrip 'inrichting' naar 'milieubelastende activiteit' tot een wijziging in het basispakket heeft geleid. Hoewel het begrip milieubelastende activiteit in de meeste gevallen overeenkomt met het begrip inrichting, geldt dat wanneer een activiteit wordt uitgevoerd die geen onderdeel is van de kernactiviteit en deze ook niet functioneel ondersteunt, deze buiten het basispakket valt.
- 2) *Reclame-, inrit-, en kapvergunningen.* Voor de komst van de Ow waren de op grond van de reclame-, inrit-, en kapvergunning afzonderlijk onderdeel van de omgevingsvergunning. Deze vergunningen waren daarmee, voor zover het college van gedeputeerde staten het bevoegd gezag was, onderdeel van het basistakenpakket. Onder de Ow keren de reclame, inrit- en kapvergunning niet als zodanig terug. Deze vergunningen gaan op in de vergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Nu het aanwijzen van de volledige omgevingsplanactiviteit als onderdeel van het basispakket niet wenselijk werd gevonden, maken reclame-, inrit- en kapvergunning geen onderdeel meer uit van het basistakenpakket.
- 3) *Bodemgerelateerde activiteiten.* Voor de komst van Ow maakte vergunningverlening en het afgeven van beschikkingen voor de bodemgerelateerde activiteiten geen onderdeel uit van het basistakenpakket. Onder de Ow worden de regels over de bodemgerelateerde activiteiten geregeld als milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Gelet hierop wordt de taak vergunningverlening ten aanzien van bodemgerelateerde activiteiten ook onderdeel van het basistakenpakket.
- 4) *Milieurelevante drempels.* Onder de Ow wordt in principe niet meer gewerkt met het criterium 'bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was'. Er is zoveel mogelijk per activiteit een milieurelevante drempel opgenomen. Inhoudelijk zou dit niet tot een aanpassing van het basistakenpakket moeten leiden.
- 5) *Geur, geluid, trillingen en licht.* Het Bal bevat geen uitwerkte immissieregels meer voor geur, geluid, trillingen en licht. Deze komen onder de Ow in het omgevingsplan terecht. Dit betekent dat de regels voor de activiteiten in het basistakenpakket niet meer vallen onder de rijksregels, maar deze in het omgevingsplan terugkomen. In het basistakenpakket worden daarom separaat de uitvoering en het

toezicht en de handhaving van de regels over deze onderwerpen in het omgevingsplan genoemd, voor zover het gaat over een activiteit die is aangewezen als onderdeel van het basistakenpakket (de categorieën 1 t/m 6 van bijlage VI bij het Ob).

Omzetting basistaken naar standaardtaken

De basistaken uit artikel 13.12 Ob zijn overgenomen in artikel 3 van de lijst in de bijlage. Dit artikel wordt aangeduid met 'bevoegdheden ter uitvoering van de standaardtaken'). De basistaken laten zich zeer specifiek omschrijven en luisteren nauw. Om die reden – en om zo nauw mogelijk bij de wettekst aan te sluiten – zijn de basistaken zoveel mogelijk 'beleidsneutraal' uit het Ob in de mandaatlijst overgenomen. Om te voorkomen dat de omgevingsdiensten, gemeenten en provincies het Ob er telkens op moeten naslaan, zijn de categorieën uit de bijlage bij het Ob (daar bijlage VI) overgenomen in een aanhangsel. Wel verdient vermelding dat er een bewuste uitbreiding heeft plaatsgevonden, door niet enkel de voorbereiding van bepaalde besluiten maar het gehele besluitvormingstraject met betrekking tot deze besluiten (inclusief het nemen ervan) aan de omgevingsdienst te mandateren. Het uitgangspunt is namelijk dat omgevingsdiensten zoveel mogelijk zelfstandig en in de volledige proceslijn opereren. Uitvoeringstaken en handhavingstaken met betrekking tot a. installaties als bedoeld in bijlage I, categorie 4, bij de richtlijn industriële emissies, en b. waarop de Seveso-richtlijn van toepassing is worden op grond van artikel 18.22, lid 2, van de Ow, alleen uitgevoerd door de in bijlage VII van het Ob aangewezen omgevingsdiensten uitgevoerd (Omgevingsdienst Groningen, Regio Nijmegen, Noordzeekanaalgebied, DCMR Milieudienst Rijnmond, Midden- en West-Brabant en RUD Zuid-Limburg), zie artikel 3.7 van de lijst.

Aanvullende taken

De toelichting op het Ob vermeldt expliciet dat het vrijstaat om – buiten het basispakket – meer taken aan de omgevingsdienst op te dragen. De aanvullende taken staan omschreven in artikel 4 van de lijst met de titel 'bevoegdheden ter uitvoering van de aanvullende taken'. In de aanvullende taken wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën vergunningverlening, Omgevingswet, milieu overig en overig. Tot de categorie vergunningverlening behoren bijvoorbeeld het nemen van besluiten als bedoeld in afdeling 5.1 van de Ow, anders dan de milieubelastende activiteit (artikel 4.1 van de lijst). Opgemerkt wordt dat zich in artikel 4.1 een (bewuste) doublure bevindt: in feite vallen alle handelingen die horen bij het vergunningstraject met betrekking tot milieubelastende activiteiten binnen het basispakket. Hieronder vallen onder meer het verlenen, voorbereiden, actualiseren, wijzigen, intrekken, handhaven van de milieubelastende activiteit. De milieubelastende activiteit is aanvullend in artikel 4.1 opgenomen. Dit om er geen onduidelijkheid over te laten bestaan dat deze taak expliciet aan de omgevingsdienst wordt opgedragen. Voor de volledigheid en teneinde te voorkomen dat een klein deel van de milieubelastende activiteit tussen wal en schip raakt is de activiteit ook in artikel 4.1 opgenomen. Daarnaast kan het bijvoorbeeld gaan om een omgevingsplanactiviteit, Natura 2000-activiteit of bouwactiviteit. Ook de meldingen (artikel 4.2 van de lijst), het stellen van maatwerkvoorschriften (artikel 4.3 van de lijst) en het stellen van gelijkwaardige maatregelen (artikel 4.3 van de lijst) kan aan de directeur van de omgevingsdienst gemandateerd worden.

Dit mandaatbesluit is gebaseerd op een door AKD in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu opgestelde modelmandaatbesluit. De optionele taken in de lijst geeft de provincie knoppen om aan te draaien: sommige bevoegdheden kunnen gemandateerd worden en andere geschrapt om bij zichzelf te houden.

In artikel 4.1 is (optioneel) tevens de omgevingsplanactiviteit als aanvullende taak opgenomen. Het kan hierbij ook gaan om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De directeur van de omgevingsdienst is hierbij gebonden

aan het beleid dat hierover door de gemeente en provincie is vastgesteld. Ook kan daarvoor een bindend advies nodig zijn van de gemeenteraad.

Volledige proceslijn

Voor zowel de standaardtaken (artikel 3 van de lijst) als de aanvullende taken (artikel 4 van de lijst) geldt het uitgangspunt van een volledige proceslijn: de omgevingsdienst moet onafhankelijk kunnen opereren. Dit komt terug in artikel 2 van de mandaatlijst. Voor zover uit de lijst volgt dat de directeur voor een bevoegdheid mandaat wordt verleend, geldt dat de directeur voor die bevoegdheid volledige beslisbevoegdheid toekomt, tenzij anders is aangeduid. Dit volgt uit artikel 2 uit de lijst (bijlage 1 bij het mandaatbesluit). Onder de volledige proceslijn wordt verstaan: het voorbereiden en nemen van besluiten (artikel 2.1 van de lijst), toezicht en handhaving (artikelen 2.2 t/m 2.4 van de lijst) en het voeren van procedures (artikel 2.5 van de lijst) en overige (artikel 2.6 en 2.7 van de lijst). Onder het voorbereiden en nemen van besluiten (artikel 2.1 van de lijst) valt zowel het beslissen op de aanvraag, als de voorbereiding van de besluitvorming, het horen, terinzagelegging en bekendmaking. Maar het gaat bijvoorbeeld ook om het verlengen van beslistermijnen en het nemen van een beslissing op bezwaar. Ook het actualiseren en reviseren van vergunningen, beslissen over wijzigingen en het intrekken van besluiten valt hieronder.

Bij de volledige proceslijn voor toezicht en handhaving gaat het om het uitoefenen van toezicht (artikel 2.2 van de lijst), het aanwijzen van personen hiervoor (artikel 2.3 van de lijst) en het nemen van handhavingsbesluiten en bijbehorende besluitvorming, bedoeld in hoofdstuk 4 en 5 van de Awb (artikel 2.4 van de lijst). Onder deze laatste categorie vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend het opleggen van handhavingsbesluiten (last onder bestuursdwang en last onder dwangsom), inclusief het ten uitvoer brengen van bestuursdwang en spoedeisende bestuursdwang, het besluiten over invordering en kostenverhaal (inclusief besluiten over uitstel van betaling of matiging), maar ook het intrekken van vergunning als sanctie en de besluiten als bedoeld in titel 4.4 Awb (bestuursrechtelijke geldschulden). Ook kan hieronder worden verstaan het besluiten op verzoeken van derden om bestuursrechtelijk handhavend op te treden, het treffen van een betalingsregeling en het aanmanen tot betaling. Dit is echter telkens gekoppeld aan hetgeen waarvoor in artikel 3 en 4 van de mandaatlijst mandaat is verleend.

Tot slot behoort tot de volledige proceslijn de categorie voeren van procedures (artikel 2.5 van de lijst). Hieronder vallen in ieder geval, maar niet uitsluitend het instellen van pro forma en incidenteel (hoger) beroep, het indienen van stukken en verweerschriften. Ook behoren hiertoe het indienen van verzoeken om geheimhouding op grond van artikel 8:29 Awb, handelingen die nodig zijn na een tussenuitspraak of een bestuurlijke lus en het vragen om uitstel voor proceshandelingen. Daarnaast vallen het verlenen van de machtiging, het voeren van het woord ter zitting en het verrichten van handelingen als bedoeld in artikel 158, lid 1 onder en f, Provincie hieronder. Het gaat hier alleen om proceshandelingen die nodig zijn om de gemandateerde taken van de omgevingsdienst te verrichten. Hieronder worden ook het verlenen van opdrachten aan derden tot het uitvoeren van onderzoeken verstaan.

In artikel 2.6 van de lijst is een vangnetbepaling opgenomen voor het verrichten van handelingen op grond van of krachtens de Awb en in artikel 2.7 voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen, ter uitvoering van hetgeen waarvoor mandaat verleend is.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 2d

Betreft : ☐ Fusie MT ☐ Klankbordgroep ☐ Stuurgroep ☒ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur ☐ BOR

Datum van overleg: 11-9-2025

Steller(s) van het stuk: Kwartiermaker ODGM i.o.

Onderwerp: Vergaderdata 2026 ODGM

Beleid: Vermeld hier onder welk beleid dit onderwerp valt.

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

1. Instemmen met het reguliere vergaderschema DB- en AB bestuursvergaderingen 2026.
2. Instemmen met het opnemen van de installatie van de AB- en DB-leden als agendapunt tijdens de oprichtings- en opheffingsvergadering op 18 december 2025.

Inleiding

We willen graag op tijd duidelijkheid geven over de vergaderdata van het Ambtelijk Overleg ODGM, Dagelijks Bestuur ODGM en Algemeen Bestuur ODGM voor 2026. Het schema is afgestemd op de P&C-cyclus en de schoolvakanties, zodat we belangrijke stukken goed kunnen behandelen en iedereen beschikbaar is. In de bijlage treft u het overzicht van de voorgestelde data.

Tegelijkertijd is geconstateerd dat, volgens het voorgestelde vergaderschema, de installatie van het Algemeen Bestuur (AB) en het Dagelijks Bestuur (DB) voor de nieuwe organisatie van de ODGM nog niet geborgd is. Het huidige schema voorziet slechts in een werkbare situatie nadat een AB en DB eenmaal geïnstalleerd zijn. Om dit proces goed te laten verlopen, is het voorstel de installatie van zowel de AB- als de DB-leden op te nemen als onderdeel van de oprichtings- en opheffingsvergadering van 18 december a.s.

Beoogd effect

Met een goed afgestemd vergaderschema zorgen we voor rust en voorspelbaarheid in de bestuurlijke planning. Zo kunnen we belangrijke besluiten tijdig nemen en sluit het overleg goed aan op de inhoudelijke en financiële cyclus van de organisatie.

Argumenten

1.1 Het schema sluit aan op de P&C-cyclus

De voorgestelde data zijn gekozen rondom momenten van kadernota, begroting, jaarrekening en rapportages.

1.2 Alternatieven zijn bekeken

Er is gekeken naar andere opties, maar die vielen vaak in vakantieperiodes of overlapt met andere vergaderingen. Dit schema biedt de beste spreiding en beschikbaarheid.

Kanttekeningen

1.1 Er kan altijd iets schuiven

Hoewel we het schema nu vaststellen, kan er gedurende het jaar iets veranderen. Dat risico is klein en beheersbaar, zeker als we tijdig communiceren.

Kosten, baten, dekking

Er zijn geen extra kosten verbonden aan het vaststellen van het vergaderschema.

Communicatie

Na vaststelling wordt het schema gedeeld met bestuursleden en ondersteuning. Het komt ook in de centrale planning en op de website van ODGM.

Vervolg

Na akkoord verwerken we het schema in de jaarplanning en informeren we alle betrokkenen. In het najaar van 2026 evalueren we het schema bij de voorbereiding van 2027.

Bijlage(n)

1. Vergaderschema DB- en AB bestuursvergaderingen 2026

Bestuursvergaderingen ODGM 2025 – vast te stellen door AB d.d. 11-11-2025

Datum	Vergadering	Tijdstip	Onderwerpen	Versturen stukken
15 januari	Dagelijks Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Voorlopig rekeningresultaat, Dashboard 12 maanden ODRA	06 januari
27 januari	Ambtelijk Overleg	10:00 – 12:00 uur	Voorlopig rekeningresultaat, Dashboard 12 maanden ODRA	21 januari
12 februari	Algemeen Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Voorlopig rekeningresultaat, Dashboard 12 maanden ODRA	02 februari
27 maart	Dagelijks Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Kadernota 2027 en jaarrekening 2025	17 maart
31 maart	Ambtelijk Overleg	10:00 – 12:00 uur	Kadernota 2027 en jaarrekening 2025	25 maart
16 april	Algemeen Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Kadernota 2027 en jaarrekening 2025	06 april
11 juni	Dagelijks bestuur	10:00 – 12:00 uur	Dashboard ODGM – 1 ^e vier maanden rapportage	26 mei
23 juni	Ambtelijk Overleg	10:00 – 12:00 uur	Dashboard ODGM – 1 ^e vier maanden rapportage	17 juni
09 juli	Algemeen Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Dashboard ODGM – 1 ^e vier maanden rapportage	29 juni
27 augustus	Dagelijks Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Concept begroting 2027 + dashboard	17 augustus
01 september	Ambtelijk overleg	10:00 – 12:00 uur	Concept begroting 2027 + dashboard	27 augustus
17 september	Algemeen Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Concept begroting 2027 + dashboard	07 september
19 november	Dagelijks Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Reactie zienswijzen begroting 2027 en Kadernota 2028 + Dashboard t/m oktober 2026	09 november
01 december	Ambtelijk Overleg	10:00 – 12:00 uur	Reactie zienswijzen begroting 2027 en Kadernota 2028 + Dashboard t/m oktober 2026	25 november
17 december	Algemeen Bestuur	10:00 – 12:00 uur	Reactie zienswijzen begroting 2027 en Kadernota 2028 + Dashboard t/m oktober 2026	07 december

Vakanties

- Voorjaar : 14 februari t/m 22 februari
- Mei : 25 april mei t/m 3 mei
- Zomer : 11 juli t/m 30 augustus
- Herfst : 17 oktober t/m 25 oktober
- Kerst : 19 december t/m 03 januari 2026

Feestdagen

- 01 januari Nieuwjaarsdag
- 03 april Goede Vrijdag
- 5 t/m 6 april Pasen
- 27 april Koningsdag
- 05 mei Bevrijdingsdag
- 14 mei Hemelvaartsdag
- 24 mei t/m 25 mei Pinksteren
- 25 t/m 26 december Kerst

Notitie (informerend)

Datum van overleg: 11 september 2025

Steller(s) van het stuk: Kwartiermaker ODGM i.o.

Onderwerp: Financiële consequenties fusie ODGM i.o

1. Inleiding

Tijdens de bespreking op 6 mei jl. in het gezamenlijke Algemeen Bestuur is afgesproken dat in het najaar de kosten voor fase 3 verder worden uitgewerkt. Ook in de zienswijzen op de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling (GR) en het ontwerp-Bedrijfsplan (BP) is gewezen op de financiële consequenties van de fusie. In het bijzonder is aandacht gevraagd voor het inzichtelijk maken van de kosten voor implementatie, frictie, liquidatie en mogelijke schaalvoordelen. In deze notitie worden de financiële consequenties voor het onderdeel implementatie, frictie en schaalvoordelen nader toegelicht.

2. Uitwerking fusiekosten fase 1 en 2 in ontwerp-Bedrijfsplan

In het ontwerp-bedrijfsplan is in paragraaf 6.4 een inschatting gemaakt van de zogenoemde fusiekosten voor fase 1 en 2. Voor fase 1 en 2, gericht op de feitelijke realisatie van de fusie, is een totaalbedrag van circa € 1,2 miljoen opgenomen. Deze middelen zijn noodzakelijk om ODGM per 1 januari 2026 juridisch, organisatorisch en financieel operationeel te maken. De kosten betreffen onder andere juridische en bestuurlijke begeleiding, harmonisatie van processen, noodzakelijke ICT-aanpassingen, communicatie en organisatieontwikkeling. Een zekere integratieslag is op dat moment echter nog niet voltooid.

De fusiekosten voor fase 1 en 2 samen zijn geraamd op € 1,28 miljoen. Voor fase 1 was een bedrag van € 134.000 geraamd; voor fase 2 € 1,14 miljoen.

Het fusieproces vindt plaats naast de reguliere dienstverlening van ODRA en ODRN. Dit brengt extra capaciteit en kosten met zich mee. Hoewel hiermee in de fusiebegroting rekening is gehouden, is extra druk op bepaalde momenten, processen en medewerkers niet te voorkomen. In bijlage 1 van het bedrijfsplan is een toelichting opgenomen met onderbouwing van de verschillende kostenposten.

3. Dekking fusiekosten fase 1 en 2

De kosten voor de fusie worden gelijkelijk verdeeld over ODRA en ODRN. De dekking voor fase 1 is gerealiseerd uit de exploitaties van beide OD's.

Voor fase 2 bestaat de dekking uit de volgende componenten:

1. Subsidie van het Ministerie van IenW ter hoogte van € 500.000.
2. Subsidie van € 486.000 in het kader van IBP-VTH - Robuustheid (€ 243.000 per organisatie).¹
3. Incidentele middelen provincie Gelderland ter hoogte van **€ VOLGT NOG**

Hiermee zijn ook de kosten voor fase 2 volledig gedekt. De fusiebegroting en de financiering worden strikt gemonitord. Er worden geen verplichtingen aangegaan zonder gedekte financiering.

4. Doorkijk fase 3 – Integratieslag vanaf 1 januari 2026

Fase 3 start op 1 januari 2026 en betreft de daadwerkelijke integratie van systemen, werkwijzen en structuren. Volledige afronding vóór die datum is niet haalbaar, maar functionele samenhang vanaf de start is cruciaal.

De verwachting is dat kosten voor fase 3 grotendeels binnen de reguliere begroting van ODGM kunnen worden opgevangen. Dit vraagt wel om scherpe keuzes: welke trajecten zetten we direct in

¹ Deze subsidie betreft geoormerkt geld en de besteding ervan is aan voorwaarden gebonden.

gang en welke volgen in een latere fase? Deze keuzes maken we samen met het bestuur, steeds met behoud en versterking van de kwaliteit van dienstverlening als uitgangspunt.

De huidige inschatting van de benodigde middelen voor de belangrijkste trajecten bedraagt in totaal € 1 miljoen:

1. Harmonisatie werkprocessen en systemen, incl. KPI-ontwikkeling – € 400.000
2. Ontwikkeling Business Intelligence – € 225.000
3. Aanpak urgente maatschappelijke thema's – € 75.000
4. Integratie Seveso-taken – € 75.000
5. BIG-8 cyclus en gezamenlijke uitvoeringsstrategie – € 75.000
6. Pilot financieringssysteem en outcomegericht werken – € 50.000
7. Organisatieontwikkeling en managementintegratie – € 25.000
8. Onderzoek bijdrage ODGM aan VTH-stelsel Gelderland – € 75.000

Dit zijn verwachtingen: de uiteindelijke omvang hangt af van de keuzes die nog gemaakt worden en de snelheid waarmee we deze trajecten uitvoeren.

Om de integratie te versnellen en als katalysator te laten werken voor de gewenste vernieuwing en kwaliteitsverbetering, is bij de provincie Gelderland een aanvullende incidentele bijdrage van € 1 miljoen aangevraagd. Deze middelen maken het mogelijk de bovengenoemde trajecten in samenhang en op het juiste tempo uit te voeren.

De verwachting is dat een groot deel van de kosten vanuit de ODGM-begroting kan worden opgevangen. Waar aanvullende middelen nodig blijken, leggen wij dit in overleg met bestuur en deelnemers voor. Daarmee wordt de fusie benut als investering in kwaliteit en vernieuwing in plaats van als kostenpost, en krijgt ODGM een stevige startpositie.

5. Frictiekosten

Frictiekosten zijn onvermijdelijk bij een fusie, maar worden zoveel mogelijk beheerst. Uitgangspunt bij de fusie is dat voor alle medewerkers een plek is in de nieuwe organisatie. Personeel wordt geplaatst in de nieuwe organisatie; waar nodig is in de begroting ruimte opgenomen voor uitloopschalen en vergelijkbare voorzieningen. Hiervoor zijn ook voorzieningen getroffen. Wij zien daar vooralsnog geen risico op hogere kosten dan voorzien.

6. Liquidatie

De liquidatie van ODRA en ODRN vindt formeel plaats in 2026 bij de jaarrekening 2025; hierbij worden geen bijzonderheden verwacht.

Adviesnota (besluitvormend)

Agendapunt: 2f

Betreft : ☐ Fusie MT ☐ Klankbordgroep ☒ Stuurgroep ☐ Dagelijks Bestuur ☒ Algemeen Bestuur ☐ BOR

Datum van overleg: 11-9-2025

Steller(s) van het stuk: Kwartiermaker ODGM i.o.

Onderwerp: Begrotingscyclus 2027

Beleid: P&C-cyclus

Voorstel aan de deelnemers: (ik adviseer om..)

1. In te stemmen met het opstellen van één gezamenlijke kadernota 2027 voor ODGM i.o., en niet te starten met afzonderlijke kadernota's voor ODRN en ODRA.
2. De aangepaste begrotingscyclus 2027 goed te keuren. Dit betekent concreet:
 - behandeling van de kadernota in het DB op 17 maart 2026 en in het AB op 16 april 2026;
 - vaststelling van de ontwerpbegroting 2027 door het AB ODGM in juli 2026;
 - terinzagelegging/zienswijze bij raden en Staten aansluitend in de zomer van 2026;
 - definitieve besluitvorming in het AB in oktober 2026.
3. In te stemmen met de aangepaste begrotingscyclus 2027, onder de voorwaarde dat in februari 2026 een informerende notitie aan de deelnemers wordt gestuurd over de uitgangspunten van de kadernota.
4. Het Dagelijks Bestuur opdracht te geven om, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, een formele melding van het uitstel te doen bij het ministerie van BZK.

Inleiding

Beide Algemene Besturen hebben ingestemd met de voorgenomen fusie tot Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) per 1 januari 2026. Het voorstel ligt momenteel ter zienswijze voor bij de gemeenteraden en Provinciale Staten voor definitieve besluitvorming voor het eind van dit jaar. Vooruitlopend op deze besluitvorming moeten wij nu een besluit nemen over de planning- en controlcyclus voor 2027.

Urgentie van de besluitvorming

Dit besluit vraagt om spoedige behandeling. Zonder dit besluit moeten beide organisaties conform de reguliere begrotingscyclus nu onmiddellijk beginnen met het opstellen van afzonderlijke kadernota's 2027 voor vaststelling in november/december 2025. Dit zou betekenen dat er middelen, tijd en capaciteit gestoken worden in documenten die bij een succesvolle fusie niet meer gebruikt zullen worden. Door nu akkoord te gaan om alleen een kadernota 2027 voor ODGM op te stellen, voorkomen we deze inefficiënte dubbele werkzaamheden en kunnen we de beschikbare capaciteit beter inzetten voor de daadwerkelijke voorbereiding van de fusie.

Om de deelnemers tijdig in positie te brengen, wordt in februari 2026 een informerende notitie opgesteld over de uitgangspunten van de kadernota. Daarmee kunnen gemeenten en provincies in hun eigen begrotingsvoorbereidingen alvast rekening houden met de financiële en beleidsmatige kaders van ODGM i.o. De behandeling van de kadernota vindt plaats in het DB d.d. 17 maart 2026 en in het Ab van 16 april 2026.

Beoogd effect

Opstellen van Kadernota 2027 en Begroting 2027 na de formele fusie op 1 januari 2026, zodat het ook echt producten van de nieuwe organisatie worden.

Argumenten

1. *Er is een vraag uitgezet bij de toezichthouder om de Begroting 2027 later aan te leveren, hier is een ambtelijke reactie ontvangen.*

Als de toezichthouder niet instemt met het uitstel, dan komen we bij later aanleveren van de begroting 2027 waarschijnlijk onder preventief toezicht te staan. Dat is niet wenselijk. Vanuit de toezichthouder hebben wij ambtelijk per mail bericht ontvangen dat wij tot 1 november 2026 uitstel krijgen voor het aanleveren van de begroting 2027.
2. *Het is niet logisch om vanuit de afzonderlijke diensten en kadernota 2027 en begroting 2027 op te stellen voor de nieuwe gezamenlijke dienst.*

Met ingang van 1 januari 2026 gaan ODRA en ODRN verder als een gezamenlijke entiteit. Het nu opstellen van separate kadernota's 2027 voor beide afzonderlijke diensten is niet logisch en leidt tot documenten die niet meer relevant zijn voor de nieuwe realiteit.
3. *Een geïntegreerde kadernota vanuit de fusieorganisatie biedt een samenhangend en duidelijk perspectief voor alle betrokken deelnemers en stakeholders.*

Het bedrijfsplan voor de ODGM stelt expliciet dat de organisatie toewerkt naar een nieuwe, geharmoniseerde financieringssysteem die in 2028 operationeel wordt. Dit harmonisatieproces vereist tussenstappen ter voorbereiding op de begroting 2027, waaronder het harmoniseren van kosten, het maken van keuzes in de bedrijfsvoering en het integreren werkprocessen.

4. *De fusieorganisatie biedt de kadernota 2027 uiterlijk 30 april 2026 aan Raden en Staten aan.*
Dit is in lijn met de bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. De kadernota 2027 ODGM geeft de deelnemers inzicht in de te hanteren indexering en bijdrage per deelnemer. Hierdoor krijgen alle deelnemers tijdig inzicht in de financiële kaders van ODGM voor 2027. Deelnemers kunnen deze informatie vervolgens meenemen in hun eigen begrotingsprocessen. Deze timing borgt zowel de zorgvuldigheid van de voorbereiding als de tijdigheid van de informatievoorziening aan de deelnemers.
5. *ODGM werkt vervolgens de kaders verder uit in een ontwerpbegroting 2027*
Deze ontwerpbegroting 2027 wordt in juli 2026 vastgesteld door het AB ODGM en daarna ter zienswijze voorgelegd aan Raden en Staten en ligt voor definitieve besluitvorming voor in het Algemeen Bestuur van oktober 2026. Hiermee blijft de zienswijzetermijn van 12 weken, waarmee een zorgvuldig proces blijft gewaarborgd.
6. *Uitstel voor aanlevering begroting moet formeel door het DB worden gevraagd.*

Kosten, baten, dekking

Het uitstel heeft geen financiële gevolgen voor de lopende begrotingen van beide omgevingsdiensten. De aangepaste timing draagt wel bij aan een zorgvuldiger voorbereid harmonisatieproces, wat op langere termijn positieve effecten kan hebben voor de kostenbeheersbaarheid van de nieuwe organisatie.

Communicatie

Het voorstel is in de voorbereiding afgestemd met de regisseurs van beide diensten.

Vervolg

Na besluitvorming wordt namens het DB een formele brief aan de toezichthouder verzonden om uitstel te vragen voor de aanlevering van de begroting 2027.

Bijlage(n)

Geen